

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13(792) BALANDIS—APRIL 1 • 1965 metai • 15 centų

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Nekasdienė raštija

Sakotas žmogaus gyvenimas, šakoti ir jo poreikiai. Be savo ekonominių rūpesčių, jis turi ir dvasinių, kurie dažnai būna sunkesni už medžiaginius. Kai žmogus skursta ekonomiškai ir yra nepajėgus užsidirbti duoną, geros socialinės santvarkos kraštuose atina pagalbon viešojo labdara. Daug sunkiau sprendžiama sielos problema. Kai žmogus užgula dvasinio pobūdžio sunkumai, medžiaginė labdara nieko negali padėti. Tokiais atvejais pagalbon turi ateiti dvasinės institucijos. Jos nekarta atitiesia lūžusi gyvenimą, nors ir nevisais atvejais. Jos betgi negali nuolatos laikyti žmogų savo priežiūroje — už jį visą laiką galvoti ir veikti. Pagalba gali būti tik iki tam tikros ribos. Normaliai imant, žmogus turi subręsti tiek, kad galėtų būti pats savo kelio tiesėju. Jo brandos kelyje neabejotinai didelę reikšmę turi religinio klausimo išsprendimas. Tą pastebėjo net toks žymus psichologas ir psichiatras kaip C. Jung. Jis ilgįjo savo patirtįje yra konstatavęs, kad žymus nuostolis jo pacientų kėčia vien todėl, kad nepajėgė išspręsti savo religines problemas. O jos neišsprendimas reiškia savo gyvenimo pagrindų neišsprendimą bei neradimą esminių gyvenimo gairių. Tai giliai asmeninis klausimas, kuris nėra atsakomas vienu rankos mostelėjimu. Vieniems jis atsiskleidžia lengvesniu vyksmu, kitiems sunkesniu. Kaip ir visos dvasinės problemos, taip ir religinė, randa vienoki ar kitoki nušvitimą dvasinės brandos vyksme.

Bet toji dvasinė branda nėra mechaninis vyksmas. Tai giliai asmeninė paslaptis, kuri bręsta iš vidaus, nors yra maitinama ir išorės pasaulio. Išorės šviesa bei įtaka turi savo reikšmę. Jeigu žmogaus kultūriniam labai reikšminga pasaulietinė literatūra, tai dvasiniam-religiniam žmogaus brendimui nemažiau svarbi religinė raštija. Kultūringos krikščioniškos tautos jos turi apšviesti ir tai geros. Lietuviai su jomis dar negali lygintis. Atbūdosios Lietuvos raštija, palyginti, yra dar jauna. Todėl ir religinė lietuvių raštija nėra tokia turtinga bei pajėgi, kaip senesnės tradicijos tautų. Nors pirmasis lietuviškas raštas buvo katechizmas, tačiau ilgainiui pasaulietinė literatūra išbuvojo plačiau nei religinė. Tai buvo ryškų ir nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, kuriame išaugo brandi gausa raštijos talentų, o religinėje raštijoje vis buvo jaučiamas tam tikras atsilikimas, senoviskumas, talentų stoka. Vėliau tokia būklė pagerėjo — iš jauno priauglio ėmė atsirasti naujų talentų, subrendusių jau naujų laikų dvasioje ir sugebantių duoti religinei minčiai neblogesnę literatūrinę formą, kaip ir pasaulietinės raštijos. Bene brandžiausias religinės minties skleidėjas buvo ir dar tebėra prof. A. Maceina. Jis sugebėjo derinti du pagrindinius dalykus — giliai mintį ir lengvą formą. Be jo, žinoma, yra visa eilė kitų, išvedusių religinę lietuvių raštiją ir kultūrinę augstumas, tačiau jų visų tarpe A. Maceina užima bene ryškiausią vietą.

Džiugu konstatuoti, kad religinė išieivijos spauda savo lygiu yra pralenkusi nepriklausomą Lietuvos leistąją. Išieivijoj atsiukrė beveik tie patys religiniai leidiniai, tačiau nepasiliko buvusiam lygyje. Galimas dalykas, turėjo įtakos ir skaitytųjų pasikeitimas. Lietuvoje reikėjo rašyti daugiausia kaimo žmogui, taikantis prie jo pajėgumo. Čia gi skaitytieji yra daugiau išprusę, jei ne mokyklose, tai gyvenimo eigoje. Galima pastebėti betgi vieną žymesnę spragą. Mūsų turimieji religinio pobūdžio periodiniai leidiniai visdėlio skirti plačioms masėms. Jų turinys brandesnei inteligento minčiai yra persilpnas. Išimti sudaro „Laiskai Lietuviams“, bet tai žurnalas, kuris suka kultūrinę-visuomeninę linkmę. Jis nėra vien religinės minties žurnalas. Teologinio žurnalo, skirto didesnio išsilavinimo žmonėms, nematyti. Mūsų internetinčiai, besidominti religiniais problemomis, turi kreiptis į svetintaučių leidinius. Tiesa, yra žurnalas „Lux Christi“, bet jis leidžiamas tik kunigams. Dabar, kai siekiama giliau atskleisti krikščionybę ir pasauliečiams, derėtų „Lux Christi“ padaryti visiems prieinamą žurnalą — ir kunigams, ir pasauliečiams. Be to, religinio gyvenimo vadovams reikėtų sukursti ir nedelsiant pasirūpinti paruošimu liturginių tekstų sklandžia lietuvių kalba. Tai vis nekasdienė raštija, reikalinga mūsų dvasinio gyvenimo brandinimui.

Pr. G.

Kanadoje:

užsienio kapitalas

Finansų min. W. Gordon planuoja išleisti įstatymą, kuriuo būtų suvaržytas užsienio kapitalas Kanadoje ir tuo užkirstas kelias pramonės perėjimui į svetimų rankas. Tas daugiausia taikoma JAV. W. Gordon pareiškė nepasitenkinimą, kad Kanados alaus darykla Molson nupirko kitą daryklą Minnesotoje ir norėjo susijungti, bet JAV teisingumo ministerija tą susijungimą sukiudė.

Augėjančias Kanados kalnas, esąs Yukon teritorijoje, po J. F. Kennedy mirties buvo pavadintas jo vardu. Kalnas 13.900 pėdų aukščio. Sen. Robert Kennedy, pagerbamas žuvusių brolių, lydimas kitų dviejų prityrusių laipiotojų, pasiekė kalno viršūnę ir ten išskėlė JAV ir Kanados vėliavas.

Komunistų simpatikui buvo uždrausta įvažiuoti Kanadon. JAV prof. M. Q. Sibley vyko iš Minnesotos į Winnipego skaityti paskaitos ir pasirodyti televizijos programoje. Imigracijos ministerija jo Kanadon neįleido. Parlamente dėl to kilo triukšmas, ir opozicija reikalavo imigracijos ministeri J. Nicholson pasiaiškinti. Vėliau buvo paskelbta, kad vyriausybė tą profesorius įleis.

Kaip Kanadą padaryti dviejų kalbų kraštu? Teorijoje ji yra dvikalbis kraštas, bet praktikoje nevisai. Mokantį abi kalbas — prancūzų ir anglų — nuostimis yra labai mažas. Garsusis neurologas dr. W. Penfield pasiūlė, kad prancūzų k. pradėtų būti mokoma nuo 4 m. vaikų

darželiuose. Išivyravusi pažiūra, kad anglai esą nepajėgūs išmokyti antra kalbą, esanti neteisinga. Jaunuoliai viešai negali vartoti alkoholinių gėrų iki 21 m. amžiaus. Ontario parlamente buvo svarstomas pasiūlymas sumažinti amžiaus ribą iki 18 m. Kam toks įstatymo pakeitimas padėtų, neaišku, bet alkoholio mo jis tikrai nesumažintų. Buvo teisinamas, kad tėvai leidžia vartoti alkoholinius gėralus namuose, nesulaukus dar 21 m.

Imigrantai Kanadoje greitai prisitaiko prie krašto sąlygų ir lengvai įsikuria. Keista, kad beveik 20% vienos tautybės imigrantų, pabuvę Kanadoje trumpan laiką, grįžta atgal. Tai anglai. Nors Kanada yra anglosakaiskas kraštas, tai pati kalba, panašūs papročiai, tačiau anglai sunkiausiai įsikuria. Atvykę su šeimom dažnai išsigaista ligų ir gydytojų sąskaitų, nes Anglijoje jie veikia sveikatos apdruoda.

Kanados šimtmečinių atėjant susirūpinta menu, teatrais ir apalai Kanados kultūra. Tam tikslui buvo sukvieisti įvairių sričių kultūrininkai pasitarimui, kuris buvo pavadintas „Seminar 65“. Prieita išvados, kad problema nėra tikrai finansinė, kad Kanados kultūrai trūksta dar daug ko, išskyrus pinigų. Trūksta dailės mokyklų ir mokytojų, gerų teatro administratorių, baleto mokytojų ir choreografų. Vyriausybė, atsižvelgdama į tai, naskvrė ateinančiam 4 metams \$10 mil., kuriuos Canada Council išdalys įvairiom kultūrinėm institucijom.

Tėvų pranciškonų vadovaujama lietuvių gimnazija Kennebunkpore, JAV

Sovietų pareigūnas teisinasi

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Kritiški balsai Vakarų spaudoje jaudina sovietus. Jeigu tuo būdu faktinė padėtis ir nepasikeičia, tai visdėlio sovietai priverčiami bent propagandinėje plotmėje trauktis į gynybos pozicijas ir teisintis. Sprendžiant iš ligšiolinių duomenų, šia priemone daugiausia ir sėkmingiausiai naudojami tik žydų bičiuliai, iš kurių turėtų pasimokyti visi, kurie turi bent kiek noro ir valios padėti, pavyzdžiui, persekiojamiems krikščionims arba engiamoms tautom.

Viešas protestas

Neseniai stockholmiškis „Dagens Nyheter“ išspausdino švedų ekumeninės tarybos protestą dėl žydų persekiojimo sovietijoje. Iki reago sovietų spaudos tarnybos atstovas Stockholm A. Jakovlevas, kuris ilgai laukė laikraščiu įrodinėjo, kad švedų spaudoje pasirodantis žinios apie žydų būklę Sov. Sąjungoje esančios neteisingos. „DN“ drauge su šiuo pasisakymu išspausdino ir savo komentarą. Iš abiejų pusių paskelbti duomenys mažai mažiausiai padėjo nušviesti dabartinės žydų sąlygos toje pasaulio dalyje, kuri vis dar rūpestingai slepiama nuo pasaulio viešosios nuomonės.

Pagal oficialius sovietų duomenis, Sov. Sąjungoje gyvena virš 2 mil. žydų, t.y. apie 1,1% visų gyventojų. Profesiniame gyvenime jų nuostimis yra žymiai didesnis: 14,7% visų gydytojų, 8,5% — rašytojų ir laikraštininkų, 10,4% — visų prokurorų, teisėjų ir advokatų, 7,7% — visų teatro, muzikų ir menininkų. Jeigu vidutiniškai iš 10.000 Sov. Sąjungos gyventojų 144 studijuoja, tai atitinkamas žydų skaičius sudaro 364.

Jakovlevas aiškina

Žydų literatūrinis menrasis „Sovietisch Heimland“ leidžiamas 25.000 egz. tiražu. Jakovlevo tvirtinimu, žydų laikraščiu tiražas tokioseose kraštuose, kaip JAV, Prancūzija, Izraelis ar Argentina, neviršija 2.000 egz., nors pvz. JAV žydų gyvena dvigubai daugiau, negu Sov. Sąjungoje. Už sovietijos ribų esą žinomi: žydų skrajantįs teatras, vadovaujamas Vladimiru Svarco, ir ansambliai Černovicuose (ved. Sidi Tal), Vilniuje (ved. Nehame Lifšaitė), Maskvoje (ved. Emil Gorovec ir Anna Gudzik), Leningrade (ved. Ester Rofman), neminint mėgėjų

vaidintojų, orkestrų, chorų. Neseniai išleista naujųjų žydiškų dainų rinkinyje šalia eilės žydų autorių kūrinių įdėta ir Sostakovičiaus kūryba. Pastarasis užbaigęs net ištisą ciklą žydiškų dainų.

Toliau Jakovlevas rašo, kad jam visai nesuprantama, kodėl mėginama ginti asmenis, kurie sovietų baudžiamai už nusikaltimus prieš „socialistinę nuosavybę“, ir tai tik žydus, kurie buvo mažiau nubausti už kitų tautybių asmenis, nes jų nuteistųjų nuostimis neviršijąs 0,1. Kas liečia religinį gyvenimą, tai švedų spaudai visai neatreikusių dėmesio ir tai, kad š. m. kovo 5 Maskvoje žydų religiniai autoritetai, jų tarpe vyr. rabinas Jehuda-Leib Levin, paskelbė pareiškimą, jog niekam niekada nebuvę uždrausta atlikti tikybos apeigas.

Sovietų armija išgelbėjusi... Nujausdamas, kad vien tik vaizdavimu šviesųjų pusį nepajėgs įtikinti, sovietinis autorius drauge stengiasi apsukti klausimą ir pavaizduoti, kaip bloga žydams... Švedijoje. Girdi, žydų asimiliacija čia jau taip toli nuėjusi, kad vargiai galima kalbėti apie savarankišką tautinę grupę. Jie čia neturi jokio savo laikraščio hebrajų ar jidiš kalba, jokio kultūrinio gyvenimo... Jie net persekiojami fašistuojančių elementų, tačiau nei spauda, nei bažnytinės organizacijos dėlto nesijaudina. Visa energija suleikiama į kovą su sovietų kompromitacijų faktų.

Užbaigdamas savo laišką, sovietų ambasados tarnautojas priminė žydų kilmės amerikiečio Arthur Millerio žodžius, pasakytus jo apsilankymo „Sovietisch Heimland“ redakcijoje metu: „Be sovietinės armijos iš viso nebūtų žydų pasaulyje. To negalima pamiršti!“

Švedai atsiukrė

Savo atsakyme Jakovlevui „D. N.“ taip pat rėmėsi statistika. Tikrovėje Sov. Sąjungoje esą apie 3 mil. žydų. Pagal oficialų pareiškimą 1956 m. Jungt. Tautoms, sovietijoje buvo 450 sinagogų, tačiau, trejiems metams praėjus, Maskvos radijas rado tik 93. Toks sinagogų skaičiaus sumažėjimas Vakaruose siejamas su kaltinimais, kad jos esančios „spėkuliacijos ir sionistinio sąmokslų centrai“. Kalbant apie žy-

dų studentų skaičių, reikėtų palyginti, koks esąs dabartinis santykis tarp žydų akademikų nuostimis ir studijuojančių; pastarųjų skaičius žymiai sumažėjęs. Kas liečia laikraščio tiražą, tai Niujorke leidžiamas dienraštis jidiš kalba turįs trigubai didesnis — 75.000 egz. Nuo 1948 m. draudžiama spausdinti knygas šia kalba, nors 1939 m. buvo išleista 400. 1961 liepos — 1963 rugpjūčio laikotarpyje iš 163 asmenų, nuteistų mirtį už vadinamus ūkinius nusikaltimus, 88 turėjo žydiškas pavardes.

Dėl žydų padėties Švedijoje „DN“ atsiukrė, kad jų skaičiai šiame krašte pastaraisiais dešimtmeciais sudarė tik tūkstantąją dalį visų gyventojų, tačiau jų itaką švedų kultūros gyvenimui esanti tokia didelė, kad Jakovlevui net įsivaizduoti sunku. Be to, jų niekas čia nevaržo išvykti Izraelin, kaip tai yra sovietuose.

Sujudo laisvojo pasaulio lietuvių jaunimas

Jaunesniajai kartai vis daugiau įėjant į įvairius Bendruomenės valdomuosius organus, PLB valdyba ruošiasi paskelbti 1966 metus pasaulio lietuvių jaunimo metais. Jie prasidėtų Kanados liet. jaunimo kongresu, kuris įvyks 1965 m. spalio 8-9 d. Sekantis didesnis jaunimo metų įvykis bus Australijos liet. jaunimo kongresas 1966 m. sausio mėn. Tų pat metų pavasarį pasaulio liet. jaunimo veiklos centras nusikels į JAV, kur liepos pirmosiomis dienomis įvyks didysis pasaulio liet. jaunimo kongresas, suderintasis su dainų švente. Numatoma, kad į šį kongresą atvyks bent po kelis atstovus iš įvairių pasaulio kraštų. Po centrinio kongreso darbų Čikagoje, jaunimas išsi-skirstys į vasaros akademines stovyklas, o rudenį — į akademinių lituanistinių darbų.

Jaunimo metams organizuoti PLB valdyba sudarė Pasaulio Liet. Jaunimo Komitetą, kurio pirmasis posėdis jau įvyko Čikagoje kovo 27-28 d. Tame posėdyje sudarytas komiteto prezidentas iš pirm. A. Zapracko (S. Amerikos Liet. Stud. Sąjunga) ir keturi vicepirmininkai — V. Kleizos (JAV LB c. valdyba), R. Staniūno (korp. Neolituanija), G. Gedvilos (Santara-Syiesa) ir G. Musteikytės (LSS Seserija). Be jų, komitete dar yra 11 narių iš įvairių jaunimo organizacijų. Du iš jų iš Kanados: G. Rin-

Savaitės įvykiai

VIETNAMO ĮVYKIAI TEBEJAUDINA PASAULĮ: AMERIKIEČIAI BOMBARDUOJA S. VIETNAMĄ, O KINIJĄ GRASINA KARU. JAV septyntojo laivyno vadas viceadmirolas P. P. Blackburn pareiškė Bangkok, kad amerikiečių lėktuvai nuolat bombarduoja šiaurinę Vietnamą. Laivynas pradėjo sustiprintą P. Vietnamo krantų žvalgybą, kad užkirstų kelią šiaurinių partizanų išsikelimui. Raud. Kinijos vyriausybė pagrasi- no siusianti karinius dalinius į Vietnamą. JAV prez. Johnson pareiškė: jei pietryčių Azijoje bus atstatyta taika, S. Vietnamas, kaip ir kitos sritys, gaus ekonominę paramą. Kinija gi tvirtina, kad taikos nebus, kol amerikiečiai nepasitrauks iš P. Vietnamo. Rusai taip pat siūlo savo pagalbą, bet Kinija nesutinka leisti jų ginklų siuntų per savo teritoriją. Pasaulio spaudoje kilo gausi neigiama reakcija dėl P. Vietnamo vartojamų dujų. Tikrumoje gi tos dujos yra mažiau pavojingos nei kulipkos ar sviediniai, nes paralyžuoja žmogų tik 3 valandoms. Tos dujos naudojamos ir demonstrantams sklaityti. Vietnamo klausimas buvo iškeltas ir Rumunijoje, kur į prezidento G. Dej laido tuves buvo atvykę sovietų delegatai su Mikojanu priešakyje ir Kinijos premjeras Ču-enlai.

Amerikiečių laimėjimai tolimose erdvėse susilaukė viso pasaulio dėmesio. Gemini erdvėlaivis, kuriame skriejo aplink žemę du astronautai V. Grissom ir J. Young, atliko dar niekieno neišbandytą orbitos pakeitimą. Tuo amerikiečiai padarė reikšmingą žingsnį būsimai kelionei į mėnulį, kuri numatyta 1970 m. Antras amerikiečių laimėjimas — raketinio erdvėlaivio pasiuntimas į mėnulį. Erdvėlaivis su televizijos kameromis, prieš nukrisdamas į mėnulį, perdavė žemėn labai aiškius mėnulio paviršiaus vaizdus, kurie tuo pačiu metu buvo rodomi per televizijos tinklą. Tai pirmas toks atvejis istorijoje.

Kovoje už JAV negrų civilines teises buvo suaruota eisena negrų su pritariantais baltaisiais iš Selma į valstijos sostinę Montgomerį, kurioje susidarė minia apie 30.000. Atėjus delegacijai iš sostinės ir studijuojančių; pastarųjų skaičius žymiai sumažėjęs. Kas liečia laikraščio tiražą, tai Niujorke leidžiamas dienraštis jidiš kalba turįs trigubai didesnis — 75.000 egz. Nuo 1948 m. draudžiama spausdinti knygas šia kalba, nors 1939 m. buvo išleista 400. 1961 liepos — 1963 rugpjūčio laikotarpyje iš 163 asmenų, nuteistų mirtį už vadinamus ūkinius nusikaltimus, 88 turėjo žydiškas pavardes.

Dėl žydų padėties Švedijoje „DN“ atsiukrė, kad jų skaičiai šiame krašte pastaraisiais dešimtmeciais sudarė tik tūkstantąją dalį visų gyventojų, tačiau jų itaką švedų kultūros gyvenimui esanti tokia didelė, kad Jakovlevui net įsivaizduoti sunku. Be to, jų niekas čia nevaržo išvykti Izraelin, kaip tai yra sovietuose.

Ir komunistiniai Europos rytai pradeda pripažinti Europos Bendrąją Rinką. Pirmoji Lenkija siunčia oficialią delegaciją į Briuselį derėtis su šešių valstybių sąjunga. Lenkija ligi įkūrimo Bendrosios Rinkos eksportavo į šias valstybes labai daug prekių.

Čilė įvyko žemės drėbėjimas; įgriuvo pylimas, ir paskandino apie 400 asmenų.

Buvęs Egipto karalius Farukas mirė Italijoje. Naujai perrinktas Egipto prezidentas Nasser sutiko

priimti kūrą į Egipto žemę.

S. Amerikos spauda labai nemėgsta Prancūzijos prezidento De Gaulle, bet kartu negali nu-septi ir jo pasiekimų įvairiose srityse. Jo valdymo metu frankas yra viena tvirtiausių Europos valiutų; aukso rezervai ir tvirta užsienio valiuta penkis kartus padaugėjo ligi \$5 milijonų; eksportas padvigubėjo; pramonės gamyba pakilo 36%; svetimšalių darbininkų skaičius pasiekė per 1.700.000 asmenų; svietimas kapitalas vis dar plaukia į Prancūziją.

Ceilone po paskutinių rinkimų, į parlamentą, kuriuos laimėjo provokariečių partijos, atsistatydino vienintelis moteris premjerė Bandaranaike, artima komunistams. Naują ministerių kabinetą sudarė privačios iniciatyvos ekonominėje srityje šalininkas.

V. Vokietijos koalicija susilpnėjo, nes pasitraukė iš kabineto laisvųjų demokratų partija. Kancelerio Erhardo pozicija yra ne-tvirta, nes kiekvienu momentu gali susilaukti nepasitikėjimo. Iš kabineto pasitraukė teisingumo min. Bucher, nepriklausomų demokratų partijos narys.

Pakistano rinkimuose į parlamentą lengvai laimėjo dabartinio prezidento partija — musulmonų lyga. Iš 156 atstovų ji gavo 117.

Kongo Combé sėkmingai kovoją su savo sukilėliais, kuriuos remia visos komunistinės pasaulis per Egiptą, Alžiriją, Gana, Sudaną ir kt.

Sov. Sąjunga yra užsimojusi pagerinti kolchozų bausdžiūninkų būvį. Ligi šiol kolchozų darbininkai buvo antros rūšies piliečiai, kuriais valstybė mažiausiai rūpinosi. Dabar Maskvos programa numato: investuoti daugiau kapitalo į žemės ūkį; sumažinti kaimo mokesčius; pakelti žemės ūkio gaminių kainas; pakelti kolchozinių perkamąją galia; panaikinti esamus skirtumus tarp miestų ir kaimų gyventojų ūkinio lygio. Žinoma, visa tai gali likti tik pažadais, kaip dažniausiai pas komunistus būna.

Raud. Kinijoj išliko viešumon skandalai: visa eilė augstų valdininkų yra ateista ir pasodinta į kalėjimus. Skandalai pastebėti ir mieste, ir kolchozuose. Suminėjami ir partijos darbininkai, ir nepartiniai.

Maroke pritaikinta mirties bausmė 14 asmenų, kurie buvo nuteisti už kėsinimąsi nuverstimonarchijai ir priklausę kairiųjų organizacijom.

Lenkijoj pakartus valdininkas Wawrzecki, buvęs partijos narys, už suktybes mėsos prekyboje. Yra ir daugiausiai nuteistų mirties bausme, tik bausmė dar neįvykdyta. Pakartas pridares valstybei nuostolių už 3,5 mil. zlotų.

pokarinius vargus, kilusius po 1945 m. ryšium su sovietiniais užgrobiais, esąs kaltas Roosveltas. Jis ypač svyravęs dėl pokarinių Lenkijos sienų, tyliai pri-taręs 1940 m. įvykdytai sovietų okupacijai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, patvirtines sovietų pretenzijas į Dardanelio sritį (nors vėliau apgailestavo) ir sakęs neturįs nieko prieš sovietų okupa-ciją Suomijoje ir Rumunijoje. A. Edenas laiko Roosveltą atsakin-gu už R. Europos atidavimą so-vietų kontrolei, nes prie derybų stalo Roosveltas nebuvęs pajėgus atsilaukyti Stalinui. Iš kitų šalti-nių yra žinoma, kad Roosveltas norėjęs savo gerumu bei nuolai-domis palenkinti Staliną, t.y. daug duoti ir nieko nereikalauti. De-ją, dabar aiškiai matyti, kad jis labai klydo. Kas anksčiau buvo tik spėjama, dabar pagaliau viešumon iškelta patikimo liudininko, kuris patvirtina liudną tie-są: dideli žmonės daro dideles klaidas.

Kelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
kurį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Amerikos liuteronų ir katalikų atstovai Baltimorėje paruošė planus teologiniams pokalbiams, kurie prasidės š.m. liepos mėn. Tai pirmasis oficialus pokalbis tarp šių dviejų Bažnyčių Amerikoje. Pirmasis pokalbis nagrinės Niekos tikėjimo išpažinimą, nes abi Bažnyčios jį pripažįsta. Tai, pasak T. G. Tarvard, A.A., esąs labai geras pradinis žingsnis, galintis vesti ir į kitų dokumentų nagrinėjimą, išryškinantį abiejų Bažnyčių doktrinas. T. W. Barghardt, SJ, manydamas, nagrinėjimas ankstesniųjų Bažnyčios laikotarpių, kur netgi įvairiausių skaldymų metu Bažnyčia pagrindu likusi vieninga, gali parodyti, kad ir mums yra galimybė suderinti vėlesniais laikais įvykčius konfliktus.

Amerikos liuteronų Bažnyčios galvų pažūros ir ši pokalbių ne vienodos. Dr. F. C. Fry, 3,2 mil. liuteronų pirm., tikisi, kad šie pokalbiai padės aiškiau išvystyti abiejų Bažnyčių pozicijas. Dr. Fr. A. Shiotz, 2,5 mil. liuteronų atstovas, mano, kad šie pokalbiai gali duoti tikrai pradžią dešimtmečiams bendro darbo, maldos ir mąstymo, kurie ateityje galėtų artimiausiu sujungti ir abi Bažnyčias. Kitos liuteronų bažnytinės galvos Amerikoje, kaip dr. J. Daniel ir dr. O. R. Harms, irgi išreiškė panašias mintis. Pesimistiškai nusiteikęs yra Eielens Bažnyčios pirm. Thore Larsen: „Mes negalime daryti kompromisų, negali ir katalikai.“ Jo manymu, tarp šių dviejų Bažnyčių esąs perdidelis plyšys ir jo negalima sumažinti „abiem Bažnyčiomis neatsisakiusi krikščionių savo principų“.

* Dr. Horton, Harvardo teologinės mokyklos buv. dekanas ir garsus protestantų ekumenistas, pareiškė, kad popiežiaus samprata esanti vienas didžiausių katalikų įnašų ekumeniniam sąjūdžiui. Visos protestantų grupės darosi tvarkingesnės, o tvarkinga Bažnyčia turi turėti savo galvą su atsakomybe. — „pabrėžė jis. „Popiežius buvo išgarsio žodis protestantams, kurie jo nesuprato. Tačiau nemana, kad jie bijotų primato, jei kiekviena Bažnyčios dalis būtų skirtinga. Rytų apeigų katalikai rodo, kad vienodumas nėra būtinas.“

* Sv. Tėvas patvirtino liturginės komisijos padarytus Didžiosios Savaitės apeigų pakeitimus, kurie galios nuo š.m. bal. 15 d., D. Ketvirtadienio. Ryškiausi pakeitimai būsia D. Ketvirtadienio chrizmos šventinio Mišiose, kurias nuo dabar laikys vykusias drauge su savo vyskupijų kunigais. Taipgi bus pakeistos ir D. Penktadienio maldos, atsisakant tokių išsireiškimų kaip „heretikai ir skizmatikai“, „bedieviai“ ir „pagonys“. Malda „už Bažnyčios vienybę“ bus pakeista ir malda „už krikščionišką vienybę“, prašant Dievo pagalbos „visiems broliams, kurie tiki Kristų“. Vietoje maldos „už žydų atsivertimą“ bus malda „už žydus“, o vietoj „už atsivertimą netikintųjų“ — „už tuos, kurie dar netiki ir Kristų“.

* Visos pasaulio vyskupijos netrukus gaus naujus apeigų rinkinius — ritualus Mišių koncelebravimui bei Komunijos dalinimui duonos ir vyno pavidalais. Ritualai rengiami centrinės li-

turgijos komisijos Romoje ir bus išleisti visomis kalbomis.

* Venecijos kard. Giuseppe Urbani pranešė, kad šv. Tito palaikai bus nusiųsti ortodoksų patriarchui į Kretos salą Graikijoje. Taip pat ankščiau ortodoksų patriarchas Benediktas I pranešė, kad jam bus atsiųsti šv. Sabo palaikai iš Venecijos. Savo ganytojiškame laiške patvirtindamas šias žinias, kard. Urbani mini, kad relikvijų grąžinimas seniesiems ortodoksų patriarchatams, kuriuose ankščiau šventųjų palaikai būvę laikomi, daromas su pilnu popiežiaus Pauliaus VI pritirimu.

* Turkų kariška vėliava, kurią kovos metu krikščionys atėmė iš turkų laivo Lepanto mūšyje 1571 m. spalio 7 d., Vatikanas buvo grąžinta Turkijos vyriausybei. Lydimajame laiške Sv. Tėvas rašo, kad šis mostas reiškias „norą pakeisti karo trofėjų į taikos ir harmonijos instrumentą“.

* Pagal naują Vatikano potvarkį, šv. Benedikto, Europos globėjo, šventė bus švenčiama visuomet liepos 11 d. Jo senoji data — kovo 21 d. pasiliks ir toliau, tačiau be jokių bažnytinių iškilmių, kad nebūtų pertraukta liturginė gavėnios rmtis.

* Dabartinio ordino generalas T. Aniceto Fernandez, O. P., lankydamsis Amerikoje, pareiškė: turime saugotis pertemp- tos religinės laisvės. Jis pilnai pritaria santarpybos religinės laisvės dokumentui, tačiau dar reikėtų krikščionių patikslinimų. Pasak jo, laisvės principo pertempimas veda į tikrosios laisvės paneigimą. Laisvė esanti pagrindinis bendruomeninio gerio elementas, ir todėl visuomet turi eiti ranka rankon su bendruomenine tvarka. Asmeninė sąžinė todėl nesanti augščiausią veiksmų norma. Aišku, valstybė ar betkokia kita valdžia neturinti jokios galios nei teisės pri- versti asmenį priklausyti vienai ar kitai religijai ar iš viso neti- kėti, tačiau iš kitos pusės, pas- kiras asmuo irgi neturi teisės da- ryti visa, ko tik užsigėistų.

* Kard. Clemente Micara, 85 m. amžiaus popiežiaus gener- vikaras Romoje, mirė po ilgos ligos. Jis buvo gimęs prie Ro- mos esančioje Frascati apylin- kėje. Įšventintas kunigu dirbo diplomatinėje Vatikano tarnybo- je — Argentinoje, Belgijoje ir austrų-vengrų imperijoje. 1919 m. buvo pakeltas arkivyskupu ir paskirtas apaštališkuoju nunciu Čekoslovakijai. II D. karo metu, vokiečiams užimant Briu- selį, jis Sv. Tėvo vardu prašė vokiečius nesunaikinti to mies- to. Prašymas buvo išklaustas, tačiau 1940 m. jis pats vokiečių buvo priverstas palikti Belgiją.

* Kun. Alighiero Tondi, SJ, 1952 m. palikęs jėzuitų ordina, įstojo į komunistų gretas ir ve- dė. Dabar sugrįžo atgal į K. Bažnyčią ir, dispensuotas nuo celibato įžadų, gyvena su žmo- na Italijoje.

* Rysium su Vatikano san- tarbos nutartomis liturginėmis reformomis Romoje jau paruo- štas lotyniškas naujas apeigų rinkinys, apimantis sakramentų teikimą. Rinkinys bus verčia- mas į įvairias kalbas.

Kun. J. Stš.

Ar išsilaikys Malezija?

J. G. GOBIS

Jauniausia Azijos valstybė yra Malezijos federacija, sudaryta iš 4 teritorijų, kuriose gyvena skir- tingos rasės ir tautybės. Iš viso ta valstybė turi apie 10 mil. gy- ventojų. Malezija yra vos pus- antrą metų amžiaus valstybė, o jau jai gresia pavojai iš vidaus ir išorės. Jos išorinis priešas yra 100 mil. gyventojų Indonezija, kurios vadas prez. Sukarno yra pasiryžęs Malezijos valstybinį pa- statą sugriauti, o iš vidaus gresia pavojus iširti, suskilti dėl rasų bei tautybių skirtumų.

Sudėtingas kraštas

Malezija, kaip minėta, sudaryta iš 4 teritorijų, turinčių autono- miškas administracijas, o joms vi- somis kontroliuoti yra centrinė vyriausybė Kuala Lampur sostinėje. Ji yra Malajų pusiasalyje. Ten yra liekanos 11 valstybių su- litanatų, kurių valdovai jau ne- beturi jokios politinės galios. Antrą teritoriją sudaro Singapū- ro sala, kurios gyventojų daugu-

ma — judrus ir darbštus kinie- čiai, o Singapūro uostas yra di- delė britų laivyno ir aviacijos bazė Tolimuose Rytuose. Trečią ir ketvirtą teritoriją sudaro Sa- rawak ir Sabah Borneo salos šiaurėje. Tas dvi teritorijas nuo pirmųjų dviejų skiria Pietinė Ki- nijos jūra. Tai buvusios britų ko- lonijos. Kadangi jos yra Borneo saloj, kurios didesnę pusę pri- klauso Indonezijai, ši pastaroji nepatenkinta ir pikta, kodėl An- glia tu dviejų kolonijų neatidavė Indonezijai. Sarawak ir Sabah yra nepaprasto grožio. Jose gyve- na dajakai ir kadazanai, kurie dar neseniai buvo žmogėdros ir rinko žmonių kaukoles. Taigi Ma- leziją sudaro labai trapiais ry- šiais sujungti malajai, kiniečiai, hindusai ir vietinės Borneo salos gentys, turinčios labai ploną bri- tų kultūros sluogsnį. Malezija — tai mizulmonų mečėčių, gražiai dekoruotų kiniečių maldyklų ir

primitivių Borneo genčių švento- vių kraštas.

Pralenkė priešus

Tam tikru požiūriu Malezija pasidarė viena pavyzdgingiausių Azijos valstybių: jos ekonominis gyvenimas klestėjęs, o parla- mentinė valdymo sistema vei- kia, palyginti, gerai, tačiau as- traus afroazijatinio antikolonizmo pasaulyje į tuos pasisekimus žiū- rima su panika, nes Malezijos santykiai su Vakarais yra pu- kiaušiai. Malezijai antikolonistai prikiša, kad ji neturinti revoliu- cinės praeities, kad ji nepriklaus- omybė gavo be kovų su Anglija. Maleziečiams širdį skauda, kad jie laikomi konservatyviais opor- tunistais, bet antra vertus, jie di- džiūojasi savo ekonominiu gyve- nimo pažangumu, ypač lygindami jį su Indonezijos ūkiu vargais ir nesėkmėmis. Indonezija yra pa- rėžiusi daug agresijos, o Malezija parodė santūrumą ir tuo laimėjo savo kaimynų — Burmos, Tailan- dijos, Indijos, Ceilono simpatijas.

Malezijos gynyba

Reaguodama į Indonezijos ag- resiją (įsiveržimas į Sarawak, Sa- bah teritorijas ir oro desantus Malajų pusiasalyje), Malezija mo- bilizavo ir sustiprino savo mažutę armiją, o Britaniją kartu su Aus- tralija ir N. Zelandija atėjo jai ir pagalba su stipriu karo laivynu ir aviacijos jėgomis. Tokia pa- galba numatyta Britanijos ir Ma- lezijos sutartyje. Be savo išparei- gojimų pagal savitarpio pagalbos sutartį, britai dar turi kitą svar- bų motyvą Malezijai ginti, būtent, turi daug kapitalo investavę. Šiuo atžvilgiu po Indijos Malezija už- ima antrą vietą. Indonezija didė- lių investicijų faktą išnaudoja antimalajinei propagandai, kal- tindama ją duodant prieglaudą britų neokolonizmui, kitaip sa- kant, britai ir toliau darą politi- nės įtakos Malezijai ekonominė- mis priemonėmis. Vienas Malezi- jos politikų ir tą priekaištą šitaip atskirto: „Indonezija savo ūkį iklampino į baltą ir dabar skersa- kiuoja į mus, kodėl mes neužmu- šime žąsies, kuri mums dėdą auk- so kiaušinius. Mes gerai žinome, ką darome. Mes valdomė, ne bri- tai.“ Be to, britai gina Maleziją ir kariniais sumetimais: nori su- daryti Kinijos komunizmui už- tvara, o tam tikslui reikalinga Singapūro bazė, kuri kontroliuo- ja Malakko sąsiauri — svarbiau- sią kelią iš rytų į vakarus.

Maleziečiai yra ištikimi, jog at- laikys Indonezijos agresiją, kol (Nukelta į 3 psl.)

Burundijos sostinėje Budžumburoje klauso misijonieriaus kalbos

Napoleono žmonos saloje

ST. DALIUS

Iš St. Lucia britų valdomos sa- los lėktuvu per 20 min. atsiduri visai kitam pasulyje — prancū- ziškoje Martinique saloje. Tik iš- lipus iš lėktuvo prie aerodromo durų pastinka prancūzų žan- daras, mūvįs trumpomis tropiki- nėmis uniforminėmis kelnėmis. Stoties viduje mandagiai visi pa- sveikinami tik prancūziškai ir kiekvienas apdovanojamas mažy- te bonkute kvėpalų. Greitas ir mandagus mutinėis lagaminu pa- tikrinimas beveik nieko nežiūrint; bet užtat dokumentus atidžiai va- rto ir eilę atspaudų uždeda.

PIRMIEJI ĮSPUDŽIAI

Aero stotyje garsiakalbiai pra- nešinėja visas žinias tik prancū- ziškai ir visi nesuprantantieji tik žvalgomės į šalis. Prisistato an- giškai kalbąs pareigūnas ir kiek- viena nukreipia prie laukiančio viešbučio soferio. Pasigriebę laga- minus atsiduriam automobilyje, kur soferis pusėtina kalba ang- liškai ir noriai visas pradeda aiš- kinti. Pirmiausia krinta į akis, kad judėjimas čia vyksta jau nor- malia, t. y. dešine puse, ir sofe- riai gerokai spaudžiant gazą ima baimė, nes greičio rodyklė rodo per 100 mylių. Užmūsti gali, pa- galvoj, dideliu judėjimu tokiu greičiu lekiant. Nebeįsitenkęs pa- stiečiau dėl jo perdidelio grei- čio. Pasirodo, ne myliomis, bet ki- lometrais matuojama. Iš karto pa- dvelkia Europa tiek metų nebe- girdejęs apie kilometrų ir kitą metrinę sistemą.

Nuo aerodromo iki Fort-de- France miesto — salos sostinės — apie keletas mylių. Kelias tik nau- jai pastatytas, keturgubas, tai greit atsiduriam miesto pakra- čiuose, bet čia įvažiavę ir užkliū- vame. Buvo pats pavakarys apie 5 val. po pietų; automobilių pama- žu besistumiančios eilės, kaip per „rush“ laiką Toronte ar Niujor- ke. Niekur nemačiau tokios dau- gybės automobilių ir taip perpil- tytu gatvių. Tai gal daugiausia motorizuota sala, žinoma, išsky- rus Puerto Rico.

PRANCŪZIŠKA APLINKA

Pats Fort-de-France miestas tu- ri apie 65.000 gyventojų save lai- kančių prancūzais, nors pasižū- rėjęs į veido spalvą ir ryškius spal-

vingus drabužius, nepagalvotum, kad tai prancūzai. Prancūzų kal- ba ir kultūra juos priartino tiek, kad jaučiasi kaip Paryžiuje gimę.

Martinique sala, turinti 50 my- lių ilgio ir apie 19 mylių pločio, daugumai žinoma dėl savo siau- rango vulkano Mont Pelee ir im- peratorienės Josephine, Napoleo- no žmonos. Saloje gyvena apie 266.000 gyventojų: mišiny sasių ir odos spalvų — nuo juodžiausio iki beveik baltojo. Sala kalnuota (augščiausias kalnas — 4700 pe- dų, apaugusi vešlia tropikine au- gmenija. Daugybė paplūdimių, bet visi juodu smėliu padengti, nes ši sala yra vulkaninės kilmės. Turis- tų ji labai mėgiama, nes teikia prancūzišką atmosferą, puikų maistą, geriausius vynus. Mėgejai po krautuvės vaikštinėti randa čia idomų ir intriguojantį pirkimo meną: kai kalbos pritrūksta gali- lima pirštais ir veido grimasomis susikalbėti.

Sala, kaip ir kitos Karibų sa- los, augina daugiausia cukrines neendres. Joms malti malūnai ir nideidės romo vareyklos tankiai išsidėję visose pakelėse. Viena tokį malūną matome ant upokš- nio kranto su didžiuliu vandens sukumu ratu — visai kaip Lietu- voje senoviniai malūnai. Taip pat augina įvairius tropikinius vai- sius. Visur aplinkui daugybė žy- dinčių gėlių, ypač orchidėjų.

DE GAULLE PAVEIKSLAI

Per miestą prasimalame jau vi- sai bebaigiant sutęmti, bet dar su- spėjam pamatyti, kad didžiausia ir gražiausia miesto gatvė turi Boulevard de Gaulle pavadinimą ir ant sienų daug kur išlipinti ge- nerolo De Gaulle paveikslai. Tur- rim pervažiuoti per visą miestą, nes mūsų viešbutis Lido yra 5 mylių atstume kitame miesto krašte — pakrastyje. Vingiuojam siauru keliuku pagal jūrą su stai- giomis posūkiais kol mus pagaliau jau tamsoje atveža prie viešbučio. Apšviestas didelis pastatas, kaip kokia pilis augstyn į kalną išsista- čiusi; didžiulė foje, baras, šokių salė.

Viešbutis susideda iš mažų va- sarnamių. Kai po registracijos juodukas nešikas paima nešti la- gaminius į mums skirtą patalpą, mes iš paskos vos spėjam per ta-

kų ir kelelių labirintus, apsuptus įvairiausių gėlių ir krūmų. Uži- pus ant viršaus tenka nubraukti prakaistą ir pradėti tvarkytis. Mat, temperatūra vis sukasi apie 80 laipsnių F. Gerai, kad kambariu- se veikia automatinė vėsinimo sis- tema. Didžiuliai langai ir jūros pusę padaryti stumdami — juos nustūmęs į šalis jautiesi kaip ko- kioje atviroje verandoje besėdęs. Žemiau po kojomis matai mėly- nuojančią jūrą, toluomoje dunk- sančius kitų salų kalnus ir aplin- kui žydinčias tropikines gėles, nes viešbutis pastatytas visai ant jūros kranto.

KAI NEUZTENKA LIEŽUVIO

Persirengę nusileidžiam žemyn į šokių salę, nuo kurios balkonu girliandomis nusvirusios gėlės. Ant tribūnos juodųjų orkestras muša būgnus, tokia pat juodukė prancūziškai kažką dainuoja. Tu- ristų aplinkui matai žymiai dau- giau nei kitų salų viešbučiuose. Daugumas sėdi ir gurkšnoja šal- tus gerimus, bet mažai šokančių, nes beveik visi yra vyresnio am- žiaus, o kankurie ir visai senyvi. Išgeriami kažkokio recepto romo punčai; sako, kad tai geriausias ir originaliausias visoje saloje. Na, punčas kaip punčas, bet porą stik- lų išsiurbus tai jau ir norisi už- tai komplimentą pasakyti... ar- ba tvistą pradėti raityti. (B. d.)

RICHARD H. A. SCOTT

43 Eglinton Ave. East, Toronto
Bus. 481-6808 Res. 767-9053

PALIEKAMO TURTO PLANAVIMAS

- Gyvybės ir sveikatos draudimas.
- Prekybos ir grupinis draudimas.
- Pensija ir mokslo planavimas.

Great-West Life
ASSURANCE COMPANY
G-11

Padėka

Š. m. kovo 6 d. Sv. Jono Kr. par. salėje suruoštas mums prisiminimas savo didumu, iškilmingumu ir nuosirdumu sujaukino mus iki širdies gelmių.

Mūsų nuosirdi padėka: Rengimo kom. pirm. p. Br. Marijošui už įdėtą didelę pastangą ir nuosirdžią įvadinę kalbą; gerb. kun. kleb. P. Azubai- liui už teisingą tartą žodį ir atnaušintą šv. Mišias rytojaus dieną mūsų intencija; gen. Lietuvos kons. dr. J. Zmuidzinui ir Ponaiui už atsilankimą ir malonų sveikinimą; kun. J. Staškevičiui už gražiai tautiniais moty- vais nupieštą adresą ir visiems jame pasirašiusiems; menininkams: operos sol. Pr. Radzevičiūtei, Stp. Kairiui ir jo smuikui, akt. J. Rukšie- nei, skaitinčiai ištraukas iš „Gabrielės“, sol. Br. Marijošui ir muz. St. Gailevičiui; jųs įnašas buvo gražus papuošalas tame vakare.

Sveikinusiems: inž. E. Čuplinskiui — K. L. Bnės Toronto apyly vardu: T. Pauliui, O. F. M. Priskelimo parapijos; L. F. pirm. dr. A. Pacevi- čiu; O. Indrelenei — senųjų lietuvių; V. Ausrotui — Sv. Jono parapi- jos; J. Račiui — „Varpo“ choro; O. Jonaitienei — K. L. M. dr. Jos Sv. Jono Kr. par. skyriaus; K. Butienei — „Dainos“ grupės; J. Strazdui — SLA 236 kuopos; J. R. Simanavičiui — Baltų Fed. ir radio „T. Prisimini- mai“. Sveikinusiems telegramomis ir raštu: gerb. kun. B. Pacevičiui, SLA prez. P. P. Dargiui; E. ir J. Kardelians; rašt. M. Aukštaitė; K. L. Ta- rybai Montrealyje per A. Norkeliūną; N. ir V. Kaveckams; P. ir J. Liaukevičiams, prof. ir ponias A. A. Tamošaičius; St. Dargiui; D. ir O. Rautinsams; Z. ir M. Užemeckams; S. ir K. Grigaičiams, dr. ir ponias B. ir A. Spudams; S. ir V. Sakaliams; K. Jukniui. Už sveikinimus, gėles ir dovanas nuosirdžiai dėkojame.

Esame daug skolingi, „T. Žiburiams“ ir gerb. redaktoriumi kun. dr. Pr. Gaidai; rašt. Pr. Alšėnui už straipsnius ir aprašymus „T. Žiburiuose“, „Drauge“ ir „Naujuosiose“, Radio „T. Prisiminimai“ ved. J. R. Sima- ničiui už dažnų mūsų prisiminimą.

Stai ir darbštus k-tas, kuris nešė didelę našlį ir pakėlė daug rūpesčių: ponios M. Norkienė, O. Štepačienė, O. Indrele, K. Butienė, R. Bra- zukienė, A. Ramanauskienė ir O. Jakimavičienė; p. Lembertas, na, ir tas iškabingasis vakaro vedėjas E. Milauskas, kuris savo išsamiu kalboje nuvedė mus tėvėnės Džukion... K-to artimausi asistentais bu- vo: Vl. Ramanauskas, A. Norkus ir P. Bražukė. O šeimininkė p. Dani- sevičienė nusinėšė laurus už kulinariją. Beje, Pr. Alšėnas irgi k-to na- rys.

Kaip miela buvo matyti bendradarbius iš mūsų atvykimo į Kanadą lai- kų ir salia jų — pokarinis imigr. brolius ir seses... visus kaip vieną sei- mą, atėjusius susitikti su mumis. Tokios pagarbos tikrai nesitikėjome. Nusizėmėme dėkojame kiekvienam ir visiem dalyvavusiems ir tiems, kurie buvo įsigiję pakvietimus, bet negalėjo atvykti, ir tiems, kurie svarbių kliūčių — ligos buvo sulaukė.

Labai dėkojame fotografui p. Dabkui už jam žinimą to vakaro nuotrauk- se. Rengimo k-to pirm. p. Br. Marijošiaus pakartotinai įteikta piniginė visų Jūsų dovana stipriai prisidėjo prie fin. rūpesčių išsprendimo.

Norime prisiminti ir mūsų šeimą. Puikios buvo gėlės nuo dukros Ge- novaitės ir St. Kuzmų ir taip malonu buvo priimti jas nuo anūkelių — Daivutės ir Raimundo; Stasytė ir B. J. Yokubynas daug už ką esame skolingi, bet labiausiai už moralinę paramą tuo taip rimtu momentu.

Su dėkingumu ir pagarba —

— Jonas ir Maria F. Yokubynai

ADOLFĄ SAGEVICIŲ,

jo tėvui Lietuvoje mirus,

nuosirdžiai užjaučiu —

J. Žaliaduonis

Brangiai Mamai mirus,

gerą bičiulį STEFONĄ NORMANTĄ

giliai užjaučiu —

Jonas Jonikas,

Toronto

Jau vakarieniškas laikas, t. y. pie- tų, kurie prasideda 7.30 ir trun- kas iki 11 val. Tad su kitų turistų srove klym laiptais į antrą augš- tą. Prie durų pasitinka padavėjai ir nuveda prie skirtų stalų. Visur pasieniais gėlės, ant kiekvieno baltai padengto stalo irgi gėlių puokštė įmerkta. Iškilmingai at- nešamas meniu, bet Vargas — vis- kas parašyta prancūziškai. Man- dagūs ir paslaugūs padavėjai šiek tiek supranta angliškai ir po ilgų pasikalbėjimų bei pasitari- mų, kad ir pirmą pagalbą, paga- liau supratome kas švakar ska- niausio yra patiekliama.

PIRMOJI VAKARIENĖ

Išsprendus šią problemą vik- rūs ir greitai patarnauti padavėjai (kontrastas lėtai ir oficialiai pa- darantįjantiems anglų salose) pra- deda nešti valgius į Stalą. Stalas apkrautas krūva lėkščių ir dviem eilėm taurių, kurių paskirtis pa- aiškėja vėliau, kai visais kampais pradeda pokštėti atkemsamų bon- kų kamščių garsai. Mat, pietūs yra penkių patiekalų ir su vynu arba šampanu, todėl tokia daug- bė indų ant stalo. Na, turistai nuosirdžiai pasinaudoja proga pa- ragauti prancūziškų vynų. Prie kiekvieno stalo dar yra pristumia- mas vežimėlis su bonka vyno ista- tyta į ledą ir patarnaujantis, at- kims šonus, pripildo taures.

Užtat toks kamščių šaudymas ir girdimas, nes beveik visi kartu pradeda ragauti prancūzų patie- kalus. Valgiai tikrai pasigėrėti- nai skanūs. Mat, prancūziška vir- tuve garsi visame pasaulyje. Kas- nat dietos, tikrai jaučia neramu- na nebeįpajėgamas skaičiuoti kalorijų. O be to ir vynas veikia- tad juo tolyn, juo salė darosi triukšmingesnė. Dar pietūs ne- įpusėti, o jau daugelis išlė ir pa- tenkinti. Niekas nesiskubina, gal- tik vyno bonkos greičiau tuštėja ir patarnautojai vikriau sukasi. Pagaliau ir akis tveskia ant pa- dėkų nešamas ugnies liežuvių laizdomas paskutinis patiekalas. Tai stiprių romų užpilni ir uždeg- ti bananai, kurių liepsnos šauna iš padėklų augstyn. Neįprasta, įmantra ir egzotiška, kai aplinkui mirga liepsnos.

AUTOBUSUKU Į MIESTĄ

Sekantį rytą anksti atsikėlęs apsuks pajūrio pakrantę ir die-

nos šviesoje apžiūriu tropikiniam gėlyne paskendusį viešbutį. Tik- ras egzotinis atogrąžų augmenijos parkas, paskendęs žieduose ir ža- lumynuose, tarp kurių išvaidžioti takeliai. Apačioje, peržengus ke- lią, viešbučio privatus paplūdi- mys juodu smėliu padengtas. Ta- čiau ir vandenį nėra kada šokti, nes rengiamės vykti į Fort-de- France miestą. Apširpinę mies- to žemėlapiu laukiami prie vieš- bučio ateinančio autobuso, kuris turės nuvežti. Atbilda nedidutis autobusukas, talpintis gal 20 žmonių, kuris paėmęs mus veža besiraitančia pajūrio pakrante miesto link. Gražios išpūdingos pakelės palmėmis ir kitais me- džiiais apaugusios, mėlynuojanti jūra ir toluoj dunksa kalnai.

Gana greitai atbilda ir miestą. Dabar prasideda linksmoji dalis: išsitraukęs miesto žemėlapi ro- dau, kad norime patekti į miesto centrą prie pašto. Soferis tik pur- to galvą — nesupranta. Pasisau- kia jis kitą, neva vieną kitą žodį suprantantį angliškai, bet nepa- kankamai, kad išsiaiškintume. Tuojau atsiranda bent keli aiškin- tojai, bet visvien mes angliškai, o jie prancūziškai gargaliuoja. Il- gai aiškinamės, bet atrodo gal gale supranta ko norime ir pa- slaugūs prancūzai juodais vie- dais nuveda prie kito autobuso, isodina ir judesiais rodo, kad ne- truks būsime norimoje vietoje. Autobusas pajuda ir žvalgomės kada gi miesto centras pasirodys, bet kažkaip keista pasidaro, kad lyg ir pradedame tolti ir grįžti at- gal. Dar atidžiau išpūtė akis žiū- rime, kad tikrai tomis pačiomis vietomis grįžtame į viešbutį. Miestas jau pasiliek užnugarį ir mes tap jaukiai „susikalbėję“ atsiduriam vėl prie savojo viešbu- čio vartų.

1964 m. užsienio turistai Kana- doje paliko \$661 mil., o kanadie- čiai į užsienius išvežė \$713 mil.

Kanadai nuostolis \$52 mil. Ta- čiau Kanados turizmo tvarkyto- jai tiki šiuos metus būsiant ger- nesniais, nes atvykstančių turis- tų skaičius kasmet didėja. Dau- giausia turistų atvyksta iš JAV.

Jie 1964 m. čia paliko \$589 mil.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Bialiūnai,

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

- Gaminate valgomųjų kambario ir virtuvės komplektus
- Taip pat aptraukiamas senas kėdes
- DARBAS ATLIKAMAS SAJNINGAI

Kaip rusai grobė Kinijos žemes?

Paskutiniai N. Chruščiovo valdymo metais Sov. Sąjungos ir Kinijos santykiai smarkiai pairo ir pavergtos tautos laukė, kad tie du komunizmo milžinai susikibis ir po to ateis pavergtiesiems išsilavinimo valanda. Komunistinė Kinija, reikalaujama iš sovietų gražinti pagrobtas kiniečių žemes, paminėjo ir kitas sovietų pavergtas tautas. Dėlto kažkas pagalvojo: o gal ko gero Maotsetungas pasidarys pavergtų tautų išlaisvintoju? Naujieji Sovietų Rusijos valdovai stengiasi su Kinija susitaikyti, tačiau nesėkmingai.

Seni grobikai

Pasaulinės politikos raidoje valstybių santykiai lemia ne tiek ideologiniai ar rasiniai motyvai, kiek natūraliniai ir tautinės ekspansijos reikalavimai. Jei Kinijoje kasmet priauga milijonai žmonių, tai jiems reikia naujos erdvės. Pietus ir rytus kiniečiai negali plėstis, nes kliudo jūra, o į šiaurę tuoj už sienos yra pustuščiai Sibiro plotai. Dėlto, nežiūrint kas Sov. Rusiją valdytų, ji visada susidurs su dideliu galvosūkiu: kaip ta kiniečių ekspansija į šiaurę sulaukyti?

Ne be pagrindo kiniečiai neturi simpatijos rusams. Toji neapykanta rusams yra paveldėta iš senesnių kartų, nuo to laiko, kai Kinijai susilpnėjus, rusai pradėjo grobti jos žemes. Tą grobimą rusai tęsė per 60 m., pradėdami caru Nikolajum I ir baigiant Nikolajum II.

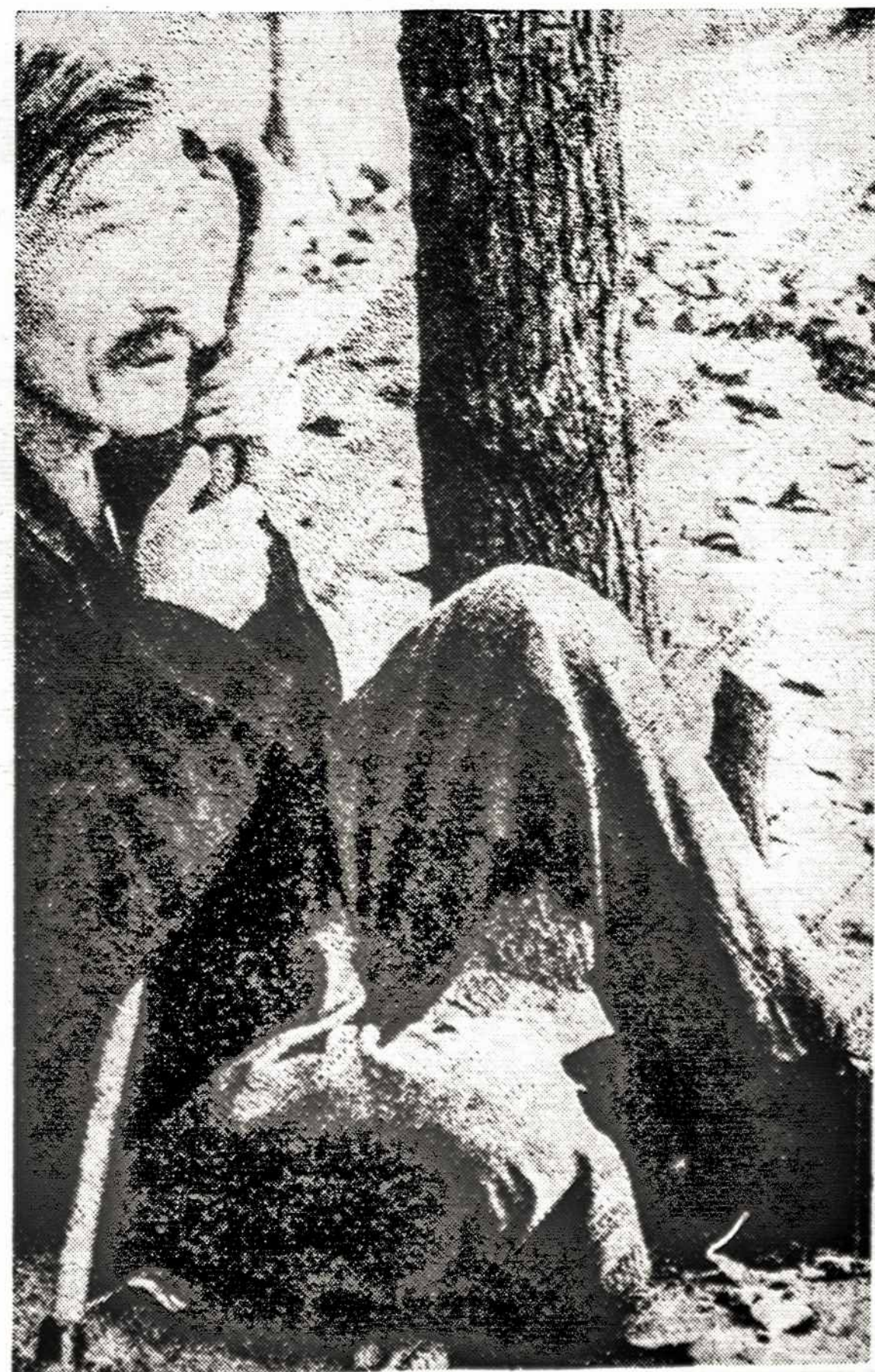
Durklas pašonėje

Bolševikai naujų Kinijos žemių neužgrobė, išskyrus Išorinę Mongoliją, kurią jie tik sugebėjo paversti savo satelitu ir dabar ją laikė kaip durklą Kinijos pašonėje, kad apsaugotų carų užgrobta žemes Tolimuosiuose Rytuose. Jei kiniečiai pabandytų atsiimti iš Sov. Rusijos Amūro sritį su Vladivostoku, tai sov. armija iš Mongolijos tuojau atsiras prie Pekingo, nes nuo Išorinės Mongolijos sienos iki Pekingo tik 300 mylių. Taigi, tu dviejų komunistinių milžinų bendravimas

Ankstyvas pasendinimas

Pagal nusistovėjusį įprotį, daugumas žmonių ir istaigų atleidžia į pensiją darbininkus, kai jiems sukanka 65 m. amžiaus. Tačiau, kaip skelbia Kanados Sveikatos Sąjunga, didelė dalis šių žmonių yra pajėgūs turėti darbą dirbti ir toliau. Toks atleidimas iš darbo esąs labai kenksmingas Kanados valstybės ūkiui ir tiems sulaukusiems 65 m. amžiaus asmenims. Taip darydami darbdaviai padaro Kanadai nuostolių už milijonus dolerių kasmet. Viena — gerai paruošti darbininkai daugiau nebedirba produktų darbo, antra — dar juos pačius reikia šelpti iš surinktų mokesčių. Trečia — nuostojė darbo dėl amžiaus žmonės praranda energiją, nuotaiką gyventi ir tai kenkia jų sveikatai. Žmonės pasijunta daugiau nebe-reikalingi visuomenei.

Visoje Kanadoje praeitais metais buvo 1,470,400 asmenų virš 65 m. amžiaus. Kanados Sveikatos Sąjunga rūpinasi, kad šie žmonės nebūtų našta kitiems.

Sibiro mieste Irkutске sovietų elgeta su amputuota koja

buvo visą laiką paremtas abipusis baime ir nepasitikėjimu. Jų santykiai niekuomet nebuvo nuosirdūs.

Rusų plėtra

Rusų ekspansija į Tolimuosius Rytus prasidėjo po to, kai Jermakas su 800 kazokų užkariavo pusę Sibiro, o kolonizacija prasidėjo tik 18 š. iki 1904 m. karo su Japonija rusai buvo jau pagrobę iš Kinijos Amūro sritį, Usurį kraštą prie Ramiojo vandenyno, Liaotungo pusiasalį su Porth Artūru ir įsistiprinę Mandžūrijoje.

Tiek carinės, tiek sovietinės imperijos išplėtimas vyko naudojant tuos pačius metodus: pirma išperšamas draugiškumas, paskui prasideda grasinimas ar papirkimas, prievartinės sutartys ir okupacija. 19 š. rusų ekspansijos ir rytus svarbiausiu architektu buvo Muravjovas-Amurski, kuris 1847 m. buvo paskirtas Rytų Sibiro generalgubernatorium. Jis įtikino carą Nikolajų I, kad Rusijai reikia turėti išėjimą į Ramųjį vandenyną pietuose. Tam tikslui atsietki reikia užvaldyti Amūro upe, t.y. užimti abu jos krantus. Užs. reik. min. Nesselrode buvo tam priešingas, nes kiekvienas Rusijos pajudėjimas Azijoje išaukdamo didelę reakciją iš Anglijos pusės, kuri žiūrėdavo grėsmę Indijai. Bet Muravjovui užtikrinus, kad jam kariuomenės nereikės gauti iš Kronštato — ja Sibire suorganizuos, caras sutiko ir davė Muravjovui pilną galią veikti kaip viceimperatorium.

Priverstinė sutartis

Kai Krymo karas buvo jau pasibaigęs, o Kinija turėjo konfliktą su Anglija ir Prancūzija, kurios jau buvo užblokavusios Kan-toną, — Muravjovas sutarė kariuomenę prie Amūro ir pareikalavo Kiniją pasirašyti sutartį naujai sienai nustatyti. Iki tol Rusijos-Kinijos siena buvo nustatyta pagal ankstyvesnę Nerčinko sutartį — ji buvo toli nuo Amūro upės. Naujoji sutartis Muravjovas nenorėjo minėti, kad siena eis Amūro upe, kad vėliau galėtų kaip nors vėl prikibti ir "taisyti" sieną. Kai kiniečiai dėl šios pasirašyti sutartį, jis pradėjo grasinti: esą kiniečiai plėšė rusų kolonistų sodybas ir išniekino Rusijos vėliavą, tik caras, darydamas didelę malonę, nori palai-kyti seną draugystę tarp abiejų imperijų. Kiniečiams, neturinčioms kariuomenės Amūro srityje ir sąjungininkams jau okupu-voje Kantoną, nebeliko nieko kit-ko kaip tik tą "sutartį" pasirašyti ir perleisti rusams Amūro ir Usurį sritis iki Ramiojo vandenyno. (Tai vadinama Aiguno sutartis 1858 m.)

1859 m. Muravjovas jau ket-virtą kartą plaukė Amūro upe. Aplankęs Usurį sritį parinko vie-tą ir varda būsimam uostui "Val-dyk Rytus" — Vladivostok. Be to, jo rūpesčiu buvo pradėtas kurti miestas Blagovestensk. Už tai Muravjovas gavo iš caro grafo titulą ir priedą prie pavardės "Amurski".

Rusų kyšiai Pekingui

Ne tik jėga, bet ir papirkini-ju rusai grobė sau Kinijos žemes. Naujos politikos su Kinija architektu tapo caro Aleksandro III finansų min. grafas Witte. Jis

infiltracijos politiką labai suma-niai vedė, bet kai prie vairo stojo silpnavalis Nikolajus II, visa Wit-tės politika tapo sugriauta 1905 m. pralaimėjus karą su japonais. Svarbiausias Witte's politikos įrankis buvo Sibiro geležinkelio pravedimas ir tuo pačiu Rusi-jos politinio svorio padidėjimas Tolimuosiuose Rytuose. Gavimas leidimo praversti geležinkelį per Kinijos teritoriją, kad ir su ky-šio pagalba, buvo didelis Witte's laimėjimas atsižvelgiant į to me-to didžiųjų valstybių politines kombinacijas Kinijoje.

Pasinaudojo konfliktu

19 š. pabaigoje T. Rytuose at-sirado nauja galybė — Japonija, kuri pasidarė rusams rimta kon-kurentė grobti Kinijos žemėmis. 1894 m. įvyko Kinijos-Japonijos karas dėl nepasidalinimo įtakos sritimis Korėjoje, kuri buvo Ki-nijos vasalas. Kai japonai užpuo-lė Korėją, Kinija stojo jos ginti, bet jos kariuomenė buvo menkai ginkluota, ir japonai greit tą ka-rą laimėjo. 1895 m. buvo pasira-šyta taikos sutartis Šimonoseki mieste, pagal kurią Kinijai turė-jo perduoti Japonijai Liaotungo pusiasalį su Port Artūru ir For-mozos salą. Be to, turėjo atlygin-ti karo nuostolius ir leisti plau-kioti japonų laivams Jangstės upe.

Bet šiomis geromis sąlygomis ir grobiu Japonija negalėjo pasi-naudoti, nes Rusija, Vokietija ir Prancūzija griežtai pasipriešino tokiam Kinijos apipilešimui ir priverė Japoniją nuo šios sutar-ties atsiskyti, nors jos pačios Ki-nijos pralaimėjimu pasinaudojo, ypač Kinijos "užtarėją" Rusiją. Dabar svarbiausias Rusijos reika-lavimas Kinijai buvo išgauti lei-dimą praversti geležinkelį per Ki-nijos teritoriją Mandžūrijoje — tiesesiam susisiekimui su Vladivostoku. Vesti šį geležinkelį aplink Kinijos sieną būtų 500 my-liu toliau ir be to ten labai sun-kios gamtos sąlygos geležinkelio statybai.

Aplinkiniai keliai

Pirmąjį rusų prašymą tokio lei-dimo Pekingas atmetė. Tada Witte sumanė papirkti svarbiau-sią Kinijoj asmenį, nuo kurio priklausė leidimas. Tuo metu Ki-nijai valdė našlė imperatorienė ir jos ištikimas bei įtakingas patar-ėjas iš mandarinų klasės Li-chung-chang (Lichunčan). Jis tu-rėjo tokias pat teises, kaip vaka-ruose min. pirmininkas. Witte per savo agentą Badmajevą ir ambasadorių princa Uchtomskį paruošė dirvą įteikti Lichunčanui 3 mil. rublių kyši, nes per Badmajevą sužinojo jo silpnę bi-nigams, nors buvo labai turtingas. Kai Lichunčanas atvyko į caro

JIS BAIGĖ SAVO KELIONĘ

VISUOMENĖS VEIKĖJĄ VL. VISKANTĄ Į KAPINES PALYDEJUS

Š.m. vasario 27 d. 10 val. vaka-re, kai Detroitas skendėjo sniego pusnyuose ir veik sustoję mies-to susisiekimas, negalėjusiųjų mirtis įsibrovė į Henry Ford ligo-ninę ir nukirpo vėžio ligos nu-kankinto ilgamečio "Draugo", "Tėviškos Žiburių" ir kitų katalikiškų laikraščių skaitytojų, tau-raus visuomenininko Vlado Viskanto nusilpusios gyvybės siūlą.

A. a. Vladas Viskantas gimė 1910 m. birželio 21 d. Skuode, Kretingos apskr. Baigęs Skuodo vidurinės mokyklos keturias klases, įstojo į Telšių gimnaziją. Dėl sunkios ligos, nebaigęs šešto-sios klasės, Telšių gimnaziją paliko. Sustiprėjęs sveikatai, įstojo į Kauno pašto-telegrafo kursų ir kartu lankė Tumėno suaugusiųjų gimnaziją. Baigęs pašto-telegrafo kursų, kuri laiką dirbo apylinkės teisme, o vėliau Skuodo pašte val-dininku ir viršininku. Ten pamilo telefonistę Kazę Kniupytę, kurią nusivedė prie altoriaus ir, gavęs bažnyčios palaiminimą, sukūrė jai ir darnią lietuvišką šeimą. Besidžiaugiant šeimos židinio lai-me, 1944.IV.5 gimė gražus sūnelis, kurį pakrikštijo Anatolijaus vardu.

Netrukus pradėjo veržtis į Lie-tuvą sovietai. Vladas su savo žmo-ni, pasiėmęs penkį mėnesių sū-nelį, 1944.XI.8 paliko savo numy-lėtąją tėviškę ir pasileido nežino-mon kelionėn į svetimą šalį. Po ilgų varginų kelionių, pergyvenę karo audras ir stovyklinį gyvenimą Vokietijoje, 1949.VIII.15 Vla-das su savo šeima išvydo Ameri-kos Laisvės statulą ir apsigyveno Detroito.

Vladas Viskantas, jau penkto-je gimnazijos klasėje būdamas, įstojo į moksleivių šaulių būrį ir atsidavė didžiai skautijos idėjai: Dievui, tėvynei, artimui. Ta idė-ja jis gyveno, ją puoselėjo iki paskutinio širdies dūžio. Ir dabar, rašydamas šias eilutes, lyg gyva-me paveikslė matau Vladą kartu žygiuojantį į Gedimino kalnelį šaulių gretose, skubantį skautiš-koje uniformoje iškylauti, gliai susikaupusį ir besimeldžiantį Telšių katedroje.

P. LELIS

Nikolajaus karūnavimo iškilmes, buvo Odesoj ir St. Petersburgė karališkai priimtas. Atsilankymo proga su Witte aptarė geležinke-lio leidimo reikalą. Po kiek laiko princas Uchtomskis nuvežė Ki-nijos imperatorienei caro dovaną, o Lichunčanui vieną milijoną rublių. Visu pinigų iš karto ne-davė. (Apie šį kyši patį Witte rašė savo atsiminimuose, skyriuje "Zachvat Liaotunskavo poluostr-o-va"). Kai pagaliau leidimas gele-žinkelio buvo gautas ir statyba prasidėjo, rusams atsirado nau-jas apetitas — praversti nuo Char-bino atsaką į Port Artūrą ir už-grobtį visą Liaotungo pusiasalį.

Kyšinės derybos

Tuo metu Kinijoje buvo užmuš-ti du vokiečių misijonieriai ir tuo pretekstu kaizeris, su caro suti-kimu, užgrobė Tsingtao ir Kiao-Cou Kinijos uostus su aplinkiniais žemės plotais, įsteigdamas ten ka-rines bazines. Caras, savo užs. reik. ministerio patariamas, norėjo tuojau, be derybų, okupuoti Port Artūrą, bet Witte griežtai pasi-priešino. Jis sakė — geriau tą pa-daryti be triukšmo pasinaudojant pinigais. Jis vėl davė kyši ne tik Li, bet ir kitiems kiniečiams, su kuriais "derėjosi".

Šį kartą sutartis buvo padary-ta išnuomoti Liaotungo pusiasalį su Port Artūro uostu 99 metams. Rusai, iškėlę ten koją, tuojau pradėjo statyti netoli Port Artū-ro kitą uostą — rusišką. Tam uos-tui Witte parinko vardą "Dal-nyj". Tai reiškia "tolimas", bet japonai "!" ištaria kaip "Dai-nyj", tai išėjo "Dairen".

Kova dėl įtakos

Ištvirtinus Liaotungo pusiasalį, rusų įtaka pradėjo reikštis ir Korėjo-j. Japonų suorganizuoto samoklo metu aktyvi Korėjos karalienė buvo nužudyta, o karalius slėpė-si rusų ambasadoje Seoule. Ru-sai pasidarė lyg ir Korėjos užta-rėjai, nuo tarpu įvairios rusų bendrovės, kaip Bezobrazovic ir Co., skverbėsi į Korėjos teritoriją. Yalu upės srityje, kur iš eksplo-ataujančių miškų turėjo didžiau-sią pelną, Witte persėjo vyriaus-ybę, kad toks lindimas į Korėją prives prie karo su japonais, bet kadangi ir pats caras buvo "Bezobrazovo" dalininkas, tai nieks ir pavojų nekreipė dėmesio. Japo-nai pasiūlė rusams geruųjų susi-tarti: Rusijai — Mandžūrija, o Japonijai — Korėja. Bet rusai nesutiko, nes jie ir taip jau bu-vo Mandžūriją įsigalėję. 1904 m. vasario 5 d. japonai nutraukė di-plomatinius santykius ir pradėjo karą su rusais. Tas karas ne tik sustabdė rusus nuo Kinijos gro-bimo, bet ir paruošė pradžią ca-ro imperijos griuvimui.

A. a. Vladas Viskantas

Nesipurtė jis visuomeninio darbo nei Skuode tarnaudamas, nei pabėgėlių stovyklose, nei Det-roite sunkų fabriko darbą dirb-damas. Skuode, jam talkininkau-jant, išaugo didingi šaulių rū-mai, sustiprėjo pavasarininkų skyrius. Pabėgėlių stovyklose, kur tik Vladas apsisistojo, pagyvė-jo skautų veikla, o jis pats išliko i turtininkus. Detroito tuoj įsi-jungė į ALB radio klubo muziklo B. Budriūno vadovaujamą chorą, vadovavo skautams, nuosirdžiai dirbo BALFo 76 sk. valdyboje, ejo sekretoriaus pareigas Detroi-to Lietuvių Organizacijų Centro valdyboje, nepagalėjo šimtinės Jaunimo Stovyklai "Danavai" ir Lietuvių Namams. Buvo kuklus, atviras, nuosirdus, visada susirū-pinęs pavergtųjų ir kenčiančių brolių likimu.

Velionies kūną pašarvojus Va-lentino Baužos laidotuvių kopy-lu, jo karstas paskendo gėlė-se, kurių žiedai simbolizavo jo gražius darbus Dievui, tėvynei ir artimui. Į jo laidotuves atvyko

MARTINI & ROSSI

VERMOUTH

RAUDONAS arba EKSTRA AŠTRUS, arba BALTAS SALDUS

Skanus "on the Rocks" (su leda) arba tinka maišyti

! BUTELIUS SUPILTAS ITALIJOJE

Taip fotografuojama Irkutске. Šį vaizdą užfiksavo vokiečių korespondentas

Ar išsilaikys Malezija?...

(Atkelta iš 2 psl.)

Britanija gins jų federaciją, nors yra ilgo, varginančio karo gali-mybė, panaši į karą P. Vietname. Kyla klausimas, ar Malezija nesu-grius dėl vidinių neramumų, ku-riuos gali sukelti gyventojų tau-tiniai, rasiniai, religiniai ir kultū-riniai skirtumai? Jei Malezijos fe-deracija pasiseks, tas kraštas taps rasių sugyvenimo pavyzdžiu, o jei ne, tai Indonezijos ir Ki-nijos imperializmas juo pasinaudos. Iki šiol išorinis — Indonezijos agresijos — pavojus sustiprino maleziečių vienybę, bet rasiniai, tautiniai ir politiniai skirtumai nėra visai išnykę. Neseniai Singa-pūre tarp malajų ir kiniečių bu-vo kilę kruvini susirėmimai, o š. m. vasario gale Malezijos sostinė KUALA LAMPUR kairiojo ir komu-nistinio jaunimo minia, mojuoda-ma raudonomis vėliavėlėmis, šau-ke: "Salin Malezija!" Dalis tu de-monstrantų nužygiavo prie ameri-kiečių informacijos centro biblio-tekos ir sužalojo pastato prieša-kį. Policija daug riaušinių su-ėmė, o vyriausybė paskelbė drau-dimą rinktis į būrius ir iš viso ro-dytis gatvėse draudžiamu laiku. Ar Malezijos federacija pajėgs būti Azijos Sveicarija — duoti ra-sių ir tautų sugyvenimo pavyzdį, tuo tarpu sunku numatyti.

BALFo centro reik. ved. kun. L. Jankus, Windsor klubonas kun. D. Lengvinas, gimines ir daug bi-čiulių iš Toronto ir Čikagos. Kop-lyčioje litesiveikimo žodį tarė ALB Detroito apyl. pirm. VI. Pauža ir jūros skautų vardu J. Baublys.

Kovo 3, reikšmingą Pelenų die-ną, vaizdžiai primenantį, kad dulkė buvai ir i dulkė pavirsi, po-gedulingu pamadui, kurias, asis-tuojant kleb. kun. V. Stanevičiui ir kleb. kun. D. Lengvinui, atna-šavo ir jautrų pamokslą pasakė kun. L. Jankus, — a. a. Vlado Vis-kanto karstas, lydimas didžiulio būrio lietuvių, isirikiavusių į 50 automobilių eile, iš Sv. Antano bažnyčios nulydėtas į gražiasias Holy Sepulchre kapines. Po at-tinkamų maldų ir giesmių, ku-rioms vadovavo kun. D. Lengvi-nas, kun. L. Jankus ir kun. B. Da-gilis, su velioniu Vladu jautriais žodžiais atsisveikino BALFo 76 sk. pirm. agr. A. Musteikis, Or-ganizacijų Centro vardu P. Januš-ka ir skautų vardu A. Banionis.

Išdygo naujas, ašaromis sivil-gytas ir gelėmis papuoštas, ka-pas. Gėlės ir jų žiedai nudžiū-s, bet Vlado Viskanto gražių darbų žiedai ilgai, ilgai mūsų atmintyje žydės.

K. Jurgutis

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS LIETUVIAI gavenios lai-koj paskaitoje išvairių kultūrinių rengimų: koncertų, paskaitų, meno parodų.

Ateitininkai šeštadienį vakarais tu-ri paskaitų ciklą apie meilę. Ši pa-skaitų serija, kuri buvo pradėta kovo 13 d. Jaunimo Centre, truks 3 šeštadienius. Pirmoje paskaitoje pasirodė svečias iš Cincinnati Sv. Ksavero ko-legijos prof. V. Bieliauskas. Prele-gantas, kuris yra tos kolegijos psicholo-gijos fakulteto dekanas, kalbėjo tema "Meilė šeimoje". Klausytojų buvo su-sirinkę apie 60.

Kitoje šios serijos paskaitoje D. Brazytė-Bindokienė kalbėjo apie vyrą ir žmoną išvijos literatūroje, o pas-kutinėje paskaitoje — kun. V. Bagda-navičius, MIC, žada pažiūrėti į vyro ir žmonos meilę teologijos specialisto žvilgsniu.

VIENA GAUSIAUSIAI LANKYTŲ šio sezono lietuvių meno parodų buvo atidaryta kovo 13 d. Tai niujorkiečio dail. K. Zoromskio paroda, kurioje buvo parodyta 40 darbų, daugiausia abstrakčios tematikos. Į parodos atidarymą susirinko apie 200 asmenų. Jie čia išlausė gen. konsulo dr. P. Daužvardžio ir rašyt. P. Gaučio svei-kinimų, o taip pat ir paties dail. K. Zoromskio žodžių. Nors paveikslų kai-nos buvo augštos (du paveikslai — "Senas namas" ir "Gyvenimas baigia-si" buvo įkainuoti net po \$2,000), vis-dėlto atsirado meno gerbėjų, kurie išsigijo parodoje išstatytų kūrinių.

Kalbant apie šį dailininką, norisi paminėti dail. J. Mieliulio žodžius jo adresu: "Su tuo, as parodoje išstatyta, jis (dail. Zoromskis) atsisoja kartu su pirmiaisiais lietuvių dailininkais. Jo vizualinė kalba, nors nevisai laisva nuo konformistinio elemento, visdėlto yra savita."

Si paroda, kurią surengė jūros skau-tų korporacija "Gintaras", buvo užda-ryta kovo mėn. 21 d.

VASILIAUSKŲ SEIMA, kuri praėjusiu metų pavasarį išvyko iš Cice-ro į Lietuvą, nori sugrįžti atgal į Cice-ro. P. Vasiliauskiene savo laiszę nesiskun-džia gyvenimu Lietuvoje, tik prašo, kad bičiuliai sudarytų grįžimui reiki-tingus dokumentus. Dėlko ji nori grį-žti, laiško autorė nemurodo. VI. Rask-Rasčiauskas, kelionių biuro vedėjas, kuris padėjo Vasiliauskauskams sudaryti dokumentus išvykimui į Lietuvą, abe-

joja ar jie galės grįžti Amerikon. Kiek jam žinoma, Vasiliauskauskai nenorėjo išsiimti dokumentų, kurie būtų padarę grįžimą labiau įmanomą. Vasi-liauskų sūnūs išsiėmė dokumentus, kurių pagalba galėtų vieniųjų metų būvyje sugrįžti atgal, jeigu norėtų. Tačiau jų vienų grįžimas irgi proble-matiškas, nes jie neturi 21 m. amžiaus ir reiktų rasti globėjus. Ciceriečiai labai rūpinasi šios šeimos likimu ir daug apie ją kalba, nes Vasiliauska-čiai turėjo nemažą draugų ir pažista-mų. Sužinoję apie jų važiavimą Lie-tuvon, daugumas buvo nustebe; nema-žiau yra nustebinti ir dabar išgirde, jog per taip trumpą laiką išvykėliai nusibodę tenykštis gyvenimas sovie-tinėje sistemoje.

PRADĖTAS LEISTI platesnės apimties, spaustuvėje spausdinamas Či-kagos Augstesniosios Lituanistikos Mokyklos mokinių laikraštis "Tėvynės Atgarsiai". Iki š.m. pradžios šis lei-dinys buvo kuklios išvaizdos, bet dabar jau yra turiningas laikraštis ir vertas didesnio dėmesio.

1965 m. nr. 2 duoda nemažą trumpų rašinių ir labai daug nuotraukų. Ju-ratė Jasaitė straipsnyje "Lietuvos partizanai" rašo: "Šiandien Lietuva yra pilna nežinomų ir apieštų kapų. Juose ilsisi mūsų broliai, kurie kovo-jų dėl tėvų žemės ir jos laisvės. Tai didvyrių kapai, kuriems laisvė buvo brangesnė už gyvybę."

Laikraščio redakcinį kolektyvą su-daro net 13 jaunuolių. Juos globoja kun. Algimantas Kezys, SJ, kuris yra Čikagos Augst. Lituanistikos Mokyk-los mokytojas.

KĄ REISKIA VARDAS KANADA

George M. Wrong ir G. M. Arm-strong knygoje "The Origin and Meaning of place, names in Canada". Jie sako, kad vardas Kanada kilęs iš S. Amerikos indėnų žo-džio "Kanada" ar "Kanata", kuris reiškia palapinių, kaimų ar apgy-ventų vietovių rinkinį. Dr. Gran sako, kad kai Jacques Cartier grį-žo į Kvebeką 1535 m., indėnų vir-šininkas Donnacona prašė jį ap-lankyti jo kaimą, vadinamą Kana-ta. Cartier nesuprato ką jis sako ir manė, kad tai srities pavadinimas. Vėliau jis buvo pritaikytas ir kitiems plotams.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spinduliuotės ir garų vonios. Gydomejį judesiai ir psichologinė terapija.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KRYŽIAI ANT KARSTŲ

Anykščių butinio aptarnavimo kombinatė paruošė karstus, ant kurių dangių tebėra pritvirtinti kryžiai. Troškūnose visi paruošę karstus cementiniai antkapiai taipogi papuošti kryžiais. B. Nykštis „Šiuotoje“ nusiskundžia, jog tai esąs didžiausias bedvių želdimas. Tačiau tenka manyti, kad antkapiai ir karstų gamintojai prisitaiko prie daugumos reikalavimų. Tai liudija, jog religinės laidotuvių apeigos vis dar praktinės komunistinės. Šia proga praverčiau pakuotės ant kapo „Šiuotoje“ daug pasakanti anekdotas: „Komjaunolius vestuvių stalus buvo padengtas, dovanos suleistos, savieklis orkestras išėjo iš salės, ruošdamasis maršui. Susirūpinę svečiai žvalgėsi į laikrodžius, ir duris ir svartė — kur taip ilgai užtruks jaunėji. Čia priejo Kindziulis ir tarė: — Jie dar užsuko į bažnyčią...“

PIENAS POPIERIENE DEŽUTĖSE

Į Lietuvą, nors ir gerokai pavėlavusi, atkeliavo dar viena kapitalistinio pasaulio naujovė — Vilniuje pradėjo darbas pieno pilsimo ir popierinės dėžutės — bonkas automatas. Spausdėje dūgiuojama, kad tai esanti tik antroji tokia imonė visoje Šv. Sąjungoje. Kitos pieninės vis dar naudoja stiklinių bonkų procedūrą. Automatai įrengę šaltkalvis V. Mažeika ir elektrikas B. Ulickas.

TAUTIEČIŲ ISNAUDOJIMAS

Skelbimuose apie atostogas Lietuvoje dėmesį patraukia įdomus faktas: viešbutis parai Paryžiuje ir Amsterdame kainuoja \$10, o Vilniui — \$25. Tiesa, Vilniuje į šią sumą įskaitomas visas pragyvenimas. Amsterdame ir Paryžiaus pavyzdžiu atėmus \$10, pragyvenimui tenka net \$15. Atsakydami \$5 netiesioginėms išlaidoms, kaip pvz. susisiekimas ir kt. patarnavimai, ir visdėlio pragyvenimui tenka \$10. Tai neįtikėtina augsta suma, nes juk ir toks N. Chruščiovas, gaudamas beveik pasakišką Sov. Sąjungos mastu 300 rb. pensiją, vos vos galėtų sudurti galą su galu, o ką jau bekaltė apie lietuviškuosius „piligrimus“ iš užjūrio, kurių didžioji dalis priklauso darbininkų klasei. Įprastai uždarbiauti dovanų siuntiniais kraunamu žvėrišku muiu, Maskva, atrodo, nori pasipelninti ir lietuviškųjų „piligrimų“ vizitais. Sunku tikėti, kad Vilniaus kompartija to nepastebėtų, bet ji, matyt, neturi balso tokiose reikaluose.

P. Amerikos lietuvių veikėjai: prof. Vyt. Staugaitis įteikia premiją P. Gudelevičiui už rašinį „Senovės lietuvių dainos“; viduryje — Vikt. Diminskas, dabar gyv. JAV.

Fort William, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS šventės minėjimas įvyko Prosvita salėje, Fort William. Dalyvavo ir lietuviai, mūsų draugai. Tik labai gaila, kad kaikiurie lietuviai nedalyvavo. Iš viso, jeigu kas yra daroma lietuvių, tai be galo būtų gerai, kad kuo daugiau mūsų žmonių dalyvautų. Rinkta aukos Tautos Fondui. Kurie dar nėra paaukoję, labai prašomi paaukoti pagal išgalę. Aukų lapai bus pasiųsti.

MUSŲ SĄLYGOS nelengvos atstovauti lietuviams, bet kiekviena proga stengiamės išnaudoti. Čia buvo ruošiamas įvairių tautybių taut. draubūzių pasirėdžiusių arbatėlė — kavutė parenti nelaimės ištiktų žmonių — luosų ir paralyžuotų. Dalyvavo padavėjos 12 tautybių. Mūsų Giedrė — Judita Mitalaitė labai gražiai atstovavo lietuviams.

Fort William'e naujosios Kanados vėliavos pakėlimo išilmes dalyvavo ir lietuviai. Laikraštis „Times Journal“ įsidėjo žinią apie dalyvavimą lietuvių prieš iškilmes ir sekantį dieną po iškilmių. Dar atskirai miesto majoras atsiuntė man laišką, dėkodamas lietuviams už dalyvavimą iškilmėse.

Sekmadienį, kovo 28 d., 2 v. p. p., renkamas dr. E. Jasevičiūtės butan ruošti siuntinių Suvalkų Trikampimui. Adresai yra gauti iš Šalpos Fondo komiteto pirm. p. Adomaičio.

FILMAI „NAUJAKURIAMS“

„Tiesos“ kovo 14 d. laidoj paskelbta V. Kubiliaus pasirašyta korespondencija: „Vėl vakare Vilniaus geležinkelio stotyje buvo gausu jaunimo. Specialus traukinys iš Vilniaus išvyko į Šiaurės Kazachstano srity. Keturi šimtai keturiasdešimt kelių — įvairių profesijų žmonės. Tai būsimieji Tarybų Kazachstano naujakuriai...“ Seniau tokių specialių traukinių keleiviai buvo vadinami „savanoriais“, o dabar jau „naujakuriais“. Susidaro įspūdis, jog į Kazachstaną jie buvo išsiųsti nuolatiniams apsigyvenimui. Beveik tuo pačiu metu į Kolos pusiasalį išvyko Vilniaus kino studijos filmuotojų grupė, kuri paruošė kino apybraižą „Gyvenimas ant ratų“, perkeldama į filmą juostą tame sovietijos užkampyje geležinkelį tiesiančius Lietuvos komjaunuolius. Filmuotojams vadovauja rusas režisiorius N. Luibosico.

DUONA IR LAISVĖ

Palangos duonos gamyklos direktorius J. Tenikaitis pažymint pasiekimus — padarytas techniniu šios gamyklos vėdeju. Palangiškių jau seniai kamuoja blogos kokybės duona, bet J. Tenikaitis į nemalonę pateko ne dėl duonos kokybės, o dėl savo politinių pažiūrų. Šis sovietinės santvarkoje išaugintas ir išmoksintas vyras suplėšė komjaunimo bilietą ir milicijai grąžino suglamžytą sovietinį pasą, reikalaujamas vizos išviete. „Tiesos“ korespondentas V. Miniotas stato sunkų klausimą: „Iš kur šis trisdešimt vienerių metų žmogus taip užsikrėtė kapitalistiniu gyvenimo būdu? Vietoj atsakymo jis perša tokias eilutes: „Jis gyveno Vakarų propaganda, klausėsi Vakarų radijo, rytė rijo laiškus iš Vakarų...“ V. Miniotas reikalauja, kad J. Tenikaitis nebūtų išleistas iš Lietuvos: „Kam mums jį leisti ten, ar tam, kad papildytų revanšistų eiles, JAV žvalgybos eiles? Ar maža jau ten išdėvėti? Juk jis ne tik buržuazinio gyvenimo šalininkas, o agresyvus šalininkas, jis negerbia žemės, kuri jį išaukino, išmoko. Jis atskalūnas, ar verta atskalūną siųsti pas mūsų priešus? Prie šios komunistinės filosofijos galima pridurti — ar negeriau būtų Berlyno sieną atgabendti į Palangą? Išgarsėtų ne tik V. Miniotas, bet ir kiti komunistinės „laisvės“ propagandistai...“ V. Kst.

HAMILTON

RELIGINĖS MUZIKOS TRIO, kurį sudaro sol. J. Liustikaitė, smuik. S. Kairys ir muz. kun. B. Jurkšas, šį šeštadienį, balandžio 3 d., 7 v.v. išpildys įdomią religinio koncerto programą Hamiltono AV par. bažnyčioje. Koncertu rūpinasi šios parapijos klebonas mons. J. Tadaraukas.

PASKAITA APIE REFORMAS. Kovo 21 d. ateitininkai sendraugiai surengė diskusijų popietę tema „Dabarties reformų prasmė“. Kalbėjo kun. Pr. Gaida iš Toronto. Nors dalyvių nebuvo gausu, tačiau diskusijos buvo labai gyvos ir užtruko apie 2 val. Išryškėjo, kad dabartinės reformos eina gilėjimo ir plėtimosi linkme: siekia giliau pažinti krikščionybę ir apimti plačiausius krikščionys sluoksnius. Dabartinės reformos brendo apie 60 m. V. Europoje. Praeityje taigi yra buvę žymių reformų, nes gyvame organizme tai natūralus procesas. Esmė nesikeičia, tik jos formos. Mes, hamiltoniečiai, turėtume gyvuoti domėtis panašiomis problemomis, nes tai liečia mus visus, kaip krikščionis ir kaip lietuvius. V.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ leidžiamas neperiodinis laikraštėlis „Moksleivio Balsas“ pasirodys šį sekmadienį, balandžio 4 d. Jį platins patys moksleiviai prie bažnyčios. Neatsiakykite išgity, įvertinkime jaunimo darbą.

„MAŽAJI DIDVYRĖ“ stato moksleiviai ateitininkai balandžio 4 d., sekmadienį, 5 v.v., parap. salėje. Šis 4 v. vaidinimas vaizduoja pastarąją lietuvių tautos istoriją. Jis skirtas moksleiviams prie bažnyčios. Neatsiakykite išgity, įvertinkime jaunimo darbą.

„MAŽAJI DIDVYRĖ“ stato moksleiviai ateitininkai balandžio 4 d., sekmadienį, 5 v.v., parap. salėje. Šis 4 v. vaidinimas vaizduoja pastarąją lietuvių tautos istoriją. Jis skirtas moksleiviams prie bažnyčios. Neatsiakykite išgity, įvertinkime jaunimo darbą.

„UŽBURTOJI DUDĖLĖ“, lietuviškoji pasaka, užburia mažuosius ir yra įdomi savo turiniu suaugusiems. Reikia džiaugtis, kad rež. P. Maželis sugebėjo duoti lietuviškai visuomeniškai gražų pastatymą. Hamiltoniečiai ir apylinkių lietuvių turės gera progą šį pastatymą pamatyti š.m. balandžio 10 d., 7 v.v., Central gimnazijos salėje, 194 Wentworth St. N.

„Užburtoji dudelė“ su didžiausiu pasiekimu buvo vaidinta Detroito, Čikagoje ir net tris kartus pačiame Klevelande. Spauda apie „Užburtoji dudelė“ spektaklius rašė gražiausius atsiliepimus, rekomenduodama šį vaidinimą parodyti visose lietuviškose kolonijose, ypač mūsų mažesiose. Detroito spektaklio spauda rašė: „Įvairiausius amžių aktorius sąstata suvaidino M. Venclauskio keturių veiksmų pasaką „Užburtoji dudelė“. Į salę susirinko virš 500 žiūrovų, iš kurių apie du trečdaliai nuo 2 iki 13 metų amžiaus. Tai patys didieji nenuoramos. Ir kaip teko nustepti, kai tie nenuoramos, niekieno neraginami, netikėtai nutilo ir, rodos, nustojo kvėpuoti. Puikios dekoracijos, muzika, vaidyba juos staiga užburė ir visą jų dėmesį panaudojo stebuklingoje pasakų karalystėje.“ Taigi, šia „Užburtoji dudelė“ pasistenkime visi pamatyti. Bilietai platiniami iš anksto. Jie gaunami pas platintojus sekmadienį po pamaldų par. salėje ir prie įėjimo. Bilietai: \$2.50, \$2.00, \$1.50, o vaikams ir mokslieiviams bei studentams pusė kainos. Šio pastatymo pelnas skiriamas Jaunimo Centro statybai. J. P.

ATOSTOGAVO FLORIDOJE. Viena pirmųjų liet. ateivių Hamiltono, atvykusių čia dar prieš I D. karą, M. Uikienė nuo vas. 19 d. iki kovo 12 d. atostogavo Floridoje. Ji grįžo susitępusi po ilgesnės ir sunkios ligos. Ji yra ilgąmetė veikėja liet. organizacijose dar ankstesnių emigrantų lietuviškame judėjime; LN Hamiltono rėmėja, turinti juose tūkstantinę, o jos dukters Onutės Kanevienės šeima net \$3600. Ji džiaugiasi, kad Floridoje yra labai aktyvus vietos lietuvių veikimas, kur jie turi net 2 klubus. Linkime p. M. Uikienę ilgai gyventi ir geriausios sveikatos!

GRIZO IŠ KOLUMBIJOS. — Elvyra ir Juozas Bajoraičiai nuo gruodžio 29 d. iki kovo 12 d. praleido ilgas atostogas pas p. Elvyros seserį Pietų Amerikoje, Kolumbijoje. Jie neblogai pažino vietos žmonių gyvenimą ir net pramokė ispanų kalbos. Daugumą lietuvių, kurių Kolumbijoje yra apie 2000, įsikūrę labai gerai, o nemažas skaičius turi jau net tarnus. Vietinė liaudis gyvena skurdžiai ir tai dėlto, kad yra nepataisomi tinginiai. Bajoraičiai buvo apstoję pas p. Bajoraitienės seserį Ir. Medelinę, Vysų Kolumbijos lietuvių širdis ir populiarus Kolumbijos augštojoje visuomenėje veikėjas yra salezietis kun. Myk. Tamošius, anksčiau eile metų buvęs raupsuotųjų stovyklose kapelionu. Jis taip augstai iškelė lietuvių vardą Medelinę, kad neretais atvejais ir vietiniai įvairiomis progomis vadina save lietuvius.

E. ir J. Bajoraičiai Medelinė nu-

PADĖKA

Bonaventūrai Guogai netikėtai mirus, nuosirdžiai dėkojame prel. J. Tadaraukui už sukurbtą laidotuvių namuose rožinį ir atliktą pamaldas bažnyčioje, Tėv. Kornelijui, O. F. M., už atliktą sv. Mišias ir paskutinį patarnavimą kapuose.

Ypatinga padėka priklauso velionies artimiesiems draugams p. p. J. B. Kazakauskams ir p. p. J. Klipui, ne tik daug padėjusiems rūpintis laidotuvių, bet ir prisidėjusiems labai didele dalimi prie jų išlaidų padengimo.

Nuosirdus acių už gėles P. Petraičiui, p. p. Melnykams, p. p. Narušiams, už vainikus p. p. Kazakauskams ir p. p. J. Klipui; už uprasytas sv. Mišias — p. B. Grajauskui, p. p. Grajauskienėi ir p. p. A. ir J. Mikšiams; už visokeriopą pagalbą, p. o. O. ir G. Melnykams ir p. o. O. ir F. Pajarskams.

Dėkojame visiems, atlinkusiems velionį laidotuvių namuose, taip gausiai susirinkusiems bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus. Visiems dar kartą nuosirdus acių —

Giminės

CALGARY, Alta.

REKORDINIAI SĄLČIAI siautė gruodžio ir sausio mėn. visose Alberta prov. — siekė 30–40 F. žemiau nulio. Rytų ir pietryčių srityje ištisos galvijų kaimenės, suvarytos į patvorus ir įlankas, sušalo, o galvijai, šeriami užvarose, nušalo kojas, išsėtė gangrena ir daugelį jų reikėjo sunaikinti. Iš lietuvių ikininkų, kaip girdėti, niekas nenukentėjo.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖJĘ gruodžio 19 d. buvo sužeista Bendruomenės pirm. žmona p. Nevadienė. Į p. Nevados vairuojamą automobilį iš užpakalio staiga trenkė 70 mylių greičiu vairavęs automobilis. P. Nevadienė buvo sutrenkta ir be sąmonės greitosios pagalbos automobiliu nugabenta General ligoninėn. P. Nevada irgi buvo gerokai sutrenkta — dvi savaites negalvoti. P. Nevadienė gydosi namie Dr. Ramsay Medical Academy Centre priežiūroje.

VEDYBINES SUKATIKES pamėnėjimas (35 m.) buvo sukurštas A. Kučinskams ponij Laurušienės ir Rustenienės iniciatyva. Pobūvyje dalyvavo daug tautiečių. Sukatutininkai iš jų susilaukė daug vertingų dovanų ir sveikinimų. Calgary ir apylinkės lietuvių vardu juos pasveikino Bendruomenės pirm. Nevada, pareikšdamas, kad p. Kučinskai yra verti pagarbos, nes liko ištikimi lietuviai, išaukėję tris sūnus, kurie puikiai moka savo tėvų kalbą. P. Kučinskai yra aktyvūs visuomenininkai, vieni iš pirmųjų Calgary Lietuvių Draugijos steigėjų, kuriuos veikloje nepadalyvauja dėl joje pasiekusių nuotaukų.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ buvo paminėta vasario 13 d. Minėjimą atidarė Bendruomenės pirm. A. P. Nevada atitinkama kalba. Programai buvo panaudota magnetofoninė juosta, gauta iš KLB Kultūros Fondo. Ji priėmė tai čia buvo perkopijuota pridedant žygio maršą. Programa buvo įspūdinga, ypač dr. H. Nagio kalba. Perskaityti sveikinimai iš Edmontono, B. nės, T. Eaton ir Simpsons — Sears krautuvų. Pastarieji taip pat atsiuntė dovanų loteriją. Išreikšta viša padėka P. Stakėnui už techninę pagalbą ruošiant minėjimą. P. Stakėnas yra gimęs Čikagoje, o jo žmona užaugusi Calgary; abu — susipratę lietuviai. Atsilankiu-

pirko naują gražų trijų augstų mūrinį namą su 2 dideliais butais ir krautuve pirmame augšte, sumokėdami \$7,500 grynais. Nuosavybė pavėdė valdyti p. E. Bajoraitienės sesutei Irenai, augnandai 3 vaikų šeima. J. Bajoraitis pažymėjo, kad Medelinę, turint tokią namą, galima puikiai gyventi.

Atostogininkai, nusisamdę automobilį ir soferį, padarė 1000 mylių kelionę į krašto gilumą, į primityvias atogrąžų džiungles, matė dar puslankinius indėnus ir kitų nuostabių dalykų bei vaizdų, kuriuos užtikiname tik knygas skaitydami. Ši atostoginė kelionė su pragyvenimu ir kitomis išlaidomis Bajoraičiams kainavo \$3,000 Sk. St.

PADĖKA

„Aukuras“, bėruodamas kaukių baity, susidūrė su dideliu išlaidom, pvz. loterija, stalikai, kaukių premijos ir t.t. Bet malonu buvo pamatyti, kaip visi mūsų supravo ir mums padėjo. Dabar mes jaučiam didėlę pareigą viešai padėkoti už tokį gerą paremimą.

Pirmiausia norėtumėm padėkoti mons. dr. J. Tadaraukui už jo paramą. Dėkojame taip pat Hamiltono verslininkams ir kitiems, be kurių tokio pasisekimo nebūtumėme turėję. Didelę padėką priklauso p. Kronui — Kronas Real Estate, p. Sakams — Sakams Parcel Service, p. Simkevičiui — Sure Heat Fuel Oils, p. Didžiulius ir Pranskevičiui — Tri Realty Ltd., p. Kriaučiūnui — Mulcatta Groceteria, 313 Barton E., p. Silinskui — Alco Masonry Contractor. Padėką reikiame p. Deksniams, dr. O. Valaitienei, p. S. Seseļgiui ir visiems atsilankiusiems bei paremsiems mūsų darbą. Draugiškas acių panelė Mildai Pusdešrytei už jos pagalbą ruošiant mergaitės šokiams, p. Enskaitienei ir p. Stosienei už tokį didelį darbą virtuvėje.

Dar kartą nuosirdus acių visiems — Aukuras

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDZIOTOJŲ klubo „Giedraitis“ metinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 3 d., 7 v.v., Grand viešbučio antro aukšto salėje. Įėjimas iš Gore gatvės. Bus duota metinė apyskaita, renkama nauja valdyba ir rev. komisija. Nariai ir norintieji būti klubo nariais kviečiami dalyvauti.

Kovo 21 d. „Kumpių šaudymo“ varžybose dalyvavo Hamiltono ir apylinkės klubų nariai ir Toronto liet. klubo atstovai. Premijoms įleista 41 kumpis ir gauta \$158 pelno.

Ham. Angling and Hunting Ass'n kviečia mūsų klubo narius dalyvauti jų ruošiamuose „Kumpių šaudymo“ varžybose, įvykstančiose balandžio 11 d. prie Ancasterio.

Valdyba

LONDON, ONT.

REKOLEKCIJOS pradėdamos balandžio 4 d., sekmadienį, 11 val., ir truks ligi Vėrbų sekmadienio. Jas ves Tėvas G. Kijauskas, SJ, iš Čikagos. Klebonas prašo Londono ir apylinkių lietuvių gausiai dalyvauti. Be to, gavėnoms metu kiekvieną šeštadienį, po lietuviškų mokyklos pamokų einami Kryžiaus Keliai.

DEMESIO VERTA PASKAITA įvyks balandžio 4 d., sekmadienį, tuoj po 11 val. pamaldų. Ją skaitys žinomas pedagogas A. Rinkūnas tema „Tėvų rūpestiai ir pareigos lietuvių šeimai“. Prelegentas suauklėjimo ir lietuvių šeimai problemomis yra nuodugniai susipažinęs tiek iš teorinės, tiek ir iš praktiškosios pusės. Jis dažnai kviečiamas skaityti paskaitas Kanadoje ir JAV plačiajai visuomenei ir mokytojams. Katalikių Moterų skyrius, šios paskaitos organizatorius, kviečia šioje svarbioje paskaitoje dalyvauti ne tik Londono, bet ir tolimesnių apylinkių lietuvius.

BLYŲ BALIUS puikiai pavyko. Premijas už kostiumus laimėjo Rastapkevičiai J. Butkus jr., U. Blyskytė ir V. Petraišūnaitė. Gal vertėtų atskirti vertinti savos kūrybos ir nuomatos kostiumus ar bent teikti pirmenybę savo kūrybos kostiumams pareikalaujantiems daug darbo ir išlaidų. Kaikurie jaunimo atstovai idėjų nemažą pastangų ir pasigaminimo tikrai originalius kostiumus. Balių rengė Kat. Moterų skyrius ir Skautų vietininkai.

KAZIKU MUGE sutraukė nemažą žiūrovų. Sv. Kazimiero akademija, iškilmingai skautų sueiga ir pati mugė sudarė dienos programą. Ypač vykusia laikytina lietuviškų išdirbinių parodėlė. Štai Uždravytės iš Lietuvos gautas kilimas su malda Marijai, Kudukienės taip pat iš Lietuvos gautas takelis su jautu Lietuvos himnu. Jaunosios kartos atstovų Albredo medžio drožiniai, su gražiu Vyčiu priešaky. Nemažą gintaro ir odų išdirbinių, taut. drabužių, dailės lietuvių ir kt. Ypač atkreiptinas dėmesys į Adomo Kalėno, Londone gyv. viličnio, pašto ženklų kolekciją, apimančią visus nepriklausomas Lietuvos pašto ženklus. Jaunimas šia parodėle noriai domėjosi. Visa tai suorganizavo Londono skautai, padėdami Kat. Moterų sk. pobūvių sekcijos.

KUN. JUOZUI DANIELIUI, buvusiam mūsų klebonui-kapelionui, Londono lietuvių atstovai įteikė gražią dovaną — medžio drožinį kaip padėkos ženklą už jo rūpinimą mūsų dvasiniais reikalais per paskutinį dešimtmetį. Tai pat proga jie jį pasveikino ir su Juozinėmis D.E.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

KUN. JONAS A. KUCINGIS, Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos klebonas, Sventojo Tėvo Pauliaus VI pakeltas į jo Šventenybės Rūmų monsinjorus su Right Reverend Monsignor titulu, tarpininkaujant kardinolui McIntyre ir vysk. V. Brizgiui.

J. DANIUNAS yra paskelbtas Illinois valstybės Employment Service specialiu studijų vadovu.

J. J. BACIŪNAS, PLB pirm. ilgesnį laiką su ponia atostogavęs Honoluluose, kovo 18 d. laivu išplaukė į Los Angeles, kur apsisito Biltmore viešbutyje, o iš ten grįš į savo sodybą Sodas, Mich.

S. RIMKŪNAS sėkmingai baigė Purdue unte aeronautinę inžineriją baikaluro laipsnį. Darbą paslinko Boeing lėktuvų gaminio imonėse Seattle, Wash. Jo tėvai Irena ir Jonas Rimkūnai gyvena Hammond, Ind.

DAIL. ALF. DARGIS, išbuves metus Europoje ir aplankęs Vokietiją, Austriją, Italiją ir Prancūziją, grįžo į Rochester, N.Y. Jo naujas adresas — 369 Barrington St., Rochester, N.Y., USA.

B. MASIULIS, buv. teising. min. ir valst. tarnybos pirm. jau pasveiko ir iš ligoninės grįžo į namus.

R. KAMINSKAS, jaunas Kalifornijos lietuvių inžinierius, padarė planus ir pats vienas savo garaže (Monrovia, Calif.) pastatė vienietį lėktuvą RK-1, kuriam federacinė aeronautikos administracija išdavė leidimą, priskirdama jį eksperimentinių lėktuvų klasei.

DR. ALEKSANDRA RASLAVIČIENE, BERNATAVICIŲTE, ilgos ir sunkios ligos išskankinta, mirė Proctor ligoninėje Peoria, Ill., kovo 4 d. Dr. A. Raslavičienė medicinos mokslus baigė Kauno Vyt. Didžiojo unte. Eilę metų buvo Tauragės apskr. ligoninės direktorė ir chirurgė. Giliam rūdėsy liko vyras dr. Vincas, sūnus dr. Paulius, marti Suzana ir anūkas Petras-Linas.

A. MESKUTIS, kūrėjas-savanas ir vyties kryžiaus kavalierius, mirė kovo 3 d. Detroito. Velionis buvo 69 m. amžiaus, kariuomenėje tarnavęs viršios laipsniu.

PLK. JONUI ŠLEPČIUI, visuomenininkui ir teisininkui, suėjo 70 m. amžiaus. Minėjimą rengia Niujorko LB apygarda, Queen's apylinkė, Teisininkų Dr-jos v-ba. L. Fronto bičiuliai ir biurtietės balandžio 3 d. Maspetho liet. parapijos salėje.

P. PUNDZIAMS Bostone gimė try-nukai. Didieji laikraščiai paskelbė žinią ir naujagimių nuotraukas. Jų tėvai — Petras Pundzius, buv. Pundzevičius, ir jo žmona, buv. Dikinytė. Gimę try-nukai — mergytė ir du berniukai. Vienas berniukas svėrė 5 sv., ir 15 unc., antras 6 sv. ir 6½ unc., o mergytė — 6 sv. ir 3 unc. Pundzius šiuo metu yra 35 m. amžiaus. Jaunoji šeima dabar jau turi 5 vaikus. Naujagimiai yra sveiki, gerai jaučiasi ir jų motina.

Šveicarija

PROF. JUOZAS ERETAS yra susitelkęs prie savo jaunystės dienų draugo a.a. prof. K. Pakšto monografijos, kurios išleidimu rūpinasi Ateitininkų Sendraugių Sąjunga. Jis prašo visus, kurie K. Pakštą pažino arba ką nors apie jį girdėjo, siųsti savo prisiminimus.

VANCOUVER, B.C.

PER VASARIO 16 minėjimą vasario 21 d. aukėjo Tautos Fondui: po 15: P. Vilenčikas, J. Kartis; \$10: J. Sakauskas, P. A. Baronai, A. Staliois; \$5: Vileita, A. Smilgis, T. Kratauskienė, A. Pilibaitis, K. Miniota, S. Deveikis, A. Wileyto, K. Skrinškas; \$3: J. Raudonis, P. Gulbinas; \$2: F. Skrinškas, P. Dainius, B. Radzevičius, E. Baraišienė, P. Skučas, V. Skabekis, O. Gulbinienė, J. Normantas, M. Artimavičius, H. Tumaitis, S. Valienė, Pr. Jukna, J. Venckus, E. Gumbelevičius, B. Herman, J. Smitas, J. Klimas, Diečkus, W. Asmonas, K. Vanagas; \$1: R. Radzevičiūtė, O. Žemaitienė, M. Vilkas. Iš viso suaukota \$149, kurie pasiųsti P. Vaidoto vardu Tautos Fondo atstovybei Kanadoje.

Ta proga reiškiamė didelę padėką visiems gerąsirdžiams aukotojams.

K. Skrinškas, Tautos Fondo įgaliotinis

MIELI TAUTIECIAI!

Pasiremami ilgamečiu patyrimu ir nuolatiniams prekybiniais ryšiais su Lietuva, kviečiame per mus pasiųsti gimimiesiems Tėvyneje tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Siūlome šiuos vertingus siuntinius labai augštos kokybės dovanų labai sužadinomomis kainomis, įskaitant sov. muitą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino lietaiškis; 3/4 jarda angliškos vilnonės medžiagos eilutė ir 4 jarda puikios nepermatomo nallono suknelė tik už \$66.00.

DVIGUBAS LKS: 2 lietaiškis, 7 jarda medž. dvilim eilutė ir 7 jarda nallono dvilim suknelė tik už \$120.00.

P—3: 6 jarda šiltos angliškos vilnonės medžiagos dvilim apsiaustam ir 3/4 jarda, ekstra geros viln. angl. medžiagos eilutė tik už \$75.00.

V—3: 10½ jarda labai tvirtų, gražių vilnonių angl. medžiagų 3 eilutė tik už \$55.00.

N—4: 16 jardu keturiom suknėlėm nepermatomo sunkaus pageldajamų spalvų labai gražių raštų nallono tik už \$45.00.

V—3: ir N—4 jungtinį siuntinį skaitome tik \$86.00 (susitaupe persiuntimo išlaidoms)

PATS VERTINGIAUSIAS

SM siuntinys: 6 vilnonės kašmiro skarelės su gėlimis įvairių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 škotiškos vilnos arba orlono labai šilti susegami arba per galvą užmaunami megztiniai tik už \$65.00.

Garantuojame ir apdraustas pristatymas per 3 — 4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaituota į nurodytas kainas.

mus adresu: Prof. Dr. Joseph Ehret, Florastrasse 44, Basel, Switzerland. Vertingi net ir smulkūs prisiminimai bei anekdotai. Kovo 2 d. prof. J. Eretas skaitė paskaitą apie lietuvių kalbą Šveicarijos filologams.

Kolumbija

NUTARTA ATGAIVINTI LIET. B-NE MEDELLINE. Jau keletas metų čia neegzistuoja jokia Liet. B-nės v-ba, o visą darbą atlieka vienas kun. Tamošius. Dabar išrinkta trijų asmenų komisija, kuri praves rinkimus į Medellino skyriaus v-ba. Tikimasi, kad šį kartą pasiseks lietuviams susiorganizuoti.

V. SIDZIKAUSKAS, VLIKŲ pirm., vasario 25 d. buvo atvykęs Bogotą. Aerodrome jį pasitiko konsulas dr. S. Sirutis su Bogotos lietuviams. VLIKŲ pirm. buvo priimtas Kolumbijos užs. reik. ministerio dr. Fernando Gomez Martinez, kuriam Sidzikauskas į

Jaunimo aktualijos

Torontiečiai diskutuoja

Studentai žvelgia idealizmo krizėn

Lituanistinis seminaras Toronte priartėjo prie savo akademinių metų darbo pabaigos, nes universitetuose prasidėjo baigiamieji egzaminai. Po eilės bendro ir lietuviškojo pobūdžio temų, pabaigai pasirinkta tema, paliečianti klausimą, iš kurio išplaukia daugelis mūsų amžiaus negerovių, būtent idealizmo krizė. Šios temos nagrinėjimas buvo ištais studentų rankose, nes ir pagrindinį pranešimą padarė stud. Stibrys.

Savo pranešime jis pirmiausia prisiminė žmogaus ir gamtos jėgų santykių istorijos perspektyvą. Primityvus žmogus daugiausia energijos skyrė maistui ir apsigynimui. Jis ištais dirbo, kad pavalgytų ir apsigintų nuo priešų. Vėliau, žingsnis po žingsnio pajungdamas gamtos jėgas, žmogus nebeapsitenkino vien maistu. Jis ėmė siekti meno, garbės, ir pagaliau smagumo. Kai ir tas buvo pasiekta, žmogus nebeturėjo ko besiekti ir supuvo savo viduje. Tai buvo Romos imperijos pabaigos laikotarpis. Tada užėjo barbarai ir imperija buvo nušluota.

Prelegento nuomone, dabartinis Vakarų pasaulis, ypač S. Amerika, pergyvena panašų idealizmo krizės laikotarpį. Idealistas žmogus neturi progos išsiskirti, nes viskas jau yra pasiekta. Jeigu jis dar ir bando kilti, tai visuomenė jį likviduoja — priversdama jį pasidaryti arba girtuokliu, arba sugriautais nervais, arba tiesiog jį fiziškai nužudo, kaip tai buvo su prezidentu Kennedy.

Daugiau idealizmo, kad ir savotiško, turi komunistai. Baigdamas, prelegentas pranešė, kad dabartinį vakarų pasaulį gali ištikti Romos imperijos dalis: ji gali sužlugdyti barbarai iš rytų su savo pseudo idealais.

Šios prelegento mintys sukėlė labai gyvas diskusijas. Idealizmo gynėjams stipriausiai atstovavo stud. Z. Slekytė. Konstatavusi, kad žmogus yra sudėtas iš kūno ir sielos, ir kad abi šios dalys turi savo teisę į gyvenimą, ji teigė, kad idealistų žmonių dar yra pakankamai ir šių dienų Vakarų pasaulyje, daugiau Europoje, mažiau Amerikoje. Aplinka, tiesa, yra bloga, bet idealistas ir joje gali rasti savo gyvenimą. Iš čia diskusijos nuėjo į šalinį klausimą: ar idealistas kuria aplinką, ar aplinka idealistą? Hitleris sukūrė nacių Vokietiją ar Vokietija sukūrė nacių Hitlerį? Tiesa, tur būt, yra viduryje: tam tikru istorijos laikotarpiu vadas rado tinkamą dirvą tautoje, ir abu vienas kitą papildė bei išugdė.

Nukreipus kalbą į komunistinius ryšius, stud. Salkauskis siūlė skirti idealą nuo tikslo (ideal ir goal). Komunistai turi tikslą, kaip ir eilinis žmogus gali turėti tikslą nusipirkti naują automobilį. Tikslas gali būti geras ar blogas, ir žmogus gali jo užsiųsprusiai siekti. Bet tai nėra idealas, ir tokio tikslo siekianti žmogų dar negalime vadinti idealistu. Be to, svarbu ir tikslui siekti priemonės. Blogos priemonės aptemo patį tikslą.

Koncertas — nekasdienė pramoga

Visų pirma su malonumu tenka pripažinti, kad Toronto ateitininkškas jaunimas vis intensyviau ima reikštis tiek visuomeninėje, tiek kultūrinėje lietuvių veikloje. Jis surengia plataus masto minėjimus, išpildo menines programas, skaito paskaitas, sprendžia tautinius ir religinius klausimus, leidžia savo laikraštėlių ir t.t. Studentams nenori pasiduoti moksleiviams, moksleiviams — jaunučiai. Senima, žinoma, tai džiugina, nes jau turi sau užvadą.

Pastarąjį koncertą surengė moksleiviai ateitininkai. Nors jaunoms jėgoms dažnai trūksta patirties, betgi čia didesnių organizacinių spragų kaip ir nebūta. Argi tad ne bravo mūsų moksleiviams?

Kalbant apie patį koncertą, sunku savo „išmintį“ parodyti eiliniam klausytojui, kokių yra ir šių eilučių autorių. Mums, gyvenantiems Parnaso pašlaitėse, neįmanoma suvokti stebuklų, vykstančių šio kalno viršūnėje. O jeigu galvas užvertę kai kurie iš jų, tai vistiek mirtingiesiems nedera su dievais ginčytis. Nes jie, kad ir su krepšiu ant pečių, bet vistiek kalne gyvena, o tu, nors ir su prirašyta banko knyga, dažnai iš klonio purvo negali išsikrapštyti.

Solistų Danos Stankaitytės ir V. Verikaitio geriau neliesi, nes patį vistiek taip nepadaiduos, tai ir ką gi žiūrovas tada begali dantis pagalasti?

O kaip gi deklamatorė Iz. Zmuidzinienė?... Na, ką čia ir su ja lyginti? Nebent, sakytiau, koks nors mūsų Ramanauskas galėtų ją nepasiduoti. Bet tai būtų sunkios varžybos. O kai dėl jos atminties, tai nė nežinia.

Mokomės ne mokyklai, o gyvenimui

Torontietis Andrius Chvedukas, 13 m. amžiaus, laimėjęs Kiwanis rengtame muzikos festivalyje I vietą solo dainavime savo amžiaus grupėje. Akomponuojamas kun. Br. Jurkšo. Jis dainavo Pabaltiečių Moterų Tarybos surengtoje popietėje.

M. Pranevičius su kuo ją būtų galima palyginti. Tą pasakojimą apie Mykoliauką ir Severitę man reikėtų kokių trejus metus mokyti ir tai dar nežinia ar kas iš to išeitų...

Na, bet kaip jau ten bebūs, iš deklamatorės galima būtų pagaidauti įvairnes intonacijas ir judesio bei mimikos iškalbingumą. Be šių priemonių daktamavimas ar pasakojimas ilgai tampa nuobodokas. A. K.

LIETUVIŲ GIMNAZIJOS KONCERTAS

Sv. Antano gimnazijos choras ir skudučių ansamblis kovo 21 d. koncertavo Worcesteriye, Mass. Koncertą ruošė gimnazijos vietinis rėmėjų būrelis. Programoje buvo dainos, skudučių muzika, lietuvių rašytojų kūrybos deklamacijos, tautiniai šokiai ir vaidinimas. Žmonių atsilankė apie 400. Visas pelnas atiduotas gimnazijai paremti.

Sv. Antano gimnazijos rėmėjų būrelis Worcesteriye turi 120 narių, mokančių metinį mokėstį ir įvairiais būdais padedančių mokyklai. Būrelio surinktomis aukomis nupirkta brangus pianinas ir įtaisyta įvairių kitų reikmenų. Būrelio nuopelnas yra ir šio koncerto pasisekimas. Sv. Antano gimnazijos mokiniai Worcesteriye vyko jau trečią kartą. Šio pasirodymo metu ypatingai visu akis patraukė dail. A. Tamošaitienės austi šokėjų drabužiai. Lietuviški tautodailės spalvingi raštai mirgėte mirgėte tautiniu šokių žaisme. I koncertą iš Kennebunkporto visi mokiniai vyko savu autobusu.

PIRMASIS KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS IYKKS TORONTE 1965 M. SPALIO MĖN. 8-10 D.

Reikia ne tik mokslo, bet ir duonos! Lietuvių gimnazijos Kennebunkporte mokiniai pietų metu. B. Kerbelienė

INŽ. ALGIS KLICIUS

Ateitis terikuoja mūsų veikla

Šio rašinio autorius yra jaunosios kartos veikėjas, dirbs skautuose, akademiniame sambūryje, taut. šokių grupėje, Liet. Bendruomenėje; vidurinį ir angštąjį mokslą baigęs Montrealyje. Čia dėstomas jo mintys vertos dėmesio. Red.

yra mūsų šventą pareigą. Juk ar ne dėlto mūsų karžygiai, partizanai ir savanoriai — kūrėjai auksojo savo kraują ant laisvės aukuro? Mūsų tėvynėje likusių ir dabar vergijos junga nešančių brolių ir sesių akys yra nukreiptos į mus. Neapvilkime jų.

Pareiga nr. 2

Mūsų antroji pareiga — kraštui, kuris mus priėmė kaip benamius ir leido mums įsikurti bei atnaujinti mūsų begriuvantį gyvenimą. Tas kraštas yra Kanada. Tai kraštas, sudarytas iš įvairių tautybių, su skirtingomis prigimties kalbomis, skirtingais papročiais ir įvairiais gyvenimo būdais. Tai yra mišrių tautybių valstybė, kuri pasaulyje žinoma kaip žmogaus ir tautų laisvės gynėja. Atvykę į šį kraštą radome rasių, religijų ir tautų toleranciją. Čia visi esame lygūs. Gyvendami savo sukurtą lietuvišką aplinkumą turime įnešti į šio krašto gyvenimą savo prigimties tautines savybes, tuo praturtindami šį kraštą ir jo kultūrą. Nes, neskaitant indėnų ir eskimų, šis kraštas yra sudarytas iš imigrantų, ir yra įgavęs savo bruožus iš čia apsigyvenusių žmonių. Jeigu vos spėjė įsikurti mes nutautėtume, mes, nei mūsų vaikai neprisidėtumėme prie šio krašto kultūrinio praturtinimo ar pagerinimo. Mes nieko, kaip lietuviai, šiam kraštui nepridėtumėme. Šis kraštas net suteikia mums sąlygas gyventi lietuviškoje aplinkoje. Mes esame gavę materialinę paramą įsikurti ir išlaikyti lietuviškas parapijas ir šeštadienes mokyklas (Kvebeko prov.). Mūsų pareiga įsijungti į šio krašto gyvenimą ne kaip kanadiečiams, ne kaip lietuviams, bet kaip Kanados lietuviams. O Kanados lietuviams galėsime būti, jeigu išlaikysime savyje lietuvišką dvasią. To atsiekti galėsime, jei gyvensime ne vien praeitimi, nustosime kaltinti vienas kitą dėl nereikšmingų praeities klaidų, užmiršime partines nesantaikas ir remsime kultūrinius vienetus bei jų darbus, lietuviškos spaudos apštalavimą, jaunimą ir jų pastangas, jungsimės į vieningus, darbščius Kanados lietuvių vienetus.

Kodėl, kodėl?

Priešidus, kad mūsų dauguma esame čia neblogai įsikūrę ir galbūt nenorėtume grįžti atgal į nuskurdintą, nors ir laisvą tėvynę, gali kilti klausimas, kodėl mes turėtume išlikti lietuviškai? Kodėl mums dar turi būti svarbi žemė, kurią palikome prieš daugelį metų arba kurią galbūt matėme tik tai savo mintyse? Kodėl mums priklauso lietuviškai bendruomenei? Kodėl mums kalbėti lietuviškai? Šie klausimai yra gana opūs jaunosios kartos tarpe.

Miela sese ir broli! Mes gimėme lietuviams, mes ir liksime lietuviams. Tai yra faktas, kurio nei mes patys, nei niekas kitas negali paneigti ar pakeisti. Tokia yra pasaulinė santvarka. Kaip tamsios rasės žmogus negali pasidaryti baltuoju, taip vienos tautybės žmogus negali keisti savo tautybės. Mes tik galime bandyti išsižadėti savo tautybės, galime tapti artistais ir vaidinti mums neskirtas roles, bet negalime išsiginti tautybės.

Be to, mes turime dvigubą pareigą išlikti lietuviams. Mūsų pirmoji pareiga yra kraštui, iš kurio esame kilę — Lietuvai, o antroji pareiga kraštui, kuriame gyvename — Kanadai.

Pareiga nr. 1

Pirmoji pareiga yra prigimties pareiga. Mes turime atiduoti duoklę savo ir savo tėvų gimtąjam kraštui. Kaip sūnus paveldi savo tėvų būdą, kaip mes paveldėjome to krašto savybes. Iš ten mes įgavome turimą charakterį, kalbą, papročius, kultūrą ir t.t. Tas kraštas jam žino mums savyje garbingą praeitį. Iš jo mes gavome savo gyvenimą, kuri ir turime jam skirti. Buves Amerikos prez. J. F. Kennedy yra pasakęs: „Nelauk nieko iš savo krašto, bet žiūrėk ką tu savam kraštui gali duoti.“ Šiandien mūsų protėvių žemės dvasia reikalauja, kad mes ir būsimos kartos išliktumėme to krašto vaikai. Tai

dami jaunimo veiklai, jeigu kiekvienas tėvas ir motina atliktų jiems skirtą vaiko tautinio auklėjimo pareigą, — lietuviybės ateitis būtų užtikrinta.

Kad jaunieji tikėtų...

Nenoriu kaltinti vien tik vyresniąją kartą, nes ir jaunoji karta galėtų būti daug uolėses lietuviškoje veikloje. Ji galėtų daugiau įsijungti į lietuvišką kultūrinį gyvenimą, galėtų labiau skleistį savo tėvų žemės vardą svetimauciu draugu tarpe. Ji turėtų stengtis geriau suprasti ir įvertinti mūsų tautos nelaimę bei jos pasekmes.

Buves Amerikos viceprezidentas Richard Nixon yra pasakęs: „Žiūrėkite, kad mūsų jaunieji tikėtų laisvės idealais“. Taip, žiūrėkite, kad mūsų jaunoji karta tikėtų mūsų tėvynės laisve. O tada dar bus žmonių, kurie dirbs ir aukosis dėl tos laisvės.

Lietuviai kariai plėčiame pasaulyje

ADMIROLAS F. BAKUTIS jau 26 metai tarnauja JAV karinėje aviacijoje bei laivyno daliniuose. Iš pasaulinio karo metu jis buvo vieno lėktuvo šaulys, kuris dažniausia pakildavo nuo lėktuvnešių. Jis apdovanojtas už pasižymėjimą kovose augščiausiu medaliu. Korėjoje karo metu F. Bakutis buvo vieno lėktuvnešio štabo karininkas ir išgyvenęs visus karo pavojus. Dabar admiralas Bakutis yra Kalifornijoje ir eina pareigas vieno dalinio, skirto kovai su priešu povandeniniams laivams. Svelkiname admiralą Fred Bakutį karinėje tarnyboje ir linkime nepamiršti savo kilmes.

KESTUTIS BROKAS praėjusių metų pabaigai išvyko į JAV kariuomenę — parašutininkų dalinį. Jis studijavo Wayne-unde biologiją, bet panoro pirma atlikti karinę tarnybą.

PULK. KAZYS ALIŠAUSKAS, gyvenantis Čikagoje, labai daug rašo Liet. Enciklopedijoj ir „Karyje“. „Drauge“ spausdinami straipsniai VI. Ramojaus „Broliai, žuvę už Lietuvos laisvę“ ryšium su ateinančią pavasarį žuvusiųjų minėjimu. K. Ališauskas ir čia atėjo į talką.

KARO VETERANAS S. DAMBRAUSKAS, gvy. Čikagoje, buvo suširgęs ir atsigulęs į veteranų ligoninę.

KAZIMIERAS GASEVICIUS, buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas mirė Argentinoje. Jam teko daug dirbti dėl pirmojo karo nuostolių išlyginimo su Sov. Rusija. Vėlonis buvo kilęs iš Radviliškio ir Šiaulių mieste turėjo savo siuvyklą.

GEN. MUSTEIKIS, gvy. Čikagoje, sulaukė 70 m. amžiaus. Jis gana veiklus Čikagos skyriuje.

SAVANORIS — KŪREJAS V. KERSYS gvy. Rockforde, JAV, aktyviai dalyvauja BALFo ir ALTO veikime, yra jų organizacijų išdalininkas. Jis taip pat nepamiršta ir skautų veiklos.

GERIMANTAS GRIAUZDĖ iš Bostono tarnauja JAV aviacijos dalinyje. Nuo vasario 1 d. pakeltas į augštesnį laipsnį. Prieš karinę tarnybą jis baigė Minneapolisio muzikos mokyklą ir gavo diplomą.

ADOLFAS JUODKA, kūrėjas — savanoris visą laiką aktyvus lietuvių veikloje.

MUZ. A. AMBROZAITIS, gvy. Montrealy, ilgą laiką buvo AV par. vargonininku. Jis groja viename Kanados kariuomenės dalinyje, kuris išvyksta į V. Vokietiją. Jis ten išbus galbūt net porą metų.

V. VOKIETIJOJ, Schwetzingene, padailo kariai Jonas Dulkė, Pov. Serdukšnis, Kaz. Grigalius, Vyt. Jurkys.

Lietuviškieji riteriai dabar

LIET. SKAUTŲ - VYČIŲ 40 METŲ SUKAKTĮ PRISIMENANT

Vis dažnėjančių dešimtmetinių sukakčių grandinė šių metų kovo mėn. išrikiavo lietuvių skautai-vyčiai, švėsdami savo veiklos ir gyvavimo 40 metų sukaktį.

Lietuviai skautai-vyčiai anglišką Roverių vardą pirmuosius žingsnius pradėjo 1925 m. Panevėžyje, kur buvo suorganizuotas būrelis iš vyresnio amžiaus ir didesnio patyrimo skautų, daugiausia skiltininkų. Būrelis pasirinko Simano Daukanto vardą, o vadovu išsirinko Vytautą Einorį. Enutuzizmo pradžioje būrelis buvo išleides net kelis „Roverio“ numerius. Organizuojantis panašius būrelius kitose vietovėse, buvo pakeistas vardas. Roveriai imta vadinti skautais vyčiais. Judėjimas plėtėsi, nes netrukus vyresnio amžiaus jaunimo, norinčio skautauti daugiau suaugusiems taikomu metodu. Taip skautų vyčių organizavosi beveik visuose Lietuvos miestuose, kur tik veikė skautų vienetai. Pagal paskutiniuosius nepr. Lietuvos statistikos duomenis, skautų vyčių buvo apie 350: 5 draugovės ir 16 atskirų būrelių.

V. Vokietijoje atsikūrus lietuvių skautų vienetams, skautai vyčiai laikuriose vietovėse savo gausumu pralenkė kitus padalinius. Panašiai gausūs vienetai kūrėsi ir jau šiaip Atlanto pirmajais emigracijos metais. Šiandien padėtis kitokia. Skautų vyčių vienetai savo gausumu ir proporcija su kitais Brolijos padaliniais sudarytu maždaug nepr. Lietuvos vaizdą. Vyčių amžiaus būna 17-24 m. Šis laikotarpis jaunimui čia nėra lengvas. Tai didelio darbo pareikalauja metai, studijuojant ir siekiant profesijos. Ir kai toks jaunimas dar randa laiko organizacijai, tegalima tik džiaugtis.

Skautai vyčiai priklauso Lietuvos Skautų Brolijai, siekia to paties „Dievi, tėvynei ir artimui“ skautiško idealo, bet ypatingai pabrėžia šūki tarnauti. Skautybė įkūrėjas lordas Baden-Powellis skautus vyčius tarnavimo prasme lygina su viduramžių riteriais klajokliais, įjėkiojusiems kam nors ką gero padaryti, ištikimai tarnavusiems savo kraštui ir valdovui. „Todėl jūs esate labai panašūs ir riterius ir jų pasekėjus, ypač jei visų labiausiai branginate savo garbę ir kaip imanydami stengiatės padėti žmonėms, kurie yra patekę į var-

ga arba kurie yra reikalingi pagalbos“ — sako lordas Baden-Powellis skautams.

Sunkus, kartais atrodo net neįmanomas, riterio klajoklio kelias šiame sumechanintame amžiuje. Tačiau modernizmas neišsprendė socialinio klausimo ir nepakeitė žmogaus prigimties. Riterio klajoklio pagalbos ranka reikalinga ir šiandien nemažiau kaip viduramžių laikotarpyje. Skautai vyčiai, sekdami riterystės pėdsakais, stengiasi tarnauti visiems ir visada, kad atliktų pasiimtą uždavinį ir išvertų iki galo garbingais duoto įžodžio laikytojais.

Toronte skautai vyčiai susiorganizavo 1948 m. rudenį. Pirmaisiais vadovais buvo: S. Prancūnas, J. Matulaitis, L. Kalinauskas, A. Pundzevičius, F. Mockus, A. Draugelis ir kiti. Veikė keturi būreliai, kurie sudarė skautų vyčių draugovę. Šiuo metu veikia du būreliai, priklausą Rambynio tautui ir sudarą draugovę; vienas atskiras senųjų skautų vyčių Perkūno būrelis, nebeaktyvus kaip vienetas, bet jo nariai dirba skautišką darbą kituose vienetuose. Tunto skautams vyčiams vadovauja J. Karasiejus, H. Steponaitis ir K. Batūra, talkinami vyresnių vadovų. C. S.

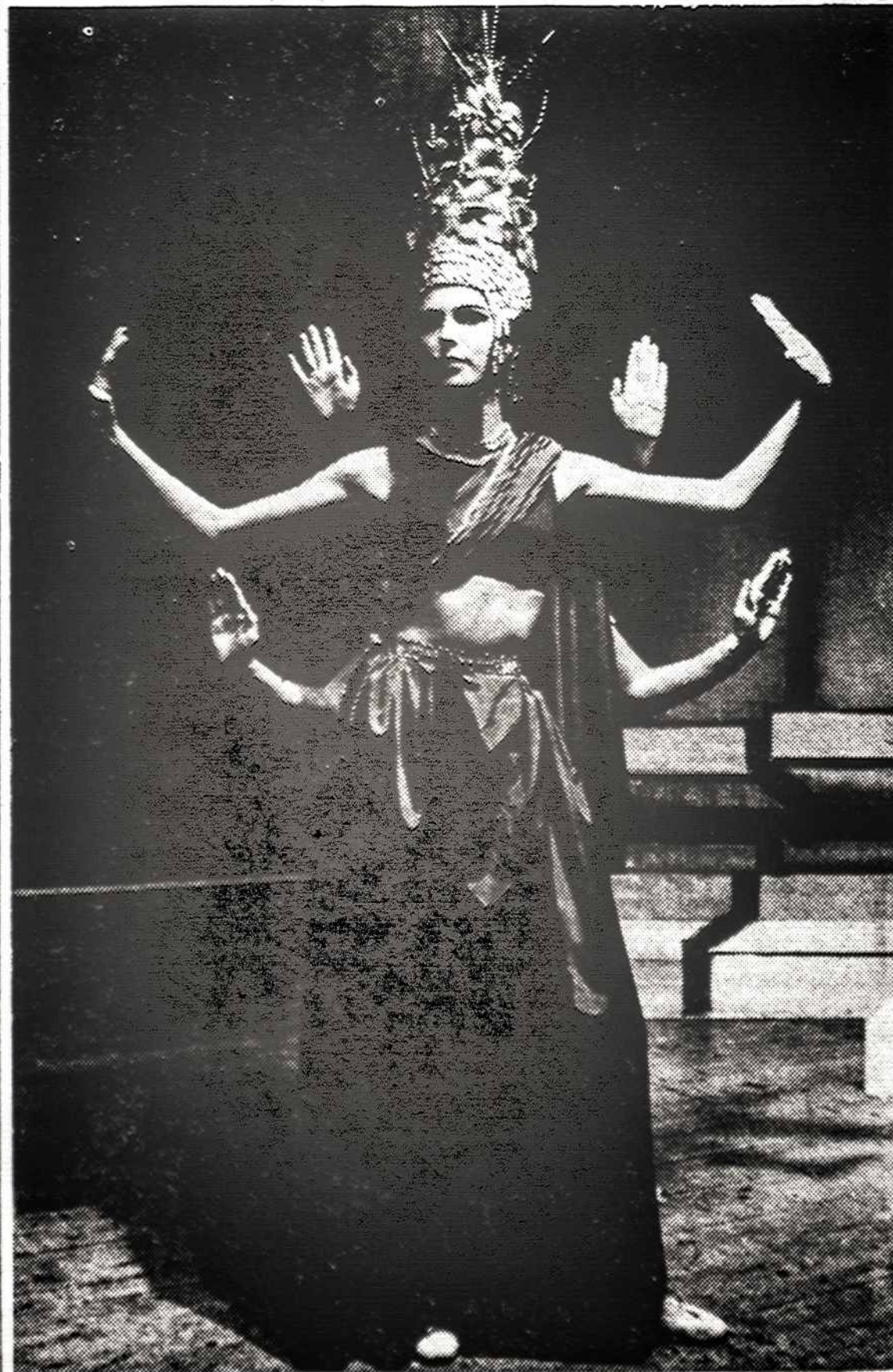
Grakščios Hamiltono lietuviškas, tautinių šokių grupės „Gyvatares“ narės, šoka Sadutę

nis, Lawrence Hofner, Čurles Podolskis, Ed. Keblaitis, V. Baron, Galinas ir Galinskis su Sakalu.

GEN. ST. PLK. B. JAKUTIS sausio 13 d. sulaukė 75 m. amžiaus. Sukakti-vininkas kelius metus Britanijoje dėstė rusų kalbą karo mokykloje; vėliau paleistas į pensiją. Jis dabar su žmona gyvena Edinburgo mieste ir dažnai nvyksta į Glasgovą dalyvauti lietuviškoje veikloje.

SMUKININKAS MYKOLAS HOFMEKLERIS vasario 2 d. atsisakė su šiuo pasauliu, sulaukęs 67 m. amžiaus. Jis buvo vienas populiariausių kapelos vedėjų ir dažnai grodavo Lietuvos kariuomenėje. Apdovanojtas net DLK Gedimino ordinu. Prieš kiek laiko jis įgėjo Londone apie 40 lietuviškų plokštelių, nacių valdymo laikais buvo Dachau konc. stovykloje. Kilęs iš Vilniaus krašto.

Bal. Brazdžionis

Torontietė Aldona Kairytė, šokusi pagrindinį vaidmenį operetės „Karalius ir aš“ balete, kuris buvo pastatytas Sv. Mykolo berniukų gimnazijos š.m. sausio mėn. Ši Aldonos nuotrauka buvo įdėta Toronto „The Telegram“ per visą puslapį „After Four“ skyriuje.

Kanados kapitalistai užsienyje nėra tokie pajėgūs, kaip JAV amerikiečiai kitų kraštų. Kanadiečiai kituose kraštuose yra investavę \$2,5 bilijono. Viena didžiausių kanadiečių firmų užsienyje yra Brazilian Traction, Light and Power Brazillijoje.

Kanados kapitalistai užsienyje nėra tokie pajėgūs, kaip JAV amerikiečiai kitų kraštų. Kanadiečiai kituose kraštuose yra investavę \$2,5 bilijono. Viena didžiausių kanadiečių firmų užsienyje yra Brazilian Traction, Light and Power Brazillijoje.

Dail. Sofija Pacevičienė

GEDULINGAS BUDĖJIMAS

„Žvilgsnis atgal“ – paminklas tėvui

Dažnas skaitytojas, paėmęs rankas naujai išleistą knygą, pirmą kartą žvelgia į jos autorių ir išorinį apipavidalinimą. Jeigu autorius yra žinomas ir knyga puošniai atrodo, jis ją paseka ir skaito. Jeigu ne — tyliai užvožia ir palieka ant parduotuvės stalo toliau sau ramiai gulėti. Ir negalima tokio skaitytojo pakalbinti kultūrinio apsilėidimo, nes šiais laikais yra neįmanoma perskaityti net ir pačių geriausių knygų, parašytų garsių autorių.

Žinoma, garsiais tampa ir nežinomieji. Betgi dažniausiai užten-

Londonas. — Iš gomulkinės Lenkijos karininkų nereikalinga, kad jie būtų partijos nariai. Tačiau, jei karininkas lanko bažnyčią, tuokiasi bažnyčioje su bažnytinėmis apeigomis, krikštija savo vaikus, gali nukentėti. Jam sulaukus kartais teikiama lengvata, pavadami sunkiai įvykdami uždaviniai ir kai tu priemonių nepakanka, pašalinamas iš karių tarpo. Tad praktikoje būsimieji karininkai įstoja į darbininkų-komunistų partiją... E.

Gyd. M. Dvorjetski, parašęs knygą apie Vilniaus getą. Žiūr. straipsnį „Žydai teberašo apie lietuvius“

ka paskaityti nežinomo autoriaus knygos kelis puslapius ir nuspręsti ar bevarta toliau skaityti, nors galima ir apsiriki, nes veikalas esama ir kitų motyvų, kurie nežinomo autoriaus darbą padaro patraukliu.

Kalbant apie plačiąją visuomenę nežinomo Br. Milašiaus neseniai pasirodžiusią knygą, kaip tik ir tenka anų paslėptų motyvų įsivaizduoti. Atrodo, kad „Žvilgsnis atgal“ autorius siekė ne garso, o labai paprasto, bet garbingo tikslo: įamžinti savo tėvo vardą, o kartu ir visos šeimos, nors ir kuklios knygos puslapiuose. Tai yra gero sūnaus meilės pastanga tėvui, kurią skaitytoji dera perprasti ir nuosirdžiai įvertinti. O, be to, kasdieninės gyvenimo rutinos pavertimas kad ir kuklia kūrybine pastanga, kaip taip pat yra girtinas. Nesvarbu, kad ši pastanga neduoda tokių brandžių vaisių, kaip, sakysime, kūrybos milžino. Bet vistiek tai yra kelias augštin. Argi nevisi girtos medžiai stiepiasi į saulę, nors jų tarpe esama ir silpnųjų?

Br. Milašiaus veikalas galima užtikrinti ir kitų vertybių, kurios ne vienam gali būti naudingos. Antai Milių šeimos gyvenimo aprašyme nemaža užkliudoma nuotrupų ir iš ano meto vietos ir laiko dviasios vaizdų ir įvykių. Juk labai įdomu patirti, kaip anuomet, 19 š. caro valdžia gaudė lietuvius karuomenėn, kaip jaunuliai slapstėsi, patys save žalojo, bėgo į Prūsiją ir pan. Įdomios yra perbėgimo aplinkybės per sieną, papirkėjai, plėšimai ir kt.

Knyga yra skirta atsiminimų kategorijai, nors įvykių dauguma yra patirti ne paties autoriaus, o papasakoti J. Milašiaus, Broniaus tėvo. Pasakojimas vietomis, ypač pradžioje, yra naivokas, bet dinamiskas, realistiškas ir pusėtinai raiškus. Dinamizmo šaltiniai Milių ūkyje yra Milienė, J. Milašiaus uošvė. Savo taikliai charakterizavimu autorius ją gerokai priartina prie ryškesniųjų literatūrinių tipų. Visi kiti šeimos nariai nėra pakankamai išryškinti, iškaitant ir patį tėvą. Čia daugiau dėmesio

Istorikai apie Lietuvos pradžią

Ryšium su kairių pasireiškimais norais Vasario 16 minėjimų prasmę išplėsti, kad apimtų Mindaugo laikus, nes juk tais laikais Lietuvos valstybės istorijon įžengė, įdomu prisiminti, ką Rygoje gimęs vokiečių prof. Manfredas Hellmanas rašė straipsnyje „Zu den Anfängen des litauischen Reiches“ Miunchene leidžiamame istorijos žurnale „Jahrbuecher fuer Geschichte Ost-Europa“ (nr. 2, 1956). Jis ten pirmą kartą apgailestauja, kad po A. Sapokos „Lietuvos istorijos“, išleisto Kaune 1936 m., lietuviai istorikai nėra nieko stambaus atlikę veikalų papildyti naujaisiais tyrinėjimais. Lietuvos valstybės atsiradimą vėliausiai, sako, yra tyrinėję lenkas H. Lowmianskis Vilniuje 1931 m. išėjusiu veikalė „Studija nad początkami spoleczenstwa i panstwa Litewskiego“. Įdomu, kad A. Sapoka savo 1936 m. veikalė Lowmianskio studijos bibliografijoje neišvardina. Gal Kaune tuomet ji dar nebuvo žinoma?

Prof. Hellmanas dar neturėjo po ranka sovietų istoriko V. T. Pašto 1959 m. Maskvoje išėjusio veikalė „Obrazovanie litovskogo gosudarstva“, mini kitą jo veikalą „Očerki po istorii Galiczo-Volynskoi Rusi“ (Maskva, 1950 m.), kur jis sugręžina naujaisius archeologijos tyrinėjimus su senovės kronikų raštais ir nušviečia Mindaugo veiklą. Žurnale „Voprosy istorii“ (nr. 8, 1947) prof. Pašto apžvelgė anų laikų Lietuvos ūkį ir technika straipsniu „Choziaistvo i technika srednevekovoi Litvi“. Sovietų mokslo akademijos istorijos ir filosofijos serijoje (nr. 9, 1952 m.) Pašto paskelbė straipsnį „O vozniknovenii litovskogo gosudarstva“ (Apie Lietuvos valstybės atsiradimą). Tokiu būdu, atrodo, šis sovietų istorikas jau senokai studijuoja tą temą.

Savaime suprantama, Pašto mūsų istorijos vyksmuose visieji marksistinės „klasių kovos“. Todėl, kaip prof. Hellmanas ir pastebi, esą jis priklaša Lowmianskii teikimą perdidelės reikšmės užsienio spaudimams, skatinusiems senovės Lietuvos valstybės susidarymą, kuris jau

ryškus Mindaugo laikais. Pašto prisimena Tacito žodžius apie aiščius, anglo-sakso Wulfstano — apie prūsus, Gallus Anonymus — nežinomo prancūzo — apie lietuvių ir sprendžia, kad jau šių kronikininkų pasakojimuose galima pastebėti, kaip nuo I ir IX šimtmečio senovės Lietuvos visuomenėje klostėsi prieštaraujantys visuomenės sluogsniai ir vyko „klasių kovos“ tarp pasiturinčiųjų ir neturčių (prof. Hellmano žodžiais — Prozeß klassenmaessigen Schichtung). Pašto linkes senovės prūsų tapatinti su senovės lietuviais, kas, rodos, nesutinka su mūsų kalbininkų pažiūromis.

Prof. Hellmanas užpila čia šalto vandens. Jis prisimena prof. K. Bugos nuomonę, kad Tacito aiščiai gyvenę gana toli nuo tikrosios Lietuvos. Wulfstano gi tikrovėje lankė ne senovės prūsus, bet Pabaltijo slavų tikybos centrą Truso (Elbingą). Tai įrodė W. Ebertas savo veikalė „Truso“, išėjusiu Berlyne, 1926 m., ir mūsų istorikų, rodos, dar neįvertintame. Gallus Anonymus, pasak prof. Hellmano, lietuvių nemini ir jį visai nežinojęs. Jo Selencia gali būti visai ne Sudavija, kaip Pašto mano. Vienu žodžiu, jei tikėtis Hellmanui, Pašto neturi jokio rimto pagrindo šių kronikininkų žiniomis remti samprotavimus apie klasių sluogsnų susidarymą senovės Lietuvos visuomenėje.

Šių sluogsnų susidarymą yra svarstęs K. Avizonis straipsnyje „Die Entstehung und Entwicklung des litauischen Adels bis zur litauisch-polnischen Union 1385“, kurį išspausdino Berlyne 1932 m. serijoje „Historische Studien“, sąsiuvinys 223. Klausimai svarstė ir lenkų prof. H. Paszkiewicz veikaluose: 1. „Z zagadnien ustrojowych Litwy przedchrześcijańskiej, kunigais a problemi ekspanсії litewskiej na Rusi (Prieškrikščioniškosios Lietuvos visuomenės sluogsnų klausimai, kunigaikščiai ir lietuvių išsiplėtimas Rusuose, 1930 m.); 2. „Jagiellonowie a Moskva“ (Nauja jėga Jogaila ir Maskva, 1933 m.); 3. „The Origins of Russia“ (anglu kalba Londone ir Niujorke, 1954 m.).

Visuomenės sluogsnų susidarymą senovės Lietuvoje, sako Hellmanas, šiek tiek paliečia ir prof. Z. Ivinskis straipsnyje „Mindaugas und seine Krone“ vokiečių žurnale „Zeitschrift fuer Ostforschung“, nr. 3, 1953, ir J. Stakauskas Kaune 1934 m. išėjusiu veikalė „Lietuva ir Vakarų Europa 13-tame amžiuje“.

Išbraukus Pašto „marksizma“ porf. Hellmanas mano, jo nuomonės nedaug skiriasi nuo prof. Paszkiewicz nuomonių, išdėstytų veikalė „The Origins of Russia“ (šio veikalė mintis apie senovės Lietuvą teko atpasakoti „T. Žiburiuose“ dar A. Sapokai redaguojant). Girdi, Mindaugas ejęs keliu, kuriuo žygiavo ir jo amžininkas Novgorodo valdovas Aleksandras Nevskis. Abu telkę saviškius valstybinių būrin nuo užsienio priešu: vokiečių (Nevskis — ir nuo švedų).

Prof. Hellmanas sprendžia: „Kokiais būdais lietuviams tuomet pavyko iškilti kaip pajėgiausia galybė Rytu Europoje, žinome. Tik nevisai pilnai žinome, iš kur jie turėjo tiek pajėgų. Pasi-tenkinkime pripažinimu, kad atliko svarbų darbą ir — viskas“.

Prof. Hellmanas yra linkęs pripažinti užsienio prieštais — priešų spaudimą — veiksminguoju varikliu senovės Lietuvos valstybės sudarant, o ne visuomenės vidaus „klasių“ kovas.

Dienraštyje „Draugas“ pastebėjau šitą ištrauką iš neįvardinto prof. Z. Ivinskio rašto: „Lietuvių tautos susivienijimas įvyko tuo metu, kai dar negrėse joks išorinis priesas, kai kaimynystėje nebuvo nė pavojingų vokiečių ordinų. Susijungimas vyko savaime, be išorinių veiksmų. Jis ejo iš pačios tautos, kai vienas didesnis ir vis stiprėjęs kunigaikštis, įgavęs pastovios tendencijos savo valdžią didinti, pagaliau susijungė dešiniojo Nemuno ir Nerės plotų lietuviams. Šitaip jis išplėtė savo valdžią ne tik kitų pajungtų sritinių kunigaikščių žemėse, bet ir tuose artimiausiuose rytiniuose plotuose, kur dar priešistoriniais laikais lietuviai buvo gyvenę kompaktiškai, tačiau kur jau anksti buvo prasidėjusi slavų (gudų) kolonizacija“.

Vyt. Sirvydas

Pagal Kanados provincijos Saskačevano indėnų legendą, lapė pirmoji gavusi vardą iš didžiosios dvasios Visakėdij, nes buvusi labai gudri. Paveikslas pieštas M. Frances. Nuotr. Globe a. Mail

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

„DIRVOS“ vedamųjų rašytojas j. e. kalbėdamas apie paramą kūrybai, užsimena ir apie reikšmingą filosofo Bacon'o pasisakymą: „... pajėgų kūrybai sukuria ne tai, ką jis valgo, bet tai, ką jis suvirškina; ne tai, ką uždirba, bet tai, ką sutaupome, daro mus turtingesniais; ne tai, ką skelbiame, bet ką gyvenime vykdom, daro mus mėgiamaus“.

„MŪSŲ PASTOGES“ vedamųjų rašytojas V. K. sako: „Vartant mūsų istoriją sužinome, kad Lietuvoje gyventi daug turtingų žmonių, kurie valdė neįsivaizduojamas žemes, ir nesukaito mi vergai — baudžiauninkai jiems turus krovė. Bet jie praejo nepalikę savo pėdsakų, nes nieko žmogiškai vertingo nepadarė ir nesukūrė. O su pasididžiavimu prisimename tokią vargą kaip Simoną Daukantą, Kristijoną Donelaitį, lenkiamas galvas elgetavusiam Antanui Strazdeliui ir visai eilei žmonių, kurie negaminio plėgno, negyveno pinigui ir pinigais nesirūpino“.

DAIL. ROMO VIESULO, šiuo metu esančio Romoje, naujų grafikos kūrinių paroda atidaryta Il Torolierie galerijoje, Romoje, Via Alibert 25.

VATIKANO DIENRASTIS „L'Osservatore Romano“ vasario 18 d. išdėstė platų straipsnį apie vysk. Prano Brizio, MIC, konsekraciją. Prie straipsnio įdėta jo fotografija, vaizduojanti jį sėdintį sosto su pakonsekravusiu kardinolu Confalonieri.

JAUNIMO LITERATŪROS premijos komisijai savo kūrinius atsiuntė: Andrius Norimas, Zigmantas Gavelis ir Jonas Minelga.

DR. JONAS BALYS, žymusis mūsų tautosakininkas, sutiko skaityti paskaitą lietuvių tautinių šokių grupių vadovų kursuose, kurie prasidės 8 m. birželio 13 d., Dainavos stovyklavietėje.

Norintieji kursuose dalyvauti registruojasi LB centro valdybos sekretoriaus adresu: Kostas Januška, 2646 West 71st St., Chicago, Illinois 60629, USA. Kursai truks dvi savaites.

JOANA VASTOKIENĖ-BELICKAI-TE, studijuojanti Niujorke, baigė rašyti doktoratą tezę ir įteikė universitetui. Birželio mėn. pradžioje ji tikisi užbaigti meno istorijos studijas. Šią vasarą ji yra pakviesta dėti tyrimus vasaros seminare New Mexico. Jos tėvai yra gimę Kanadoje ir gyvena Toronte.

ROMAS VASTOKAS, baigęs studijas Niujorke, Kolumbijos un-te, pakviestas profesoriauti į Peterboro Trent un-tą „assistant professor“ titulu. R. Vastokas yra baigęs Sv. Mykolo kolegiją Toronte, kur gavo bakalaurą ir magistrą laipsnius. Kurį laiką jis dirbo Royal Ontario Museum in National Museum of Canada ekspedicijose, kurios tyrinėjo indėnų gyvenvietes ir kitas istorines vietas Kanadoje: Rice Lake, Pickering, James Bay, Lake of the Woods, Lake Superior, Lake Winnipeg ir Yukon teritorijoje. 1963-4 m. R. Vastokas buvo kuratorius Kolumbijos un-to archeologijos ir antropologijos skyriaus. Be to, jis domisi teatru, filmais ir dalyvauja ateitininkų veikloje. Perna jis buvo ateitininkų jaunimo stovyklos vadovu New Wasaga vietovėje netoli Toronto, Ont.

OKUPUOTOJI LIETUVOJ PROF. KAZYS DAUKŠAS atšventė 60 m. amžiaus sukaktį, Moksline karjera Kauno valstybinėje chemijos technikos laboratorijoje jis pradėjo

neįprastumo gyvenimo dienas cheminio elemento osmio junginių tyrimais. Jau 25 m. jubilais vadovauja Vilniaus un-to neorganinės chemijos katedrai, skaitydamas paskaitas ne tik chemikams, biologams, geologams, farmacininkams, bet ir būsimiesiems pedagogams ir netgi dailininkams. Yra parašęs keletą vertingų vadovėlių bei brošiūrų: „Chemijos pagrindai“, „Kokybinė analizė“, „Kiekybinė analizė“. Išskirtinio dėmesio susilaukė jo paraštas „Chemijos žodynas“. Prof. K. Daukšo priežiūroje nagrinėjami elementų analizės metodai, tiriamos mineralinės Lietuvos žaliavos ir gamtiniai vandenys, duodami patarimai analizinės ir bendrosios chemijos klausimais.

KOMPOZ. ZIGMAS ALEKSANDRAVICIUS mirė Vilniuje. Ilgus metus jis yra dėstęs vargonų muziką, teoriją ir harmoniją Kauno ir Vilniaus konservatorijose. Yra sukūręs simfoninę poemą „Anykščių šilelis“, simfonines varcijas, operą „Danutė“ (pagal Maironio tekstą) ir harmonizavęs populiarią liaudies dainą „Apyknėlis“.

DAIL. ALBINOS MAKUNAITES grafikos darbų paroda surengta didžiausiam Baku miesto dailės salone. Lankytojai daugiausia domisi jos estampais iš ciklo „Rugio daina“, linogravūromis „Derlius nuimtas“, „Autoportretas“, „Lopšinė“ ir iliustracijomis lietuvių rašytojų kūriniams bei liaudies pasakoms.

KOMPOZ. A. RACIŪNO naujos operos „Saulės miestas“ premjera įvyko Vilniaus operos teatre. Pagrindinis veikėjas yra prieš 3 šimtmečius gyvenęs „pirmasis lietuvis ateistas“ Kazimieras Lėšinskis. Šią partiją premjero dainavęs sol. K. Šilgalis sako: „Kompozitorius operoje atskleidžia jo protestą prieš religinį fanatizmą, dvasininkijos klaidą, melą ir veidmainystę...“ Šios elilutės liudija neabejotinai propagandinį naujosios operos pobūdį. Kompoz. A. Raciūnas pokariniams metais yra davęs ir kitą propagandinę operą „Martytė“ — apie sovietams tarnavusį ir žuvusią partizanę. Iš visų operas kuriančių lietuvių kompozitorių jis, be abejonės, yra atidavęs didžiausią duoklę propagandai. „Saulės miestas“ režisavo J. Gustaitis. Spektaklio dirigentas — V. Viržonis, dailininkas — J. Jankus. Libro autorius — J. Mackonis.

V. Kst.

Atsiusta paminėti

Gimtoji Kalba. Bendrinės kalbos laikraštis. 1964 m. spalio-gruodis, nr. 4 (26). Adr. 5348 S. Talman Ave., Chicago 32, Ill., USA.

Laiklai Lietuviams. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinis ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. 1965 m. nr. 3. Rašo: prof. J. Eretas, D. Remys, Ant. Nakas, K. Trimakas, SJ, prof. V. Bieliauskas, G. Kijauskas, SJ, A. Grauslys ir kt.

Pasaullio Lietuvis. 1965 m. nr. 14. Leidžia Pasaullio Lietuvių Bendruomenės valdyba.

Lietuvos Pajūris, nr. 4. Leidžia Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba. Adresas 5260 — 10th Ave., Rsm., Montreal 36, P. Q., Canada.

Gabija. Skaučių seserijos biuletenis. 1965 m. vasaris, nr. 1 (6). Adr. 1934 So. 48 Court, Cicero 50, Ill., USA.

Ateitis, nr. 2, 1965 m. Vyr. red. Skirm. Radvila. Lietuvių Kat. jaunimo žurnalas.

Žydai teberašo apie lietuvius

GYDYTOJO M. DVORJETSKIO KNYGA APIE VILNIAUS GETĄ

(Tęsinys iš pr. numerio)

Geto mįslė — komendantas

Vilniaus geto komendantas Jokūbas Genns buvo mišlingas asmuo. Vieni laikė jį žydų gelbėtoju, kiti — budeliu. Vokiečiai juo pasitikėjo, nes skrupulingai vykdė jį įsakymus, ir vadino jį „der stolze Jude“ — išdidžiu žydu. Lietuviai kareiviai, pasak Dvorjetskio, jo bijojo ir kai jis eidavo uniformuotas pro geto vartus, sargybiniai pagrabai sveikindavo. Kartą vienas geto policininkas žydas be savo viršininko Genns įsakymo rodydamas uolumą ėmė daryti kratas ir suimintieji žydus, rastus slėptuvėse. Genns atstiai sudraudė. Tada policininkas apskundė jį Gestapui, esą Genns slepia žydus. Geto komendantas pasišaukė policininką ir tarė: „Esi šuo, ir aš tave sušaudysiu kaip šunį.“ Tuos žodžius jis įvykdė vokiečių akivaizdoje.

Kartą geto rašytojų surengtame literatūros vakare Genns netikėtai pasakė prakalbą. Joje, tarp kitko, Genns pasakė: „Aš saugau žydų kraują, o ne jų garbę. Kai iš manęs reikalauja tūkstančio žydų, aš juos parūpinu, nes kitaip ateis patys vokiečiai ir paims ne tūkstantį, o tūkstančius. Atiduodamas šimtą žydų, aš išsaugau tūkstantį, o kai atiduodu tūkstantį, išgelbsiu dešimt tūkstančių.“

O. Simaitės liudijimu, Genns kartą kalbėjęs geto nariams: „Mane laiko girtuokliu. Štai, jūs matote ant stalo stiklą, iš kurio gėriau vyną su Gestapo žmonėmis. Bet daug gerdamas aš išgelbėjau Bagranskį.“

Vokiečiams Genns tarnavo skrupulingai, bet iš kitos pusės slapta rėmė žydų rezistenciją. Kai vokiečiai pareikalavo komunistų ir rezistencijos vado Wittenbergo, Genns jį suėmė, bet kai rezistencijos nariai jį išvadavo iš geto kalėjimo ir paslėpė, Genns tik labai vokiečių spaudžiamas paragino geto žydus išduoti Wittenbergo slėptuvę.

Vieną dieną Genns gavo slapta perspėjimą iš vieno savo tarnautojų neiti į Gestapą, kai kvies. Genns betgi nepaklausė ir nuėjo. Iš ten daugiau nebegrįžo: jį sušaudė 1943 m. rugsėjo 15 d. gestapininkas Neugebauer.

Žydai ir sovietų partizanai

M. Dvorjetski, paminėjęs, kad Paneriuose buvo sunaikinta apie 100.000 žmonių — žydų, lietuvių, lenkų, rusų, platakai pasakoją apie augantį Vilniaus žydų gete organizuotą pasipriešinimą. Po ilgų svarstymų abi rezistentų grupės FDO ir „Yehiel grupė“ sutarė, kad reikia bandyti partizanauti miškuose, kur jau veikė partizanai: sovietų, lietuvių ir lenkų. Pirmiausia nutarta buvo užmegzti ryšius su jau veikiančiais miškuose pavieniais žydaus partizanais. 1942 m. vasario mėn. vienas žydų FPO partizanų vadų pranešė getui, kad Vilniaus miškuose netoli Bialavos vietovės nusileidusi sovietų parašutintinkų grupė ir kad su ja užmegzė ryšį Vilniaus žydų rezistencijos vadas Wittenbergas (komunistas). Su parašutintinkais buvę sutarta, kad FPO veikis sovietinių partizanų sąjūdžio vadovybėje ir rūpintis organizuoti šnipinėjimą visuose vokiečių valdomuose centruose, be to, jungtinėmis jėgomis įsteigs diversantų bazę. Visos surinktos žinios būsiančios perduodamos parašutintinkams. Dvi žydės — Sonia Madeisker ir Cecilia Rosenberg buvo pasiųstos su slapta informacija Maskvon, bet vokiečių buvo suimtos ir grąžintos Vilniun.

Sovietų parašutintinkai buvo pastebėti vietinių ūkininkų ir sunaikinti vokiečių karių. Tada žydų partizanai bandė glaustis prie lenkų partizanų, bet šie pasirodė esą „fašistai“ bei „antisemitai“, skelbę savo laikrastyje „Nepriklausomybė“ informacijas apie lenkų vietoves, kurios jau buvusios „Judenrein“. Nežinūnt tokios beviltiškos būklės, žydų partizanų grupė „Yehiel“, 28 asmenys, slapta išvyko iš geto į Vilniaus miškus 1943 m. balandžio 20-21 naktį. Grupei vadovavo Boris Frid-

man ir Mitia Bastomski. Tai buvo pirmoji organizuota žydų partizanų grupė iš Vilniaus geto.

Kai žinios apie rezistencinę veiklą gete pasiekė Gestapą, buvo surasti žydų partizanų vadai ir keli jų suimti, jų tarpe ir vyriausias vadas Wittenbergas. Pačiame gete partizanams pasidarė pavojinga, ir 1943 m. liepos 22 d. dar vienas būrys išėjo į miškus. Jam vadovavo J. Glasmann. Jo partizanams padėjo vietiniai ūkininkai maistu. Po penkių dienų žygio Glasmanno būrys, apie 35 vyrai, pasiekė Naručio ežerą. Čia jis pasivadino vardu „Kerštas“, pradėjo karinę veiklą, bet tuo susidūrė su lietuvišiais partizanais ir drauge su savo vadu žuvo. Žuvusiųjų šeimos buvo vokiečių Gestapo pareigūnų atrastos Vilniaus gete ir išsiųstos į Panerius... Neugebauer paskelbė potvarkį, pagal kurį visas getas atsakingas už pabėgusius. Einantieji iš geto į darbą buvo išrikiuojami po 10 ir jei vakare grįžtų 9, tai būtų sušaudyti. Tai sustabdė partizanųėjimą į miškus. Miškuose apie Naručio ežerą ir Rūdininkų giriose buvo apie 500 žydų partizanų, išėjusių iš Vilniaus geto tame laikotarpyje. Tose srityse telkėsi žydų partizanai iš viso Vilniaus krašto ir buvo sudarė batalijonus: „Kerštas“, „Kova“, „Pergalė“, „Mirtis fašizmui“. Šie vienietai organizavo sabotažo veiksmus prieš karinius vokiečių transportus. Kaip viena labiausiai pasižymėjusių partizanų vadų dr. M. Dvorjetski mini gyd. Atlas, kuris vadovavo grupei „Zuvusieji“.

Būdinga, kad žydų partizanai, pasak Dvorjetskio, veikė sovietinių partizanų rėmuse, nors buvo norinčių sudaryti nepriklausomus būrius. Nulėmė betgi sovietinė įtaka, ir žydų partizanų kovos liko anoniminės. Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos miškuose buvo apie 20.000 žydų partizanų. Gyvy liko tik 2000 ir jie dabar gyvena Izraelyje.

Be to, miškuose buvo įsisteigusios ištisos žydų slaptos stovyklos (bunkeriai), saugojamos partizanų. Jose gyveno iš miestų pabėgę žydai, o saugojo ginkluoti partizanai. Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos plotuose tokių stovyklų buvo daug — jose gyveno apie 100.000 žydų. Viena tokių didžiausių stovyklų buvo Touva Bielski, kur gyveno 1.200 as-

menų ir buvo vadinama „miško Jeruzalė“. Iš tų 100.000 žydų gyvų liko apie 14.000. Kiti buvo sunaikinti vokiečių per organizuojamas medžiokles arba kitataučių partizanų.

Geto likvidavimas

1943 m. rugsėjo mėn. Vilniaus žydų getas buvo pradėtas likviduoti. Dauguma žydų buvo deportuoti į Estiją ir Latviją ir patalpinti 37-se koncentracijos stovyklose. Vilniuje paliko tik tie žydai, kurie sugebėjo pasislėpti, išbėgti į miškus, ir tie, kurie dirbo „Kailio“ fabrike, karinėse įmonėse bei įstaigose ir gyveno grupėmis už geto ribų. Iš Estijos 1944 m. 4.000 žydų buvo pergabenti į Vokietijos miestą Stuthofą, iš čia grupėmis perkelti į kitas stovyklas ir pamažėli išnaikinti. Likusiųjų dauguma Estijoje ir Latvijoje susilaukė to paties likimo. Pagaliau autorius M. Dvorjetski baigia savo atsiminimus jausmingais puslapiais, skirtais žydų kankinių garbei. Jo žodžiais tariant: „Baigiau savo liudijimą Eichmanno byloje. Kaip ir kiti liudinininkai, per keletą trumpų valandų turėjau atpasakoti sunaikinimą bei kovas Lietuvos Jeruzalės ir pavaiduoti išsigelbėjusių likimą.“

Ar kalta Lietuva?

Baigus skaityti Vilniaus gyd. M. Dvorjetskio knygą „La victoire du ghetto“, tebeaidi sąmonėje kaltinimai vokiečiams, lenkams, latviams, estams ir lietuviams. Susidaro įspūdis, kad visi jie buvo žydų budeliai, bet ypač lietuvių, nes visa tai vyko Lietuvoje. Savo tvirtinimui paremti autorius suminėjo visą eilę lietuvių pavardžių, nors jo pasakojami faktai nevisi atrodo tikinami, ypač tie, kuriuos jis pasakoja girdėjęs iš kitų. Galimas dalykas, kaip ir lietuvių, paklavię nacionalistų tarnybą, buvo įsukti ir nelemantį žydų bylą. Bet tai labai negausūs pasakymai, kurie jokių būdu neatstovauja nei lietuvių tautai nei Lietuvai kaip valstybei. Tad kaltinti visus lietuvius ir Lietuvą, kaip tai daro kai kurios vietos autorius, yra daugiau negu neteisinga. Tai įžūlu. Kuo gi dėti tie milijonai lietuvių, kurie prie žydų bylos nėra nė rankos pridėję? Kuo gi kalti tūkstančiai lietuvių, kurie

patys buvo vokiečių okupacinės valdžios persekiojami? Juk nuo vokiečių ginklo yra nukentėjęs nevienas lietuvis. Be to, autorius labai šykščiai sumini tuos lietuvius, kurie dalyvavo žydų gelbėjime. O juk buvo susidariusi sąjūdis Lietuvoje žydams padėti bei gelbėti. Galbūt autoriui tai nėra žinoma, bet tuo atveju tektų arba pasiteirauti, arba tylėti. Kad žydų rašytojai labai menkai iškelia savo gelbėtojus Lietuvoje, kalti ir patys lietuvių: jie kažkodėl nedrįsta iškelti viešumon tu faktų, kurie dar yra žinomi mūsų kartai. Privačiai tie faktai daug kur yra pasakojami, bet jie nėra surinkti ir nepaskelbti viešumai. Jau nepirma knyga pasirodė svetimom kalbom apie Lietuvos žydų naikinimą. Jų autoriai sodina lietuvius į teismo suolą viso pasaulio akivaizdoje, o mūsų veiksniai ir tai neregauoja. Juk yra ir kita medalia pusė. Jeigu žydų autoriai šaukia lietuvių ir pasaulio teismą, tai lietuvių turi nemažesnį pagrindą šaukti ir žydus ir tą patį teismą. Jeigu sovietinės okupacijos metu buvo sunaikinti, deportuoti, kalinti, kankinti šimtai tūkstančių lietuvių, tai visoj toj byloj žydai vaidino didėlį vaidmenį. Dar ir dabar atvyksta liudininkai iš pavergtos Lietuvos į S. Ameriką, kurie pasakoja, kad jų kankintojai ir tardytojai daugely atvejų buvo žydai. Argi Lietuvos žydams, rašantiems knygas, neateina į galvą mintis paklausti, kodėl kaip ir lietuvių dalyvavo nelemtoje byloje ir kodėl daugelis lietuvių buvo abejingi jų kankinimams? Ar kartais ta lietuvių laikysena nebuvo išprovokuota pačių žydų? Jeigu po ilgų bendro ir darnaus gyvenimo metų Lietuvos žydai pajuto abejingą, kartais rūstią dalies lietuvių laikyseną, turėjo būti prieštastai. Tai prieštastimi tikriausiai nebuvo prieštastai, nes jie pirmieji buvo atsidūrę žūtbūtinėje kovoje už savo būvį prieš naikinantį priešu — sovietinį komunizmą. Tuo tarpu daugybė Lietuvos žydų buvo jo talkininkai. Tai aišku ir iš M. Dvorjetskio knygos. Todėl žydų rašytojams derėtų kaltinti pirmiausia savuosius ir matyti abi medalia puses. Dabargi sudaromas įspūdis, kad žydai buvo nekalti, o lietuvių — didžiausi niekėdžiai. Tuo nepatarnaujama nei pilnai istorinei tiesai, nei geriems santykiams su lietuviu bei kitom tautom. Pr. G.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD

Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 mašinoms pastatyti. Kilimai, alumininiai langai ir kiti priedai. Art. susisiekimo ir krautuvų. Geros nuomos. Pilna kaina \$37,500.

BLOOR — JANE — Bungalow

\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti, atskiras, mūrinis gražių plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

BLOOR — JANE

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėsos galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10,000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiuoju. Klek vienas butas po 2 miegamus, dideli kambariai, patogus išnuomojimas. 500 ilgalaikis morkiškas. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvų. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

TORONTO

Ateitininkų žinios

Ateitininkų vasaros stovykla š.m. bus Tėvų pranciškonų stovyklavietėje New Wasaga nuo liepos 25 d. iki rugpjūčio 8 d. Kol kas planuojama tik 2 savaitės, bet galimas dalykas, kad bus pratęsta ir 3-tia savaitė. Stovyklautojų amžius: 12-18 m.

Jaun. moksleiviai pr. sekmadienį buvo nuvykę į Maple Leaf Gardens pažiūrėti ledo ritulio žaidimo.

Visi ateitininkai, jaunesnieji ir vyresnieji, sekmadienį, pamaldų metu prašomi susėsti pirmuosiose suoluose, kad aktyviau galėtų prisidėti prie dialoginių Mišių.

Vyr. moksleiviu ideologiniai kursai prasidės prieš pat Velykas, ar tuoj pat po Velykų. Jie vyks daugiau klausimų-ataskymų formoje ir jiems praversti jau ruošiasi kairurie vyresnieji valdybos nariai.

Moksleiviai dėkoja visiem, prisidėjusiem prie koncerto pasisėkimio; p. Iz. Zmuidzinienė už paukotą honorarą; kun. kleb. už salę apgalei; T. pranciškonam už patalpas koncertui ir kitiem geradariam, parėmusiems moksleivių veiklą.

Devynios moksleivės ateitininkės dalyvavo gimnazistų priešvėlykiniam susitelkime.

Ši šeštadienį, balandžio 3 d., 2.30 v. p. p. LV Namuose priešvėlykinis 7-8 skyr. mergaičių susitelkimas. Jaunesnės moksleivės gausiai dalyvaukite. Baigsis prieš 5 val.

Keturiolika "Gintarių", globojamų V. Anskytės, aplankė pr. sekmadienį "Royal Ontario" muzėjų.

Ši sekmadienį, balandžio 4 d., ateitininkų susirinkimas sekantį tvarka LV Namuose: "Gintarių" — 2 v., o "Vaidilūčių" ir jaunučių — 4 val.

Tradicinė "Vėlykų Bobutė" vaikų diena įvyks balandžio 25 d., 2.30 v., Prisiškimo auditorijoje.

Lietuvių studentų žinios

Studentų Remėjų Biūrolio valdyba nutarė paskirti premijas: 1. studentui, kuris š.m. pereis į aukštesnį kursą su I ar II laipsnio pagyrimu; 2. abiturientui (XIII kl.), kuris turės nemažiau kaip 72 taškus vidurkį iš baigiamųjų egzaminų (9 dalykų). Skiriamos premijas bus atsižvelgiama į aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje bei organizacijose. Premijų kiekis ir suma bus paskelbta vėliau. St. R.B. valdyba

tobulinimo.

Darius ir Girėno oro skautų draugovės sueiga įvyksta šį ketvirtadienį, balandžio 1 d., 7 v. v. skautų būkle.

Skautų vyčių 40 m. jubilėjus pr. sekmadienį Prisiškimo par. muz. studijoje gražiai paminėtas. V. S. C. Sinkevičius tarė atidarymo žodį ir kvietė atsistojimui pagerbti žuvusius skautus vyčius. Skautų vyčių įsikūrimą Lietuvoje ir jų veiklą apibūdino ps. J. Karasiejus; Kanadoje ir Toronte — s. L. Kalinauskas; apie riteriškumą skaitė sk. v. v. sl. K. Batūra. Taip pat pats pirmasis Toronte 1948 m. skautų vyčių organizatorius S. Prancickas buvo pakviestas uždegti 4 žvakes. Viena žvakė reikšė 10-tį. Programą išpildė ps. muz. D. Skrinaitė ir v. s. St. Kairys. Be to sveikino vyčius rajono vadovs v. s. V. Skrinckas, kviesdamas vyčius jubilėjinį metų progą patatyti stovykloje paminklą. Dv. vad. Tėvas Tarcijus OFM, išskė Dievo ir Tėvynės reikšmę. Dar kalbėjo: Satrijos tunto ad. L. Gvidienė ir Rambyno tunto tunt. s. K. Batūra. Visos kalbos buvo palydėtos dainomis. Programą užbaigė sk. malda. Po to pasivažiavę skautų paruošta kavute.

J. Dambaro organizuota iškyla į Fordo įmonę pūkiai pavyko. Dalyvavo virš 100. Visi dalyviai s. J. Dambarui už tokią iškylą lieka dėkingi. Be to, s. J. Dambaras vadovauja 3-jai vilkiuku dr.vei; jam talkina sk. v. v. sl. B. Poška.

Skautorama įvyks gegužės 2 d. Prisišk. par. salėje. Visi vienetai intensyviai ruošiasi.

Toronto skautų tėvų-rėmėjų komitetas šv. Jono Kr. par. salėje per Atvėlykį rengia stovyklos virtuvei pagerinti didelį pobūvį.

Tėv. B. Mikalauskas, OFM, Niagara pusiasalio skautų-tyčių globėjas, maloniai sutiko globoti skautų būsimos stovyklos vadovų-vyčių suvažiavimą birželio 19 d. St. Catharines T. pranciškonų salėje.

Keletas "Varpo" choristų buvo emigravę į JAV, bet kiek pagyvenę visi grįžo į Torontą, išskyrus vieną, kuris jau ruošiasi grįžti.

Lietuvių skautų veikla

Ši sekmadienį balandžio 4 d., 11 v. r., skautų būklę įvyksta posėdis. Dalyvauja Niagara pusiasalio, Hamiltono ir Toronto turtininkai-kės, pavaduotojai ir tėvų-rėmėjų kom. pir. Dienotvarkėje — artėjanti stovykla, jos vadovai ir kiti labai svarbūs reikalai.

Loterijos bilietai platinami ne tik vadovų, bet ir kiekvieno skauto-tės. Skautoramos metu laimingasis numeris nudiugins bilietą savininkui gražiui 120 bosų akordeonu, kurį dovanojo stovyklos fondai p. Mickevičienė. Kiekvienas, įsigydamas bilietą, prisideda prie stovyklavietės paruošimo.

AUSROS ŽINIOS

Sekmadienį, 10.45 v., mūsų salėje Kanados pabaltiečių krepšinio pirmenybės.

Sekmadienį, 10.45 v., Detroito, S. Amerikos liet. sportinių žaidynių plaukymo pirmenybės. Plaukikai išvyksta sekmadienį 5 v. r., nuo Prisiškimo parapijos. Su plaukikais vyksta St. Kėkštas, Ausros klubo ir S. Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungos c. valdybos plaukymo vadovs. Plaukikai grįš į Torontą sekmadienį vakare.

Ryšium su Kanados pabaltiečių ir S. Amerikos lietuvių pirmenybėm atnaujinamos krepšinio treniruotės. Šią savaitę treniruotės praves R. Gudas, kuris šiuo metu atostogauja Toronte. Berniukams treniruotės vyks nuo 6 v. r. iki 7.30 v.; mergaitėms — po pamaldų (8.30 v.).

Draugiškose krepšinio pirmenybėse Ausros jauniai B nugalėjo estus 35:26.

KANADOS PABALTIEČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Ši savaitę, balandžio 3-4 d., Toronte įvyks Kanados pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės. Krepšinyje varžysis lietuvių, latvių ir estų rinktinės, o tinklinyje — tik latvių ir estai. Krepšinyje siemiet yra įjėdama jaunių B klasė (1949). Šeštadienį pirmenybės vyks Prisiškimo salėje, 1021 College St., o sekmadienį — St. Michael's salėje (Ba-

thurst ir St. Clair).

Šeštadienį: 10.30 v. lietuvių-estai (jaun. B.); 11.15 v. lietuvių-latviai (jaun. A.); 12.45 estai-latviai (jaun. B.); 1.30 val. lietuvių-estai (vyrai); 3 val. estų berniukų gimnastika; 3.30 v. lietuvių-estai (jaun. B.).

Sekmadienį: 10.45 v. jaunių tinklinis (estai-latviai); 11.30 v. moterų tinklinis (estės-latvės); 12.30 v. vyrų tinklinis (estai-latviai); 1.30 v. jaunių A krepšinio baigmė; 3 v. — mergaičių gimnastika (estės); 3.30 v. — oficialioji dalis; 3.45 v. — vyrų krepšinio baigmė.

SACHMATAI

Meisteris Kazys Škema, pr. metų Motor City pirmenybių laimėtojas, gana sėkmingai varosi šių metų Motor City p-bėse, Detroito. Iš 9 partijų laimėjo 7 taškus.

Bostono tarpklubinėse Harvardo universiteto sachmatininkai, pr. metų lygos meistariai, įveikė lietuvių ir atsistoję lentelės prieikni. Lygos pirmūnai kas kartą keičiasi: buvo lietuvių, toliau Boylston, Cambridge II, MIT ir dabar Harvardas. K. M.

Lev. Lenkaitis iš JAV, priklausančs futbolo komandai Wittenbergo unte, pasirašė sutartį su Kanados prov. Saskatchewan komanda Roughriders, žaidžiančia Kanados futbolo lygos vakari-nėje grupėje. Lenkaitis sveria 255 sv.

J. Gryczewskio paveikslai parodo, kad J.B. vaistai ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulauko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuoti.

J.B. vaistai Regist, Wash., D. C. Irašyti vaistų katal. RED-BLUE-BOOK, PAT. J.B. Laboratorija gauna iš J.A.V., Kanados ir iš Europos valstybių klientų daug padėkos laišku už gerą J.B. vaistų veikimą.

J.B. 8. Oz. 16 savaitių vartojimui Kanadoje viso \$630.

Užsakymus su Money Orderiu, reikalaukite tuojau.

J.B. VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI ŽILAS.

J.B. LABORATORIJA, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650

J. Gryczewskio paveikslai parodo, kad J.B. vaistai ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulauko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuoti.

J.B. vaistai Regist, Wash., D. C. Irašyti vaistų katal. RED-BLUE-BOOK, PAT. J.B. Laboratorija gauna iš J.A.V., Kanados ir iš Europos valstybių klientų daug padėkos laišku už gerą J.B. vaistų veikimą.

J.B. 8. Oz. 16 savaitių vartojimui Kanadoje viso \$630.

Užsakymus su Money Orderiu, reikalaukite tuojau.

J.B. VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI ŽILAS.

J.B. LABORATORIJA, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650

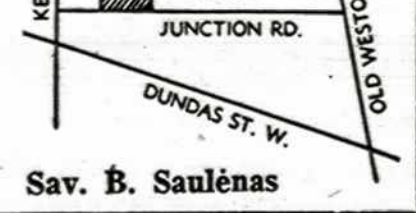
F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, cementas, blokai.
- Taip pat atliekame visus remontus:
- Poilsio kambarius, virtuves, verandas.
- Naujus priestatus, garažus, stogus.

Sav. B. Saulėnas

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

VASARNAMIS — MAGNETOWAN, ONT.

\$8,000 visos nuosavybės kaina: 11 kambarių atskiras namas ir laivų garažas 22x22 ant upės kranto, kuri teka į 2 ežerus; apie 1 hektarą žemės, 200 pėdų ant upės kranto, geras žvejybos, 168 mylios nuo Toronto.

BLOOR — UZ SIX POINTS.

\$21,500. Gražus 3 miegamų vienaaukštis "bungalow", pilnai užbaigtas rūšys su žaidimo kambariu ir baru; išsklotos brangios kilimais, didelis sklypas, privatus įvažiavimas, garažas. Greitas užėmimas.

CAMP BORDEN 100 AKRU.

\$65,000 visos nuosavybės kaina; tabako ūkis, 32 akrai tabako auginimui; nauji trobesiai ir įrankiai, apie 15,000 įmokėti.

RONCESVALLES — DUNDAS, \$15,900 pilna kaina. 8 kambariai per 2 augštus. 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Vandenių-alyva apšildomas; garažas. Galima pirkti su \$3,000 įmokejimu.

TRIPLEKSAS prie Humber upės.

\$33,000 — 17 kambarių, balkonai. Įmokėti \$10,000. Dėl tolimesnį informacijų skambinkite A. GARBENIUI

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

BABY POINT, \$6,000 įmokėti, gražus 8 kambarių per 2 augštus atskiras namas, garažas su privačiu įvažiuoju. Viena skola 10-čiai metų.

SWANSEA, gražus vienos šeimos namas, garažas su privačiu įvažiuoju, prašoma kaina \$17,900.

QUEBEC — BLOOR, \$8,000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas. Dvigubas garažas. Didelis kiemas.

DUPEKSAS — vakaruose, apie \$10,000 įmokėti, du butai po šešis kambarius, 10 pėdų privatus įvažiavimas, tik 3-jų metų senumo.

INDIAN RD. — BLOOR, \$10,000 įmokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 5 kambariai pirmame augšte, viena atvira skola balansui, vos keletas namų į pietus nuo Bloor gt.

HIGH PARK — RONCESVALLES, 7 butų po 5 kambarius atskiras mūrinis pastatas, viskas išnuomota, prašoma kaina \$55,000.

HIGH PARK Ave, apie \$10,000 įmokėti, 12 kambarių duplexas, garažai su privačiu įvažiuoju, 200' pėdų ilgio sklypas.

ISLINGTON — BLOOR \$7,000 įmokėti, puikus 6 kambarių vienaaukštis (bungalow); užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiuoju.

PASITEIRIAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

527 Bloor St. West

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

\$10,000 įmokėti, 4 krautuvės ir įstaigos viršuje; \$9,500 metinių pajamų. Labai mažos išlaidos (šildymas ir mokesčiai). Turi būti parduotos. Zema kaina.

\$10,000 įmokėti, reguliarus dviejų seimų (duplexas) namas High Park rajone. Abu butai po 6 kambarius. Du garažai ir privatus įvažiuoju. 50 pėdų pločio kiemas.

\$12,000 įmokėti, High Park rajone, naujas trijų seimų pastatas (tripleksas). Didelis kiemas. Garažai ir privatus įvažiuoju.

\$20,000 įmokėti, gražus 26 butų pastatas, tik 5 metų senumo. Gražūs butai, parketo grindys, kilimai koridoriuose, "intercom" sistema. 85x308 kiemas ir privatus įvažiuoju. Neaušta kaina.

\$25,000 įmokėti, puikus 15 butų namas labai patogioje vietoje Bloor-Jane rajone. \$22,300 metinių pajamų; investuoti pinigai atneš 16% gryno pelno apmokejimus išlaidas ir morkiškus.

\$30,000 įmokėti, tik 4 metų senumo modernus 20 butų pastatas. Prestižiam Bayview rajone. Virš \$28,500 metinių pajamų.

W. VASIS

REAL ESTATE

863 Bloor St. W.

LE 4-7525

BLOOR — DUNDAS, mūrinis, atskiras, dvigubas garažas, 8 dideli švarūs kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, prašo \$18,500.

QUEBEC — DUNDAS, atskiras medinis 7 kambarių namas, augstas rūšys, sklypas 29x160, švariai išlaikytas, prašo \$14,500, įmokėti \$2,000.

BLOOR — KIPLING, atskiras mūrinis 5 kambarių vienaaukštis (bungalow), privatus įvažiavimas, pristatytas garažas, didelis sklypas, prašo \$17,900, įmokėti \$4,000.

JANE — BLOOR, atskiras rūpių plytų dviaugštis, 6 dideli kambariai, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, įmokėti \$5,000.

WRIGHT — RONCESVALLES, mūrinis atskiras 2 augštų namas, dvigubas garažas, 6 kambariai, ilgas sklypas, įmokėti \$2,900.

V. RACIUKAITIS

LE 4-7525, namų — OX 8-3670

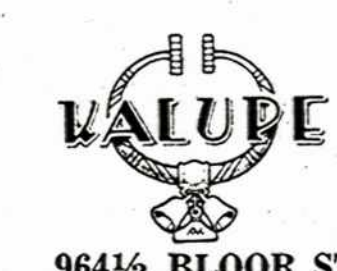
VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A & B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

DEIMANTAI — LAIKRODŽIAI —

TAISYMAS — MONOGRAMOS

Latviška brangenybių

krautuvė (Jeweller)

964½ BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. TEL. 533-2837.

Kviečia atsilankyti... Lietuviams duodama nuolaida.

SUPERTEST SERVICE STATION

Savininkas VYTAUTAS (Vic) DOBILAS

KVALIFIKUOTAS AUTO MECHANIKAS

2395 Bloor St. W. • Toronto • RO 9-6237

SUPERTEST

ALL CANADIAN

GAMINIAI

GAZOLINAS, TEPIMAS, ALYVOS KEI-

TIMAS IR VISI ĮVARIŲ RŪSIŲ AUTO

MECHANINIAI PATAISYMAI. VISI

APYLINKIŠKIE LIETUVIAI MALONIAI

KVIEČIAMI PASINAUDOTI SAVŲJŲ

PATARNAVIMU.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

SKAITYTOJAI PASISAKO

APIE MAGNETOFONINES PROGRAMAS

S. m. vasario 20 d. įvykęs Vasario 16 minėjimas dalyvavusiems paliko gana gerą prisiminimą.

Pirmą kartą turėjome progos išgirsti tai dienai pritaikintą programą, kurią buvo paruošusi KLB Kultūros Fondo valdyba ir įreikdavusi į magnetofoninę juostelę.

Toje programoje net porą kartų prašoma pasisakyti ir pareikšti savo nuomonę per spaudą ar tiesiogiai Kr. valdybai, kokie pakeitimai būtų reikalingi ruošiant tokias juosteles ateityje ir ar iš viso apsimoka jas ruošti.

Pirmoji dalis, jei neskaityti muzikos, kuri gana neaiški (gal paimta jau iš panaudotos plokštelės ar blogai įreikduota?), buvo puiki. Dr. H. Nagio kalba buvo labai graži, aiški ir kiekvienam suprantama. Dalyviai, kurių buvo apie 30, buvo taip suinteresuoti, ir susikaupe, kad ir musės skridimas salėje būtų buvęs girdimas.

Padėtis pasikeitė prasidėjus antrajai programos pusei. Žmonės pasidarė neramūs; muzika įreikduota nepergeriausiai, be to tautiniai šokiai bei šokėjų nesudaro reikiamo spindžio. Mano nuomone, gal antrosios dalies visiškai nereikėjo. Vietoj to pirmoji dalis — pasikaita galėjo būti kiek ilgesnė. Antroje programos dalyje galėtų sukombinuoti vietinių apylinkių valdybos.

Ruošiant antrąją muzikinę dalį, gal būtų geriau duoti ką nors iš Čiurlionio ansamblio ar kito gero choro, kad klausytojai neapsnuotų. Eiliniams žmogui, kuris apie muziką daug nemusina, pavienis, nors ir geras, solistas, didelio spindžio nepadao.

Kad juostelių paruošimas yra naudingas ir reikalingas, negali būti jokios abejonės.

Kiekvieną kartą ruošiant kokį nors minėjamą apylinkės valdybai būna didelė problema rasti kalbėtoją. Manau tas pats dedasi ir kitose mažesnėse apylinkėse.

Jie aukoję šelpai...

Atkelta iš 6-to psl.

čius, A. Silgalis, B. Sopys, J. Telyčėnas, K. Trumpickas, V. Vasiliuskas, A. Vineris, P. Vyngantas, K. Zadauskas ir J. Zemaitis.

Is Kitchener: po \$5: J. Buškevičius, A. Sturma; po \$4: F. Lazauskas; po \$3: E. Degutis, P. Jonikas, Tamulėnas, J. Trečiokas; po \$2: V. Adaskevičius, A. Barstys, A. Broga, V. Pocius, P. Simauskas, S. Saldžiūnas, Salkauskas, B. Smatavičius; \$1: Helgerman.

Is Paris ir Brantford: po \$5: Z. Gečas ir A. Kuzmickas; \$4: E. Jasinskis; \$3: V. Peldžiūnas; po \$2: P. Cesnulis, P. Gečas, P. Jokubauskas, Merkevičius, J. Sirvinskis; \$1: V. Gečas.

Is Burlington: A. Alsbergas \$5, J. Arštikaitis \$3 ir Z. Kalvaitis \$2.

Is Hamiltono ir kaimyninių vietovių surinkta \$975. H. Šalpos Fondo K-tas šia proga reikią visą padėką visiems aukojusiems lietuviškos šalpos reikalingas.

Hamiltono Šalpos Fondo K-tas

SALPAI SURINKO ARTI \$1.000
HAMILTONO ŠALPOS FONDO
KOMITETO 1964 M. RINKLIAVOS
RINKTŲ SARASAS PAGAL JŲ
SURINKTAS SUMAS

J. Pleinys	\$125.00
O. Kačinskienė	69.00
M. Stulienė	60.00
J. Astas	60.00
D. Stukas	60.00
D. Deksnytė	54.00
J. Tirkšlevičius	52.00
A. Pilipavičius	46.00
K. Lukoševičius	45.00
D. Juškevičienė	44.00
G. Vindašius	43.00
J. Bajoraitis ir Z. Pulianauskas	39.00
A. Pilipavičienė ir M. Kežinaitytė	38.00
F. Rimkus	35.00
P. Kažemėkas	33.00
J. Karaliūnas	30.00
P. Ščegauskas - Segas	27.00
A. Bugailiškis	24.00
V. Kežinaitis	10.00
Is apylinkių:	
A. Broga is Kitchener	\$4.00
A. Kuzmickas is Paris ir Brantford	28.00
A. Alsbergas is Burlington	10.00

Is viso surinkta \$975.00

Sia proga Hamiltono Šalpos Fondo K-tas nuoširdžiai dėkoja visiems rinkusiems šelpai ir tuo padėjusiems rinkime taip reikalingų šelpai lėšų.

Hamiltono Šalpos Fondo Komitetas

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cievra valymas. Sutaupau išlaidas gaus ir pradedant kilimams. P. KARALINAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montreal, London, Windsor, Hamilton, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST., TORONTO

Telefonas LE. 4-1403

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS
A. CEPONIS

Visi elektros darbai

Tel. 532-3408. Namų RO. 6-8372

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radio aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE. 1-6165. • 672 LANSOWNE AVE., TORONTO

WALDI

859 COLLEGE ST.
Tel. LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagen.

apylinkėse. Parsikviesti iš kitur — tuo jau pats susidaro problema — kur toki pasiryžę rasti ir ar bus gana tam reikalingi pinigai? Kitas dalykas — vietinė bendruomenės opozicija. Gerai, jei į tokį minėjimą atsilankys didžioji apylinkės dalis. Bet ir to sunku tikėtis, nes gerai žinome, kiek žmonių tokių paskaitų paklausyti ateina.

Kiekviena, nors ir mažesnė kolonija savo tarpe turi keletą ar keliolika asmenų, kurie galėtų tokią paskaitą paruošti, bet, galia ir gėda prisipažinti, kad didžioji jų dalis iš bendruomenės veikimo jau seniai pasitraukė. Tie, kurie dar šiek tiek prisideda ir tą vargą supranta, jau tiek vietinių žmonių žinomi, kad jau iš anksto spėja, ką tas ir tas kalbėtojas pasakys.

Pasikviesti iš artimesnės kaimyninės kolonijos irgi nėra lengva, nes tokie minėjimai ruošiami taipgi vietinėje apylinkėje, ir veiklesnėje žmonės būna ten užimti. Taigi, kaip matome, tokių juostelių ruošimas pasidaro kaip ir būtinas.

Būtų labai pageidautina, kad tokios juosteles būtų paruošiamos ne tik Vasario 16, bet ir Motinos dieni, Tautos šventei bei kariuomenės dieni. Už jas turėtų mažosios kolonijos apmokėti ir jas pasilikti savo žinioje. Radijo pusvalandžių juosteles, mano manymu, gal būtų geriau ruošti anglų kalba. Mes patys skaitome lietuviškus laikraščius ir žinome kas dedasi mūsų tėvynėje, bet mūsų draugai kanadiečiai to nežino ir tai būtų jiems priminimas, kad dar ir šandien po 20 m. mūsų tėvynė yra okupuota.

Vyt. Skaržinskas,
Sault-Ste-Marie apyl. pirm.

DUKROS ŽODŽIAI TĖVUI

1963 m. lapkričio 9 d. Nottinghame, Anglijoje, staiga mirė Juozas Krivickas, Lietuvos kariuomenės karininkas ir valdininkas. Mirties metinių progai, pernai metais lapkričio 21 d. kun. J. Kuzmickis ant jo kapo pašventino paminklą. Ta proga buvo gautas iš Lietuvos vėlionies dukters sukurta eilėraštis. Būdingas ne tiek pats eilėraštis, kiek pati autorė. Ji, su motina ir kitais a.a. J. Krivicko vaikais, 1941 m. buvo išstremta į Sibirą dar mažytė būdama, kur išbuvo daugiau dešimties metų ir kur užaugo. Taigi, šios eilutės — Sibire išaugusios lietuviškos.

“Tėti, tėti, mano mielas tėti! Metai jau, kai nebėra Tavęs. Kiek prisiejo skausmo išskentė! Kiek pakėlė ji — širdis tokia gera!

Man ir iki šiol Tu gyvas, sveikas, Man vistiek Tu negali numirti. Aš vistiek jaučiuosi Tavo vaikas Savo protu, savo širdimi.

Mielas mielas žilgalvėli... Ašarų išliejom nemazai... Žino tik sudrėkusi pagalvė, Matė tik pritemę vakarai...

Tėti, tėti, mano mielas tėti, Man vistiek Tu gyvas gyveni, Taip ir noris laimės palinkėti, Taip ir rodos: ne, mes ne vieni...

Grįžusi iš Sibiro šį J. Krivicko dukrelė dažnai pasiūsdavo tėčiui savo kūrybos eilėraščių į Angliją, o a.a. Juozas prisijusdavai ir man juos pasiskaityti. Aš pateikdavau juos spaudai (daugiausia “Garsui”), kur tie eilėraščiai būdavo išspausdinami. Jūs surinkę, iškirpę iš laikraščių, suklėjavę ir aplankę pasiūsdavau geram savo draugui Juozui. Jis vis ruošėsi savo lešomis atspausinti dukters eilėraščių rinkinėlį — dukrai kaip dovana, kaip kraitį (žinoma, kai daugiau būtų jų eilėraščių prisirinkę). Deja, nebesu-spėjo. Augščiausias jį ankščiau pasi-saukė pas save, nors dukteriai — “ir dabar jis negali numirti”.

Pr. Alšėnas

RASO STUDENTAS IS LIETUVOS

Didž. Gerb. Dėde, Ieiskite pasveikinti Jus su speiguojais žiema ir baltais, nekalto su du apsidengusiais tėviškės sodais. O, kiek puikių atsiminimų sužadina šis žiemos vaizdas! Prieš akis, tarsi ki-no ekrane, praslenka ilgi žiemos vakarai su neįsienkančiomis pasakų eilėmis, kurios spaudė neįsildomas žymes jaunose širdyse. Dar ir šandien gyvi stovi našlaičio Jonelio, Sigitės našlaitės ir kiti vaizdai, kurie iki ašarų sugraudindavo jaunus vaikų širdes. O kokį siaubą sukel-davo šurpi laumė, ir kiek paguodos bei vilties teikdavo angeluko globa ir apsauga. Kaip vaikai bijodavome kraitį ir kaip stengdavomės patikti

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu su kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktorija BUKOWSKA, R.O

274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sažiningai visus mechaniškus automobilių patalysmus. Patepinus ir alvos keitimus. Prieš pirkdami varotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus. Tose patalose patalpos atliekami body ir dažymo darbai. Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

ATSTOVAUJAMOS KANABOS, J.A.V.ŠIU

IR UZSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

21 val. pat. RO 9-6123
Darbo val. RO 9-6121
Namų RO 6-7122

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., ant-radieniais, ketvirtadieniais ir penk-tadieniais 9-5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-rias namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

BATHURST DENTAL CLINIC

794 Bathurst St. (Bloor a. Bathurst)

Tel. 534-8814

Dr. N. Novosickis
Dr. A. J. Vaughan-Vaichulis
Dr. P. Vyte

..SYPSENOS..

Neramūs sapnai

Apsilanko vyrukas pas gydytoją ir drebančiu balsu ima pasakoti:

— Apsaugokite mane nuo baisių sapnų, kurie mane taip kankina.

— Kokie gi sapnai kankina?

— Kiekvieną naktį pasirodo man kažkokia dvasia, paskui keliolika kitų, kurios nutūpi ant mano tvoros stulpelių. Ką turiu daryti?

— Paprastas dalykas: nupiaukite tuos stulpelius...

Diplomato savybės

— Tera tik du būdai būti geru diplomatu, — sakydavo Jonas XXIII. — Ar būk tylus, kaip kapas, ar būk toks plepus, kad tavo atskiras žodis netektų prasmės kalbos srovėje. Kadangi aš esu italas, o italai — mėgsta kalbėti, tad aš beveliu antrąjį būdą...

Margos įvairybės

• Nors vidutinis žmonių amžius, ypač seniau, buvo gana trumpas, tačiau atskiri individai išgyvendavo gana ilgai. Pvz. 1840 m. Vilniaus gubernatorius savo ataskaitoje carui aprašė vieną neeilinį, guvų ilgametį žemaitijos baidžianinką. Ataskaitoje rašoma: “Telšių apskrityje Laukžemės dvarininku Medemų dvare 1839 m. sausio 20 d. mirė valstietis Mykolas Kiauleikis, turėjęs 137 metų amžiaus. Jis gimė tos pačios apskrityje Deginų kaime. 19 metų sulaukęs vedė, prisigyveno daug vaikų, tačiau iš jų įvyk dar tebėra gyva tik viena nusenu-si dukte Ona. Vėlionis naudojo patį paprasčiausią maistą, retkar-čiai valgė jautieną, dažnai žuvį, degtinę gerė su saiku, paprastai užsiminėjo medžiokle. Per visą savo gyvenimą niekad smarkiai nesirgo, tačiau keletą metų prieš mirtį jau juto sveikatos ir regėjimo silpnumą. Šis senis nors ir turėjo daug metų, tačiau iki paskutinės gyvenimo minutės liko žva-lus ir sveikos nuovokos”.

• Kanados ir JAV mokslininkai Amerikos šiaurėje surado žemėje įsėjusius mamutus. Šie milžinai išnyko prieš 10 — 15 tūkstančių metų, besibaigiant paskutiniam ledmečiui.

• Harry Myatt pasiekė savotišką rekordą. Anglijoje jis išdėdė 70 metų toje pačioje alaus daryk-loje. Savininkas suteikė jam teisę iki gyvos galvos gerti kiek tik jis nori alaus šimtinėje geriausių aludžių Anglijoje. Harry Myatt, kuris jau yra 82 m. amžiaus, gana brangiai atsisė savo globėjams, nes jis kasdien dar išgeria po 12 stiklų alaus.

Parinko Pr. Al.

AKTU SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu su kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktorija BUKOWSKA, R.O

274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sažiningai visus mechaniškus automobilių patalysmus. Patepinus ir alvos keitimus. Prieš pirkdami varotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus. Tose patalose patalpos atliekami body ir dažymo darbai. Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

ATSTOVAUJAMOS KANABOS, J.A.V.ŠIU

IR UZSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

21 val. pat. RO 9-6123
Darbo val. RO 9-6121
Namų RO 6-7122

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., ant-radieniais, ketvirtadieniais ir penk-tadieniais 9-5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-rias namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

BATHURST DENTAL CLINIC

794 Bathurst St. (Bloor a. Bathurst)

Tel. 534-8814

Dr. N. Novosickis
Dr. A. J. Vaughan-Vaichulis
Dr. P. Vyte

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., ant-radieniais, ketvirtadieniais ir penk-tadieniais 9-5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-rias namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ
VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ
VAGYSCIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDAI • GYDYTOJŲ
VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPY-
MAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA

MEMBER LAA (13 METŲ PATIRTIS)
7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS

Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲSIUONTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvai, Latvijai, Estijai, Ukrainai ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siuntiname Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17½ svarų gryno svorio.
- Turime paruošius įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mūsų pašto ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

TORONTONT

Toronto kronika, ateitininkų, skautų ir studentų žinios — 8 psl.

Prisikėlimo par. žinios

— Pr. sekmad. prasidėjo metinės rekolekcijos. Jos truks 2 savaites; 1 savaitė — moterims ir merginoms, II — vyrams ir vaikams. Rekolekcijas veda kun. dr. F. Juzevičius. Mišios šioadieniais: 7, 7.30, 8 ir 9 v. ir 8 v. vak. Ryta pamokslai sakomi po 9 val. Mišiu, vakare — 7.30 v. Išpažintys klausomos ir Komunija dalijama per visas Mišias. Oficialus moterų rekolekcijų užbaigimas — šio šeštad. rytą ir vakarą; duodamas sv. Tėvo palaiminimas ir daroma rinkliava rek. išlaidoms. Ši sekmad. po 11 val. Mišiu agapė moterims, kurioje kviečiamos dalyvauti paraprijietės ir viešnios. Agapė ruošia ir jos metu tarnauja par. vyrai ir vaikinai, vad. Prisk. par. Vyrų Dr-jos. Meninę dalį atlieka par. jaunimo choras.

— Rekolekcijos vyrams ir vaikams prasidėjo ši sekmad. Rekolekcijų tvarka tokia pat kaip ir moterų. Vedėjas — kun. F. Juzevičius.

— Ši šeštad., 2.30 v. p.p., pas seses — susikaupimas 8 ir 7 skv. iur. mergaitėms; ši sekmad., 7 v., muzikos studijoje — susikaupimas berniukams gimnazistams.

— Ryšium su agapėmis, ši ir kita sekmad., bal. 4 ir 11 d., par. salėje Mišiu nebus. Vietoj jų bažnyčioje laikomos dar vienos Mišios tuoj po Sumos, maždaug 12.15 v. p.p.

— Parapijos rekolekcijos baigsis antrą Kančios (buv. Verbu) sekmad., bal. 11 d., 4.30 v. p.p. bendru visos paraprijos susikaupimu, pamokslu, palaiminimu ir dideliu tradiciniu relig. koncertu, kurio plačią ir įdomią programą išpildys I. Romanoff Singers CBC radio choras.

— Lankantis pas paraprijiečius statybos vėjus reikalais, priimamos aukos vietinei kun. seminarijai. Kurie tokiu būdu savo auką dar nebūtų įteikę, kviečiami tai padaryti ši sekmad., antrą, specialiai kunigų seminarijai, rinkliavos metu. Prašome ant vokelių aiškiai pažymėti, kam auką skiriama.

— Rekolekcijų metu prie bažnyčios priimamos aukos Nek. Pr. Marijos seserims. Paaugukime pagal išgales ir joms padėkime aptvarkyti vaikų darželio statybos skolas.

— Taip pat prie bažnyčios specialioje dėžutėje galima palikti savo aukas ligoniams ir varganiams. Vėlykų proga juos lankys Kat. Mot. Dr-jos narės ir tretininkės.

— Pr. sav. posėdyje su par. komiteto plačiai diskutuota par. namų statyba ir vėjus, kurio rezultatai buvo pasidžiaugta. Ateityje tikimasi dar didesnių paraprijiečių vitarimo ir dar gražesnių rezultatų, ypač kai mūrai pradės kilti į viršų. Iki šiol aplankyta 960 paraprijiečių (!) šeimų, iš kurių 780 aukėjo arba pasizadėjo aukoti artimiausiu laiku. Apie 110 šeimų atsiprašė tuo tarpu negalincios aukoti dėl finansinių sunkumų, bet pagal išgales aukosiančios vėliau. Apie 70 paraprijiečių šeimų atsiskak aukoti dėl įvairių joms žinomų priežasčių. Tikimės, kad ir šios, pakeitusios savo nuomonę, prisidės prie bendro ir taip reikalingo projekto įvykdymo. Apie 300 paraprijiečių šeimų dar neaplančyta. Vėjus metu iki šiol statybai viso suaukoto per \$38.000 ir rimtai pažadėta dar per \$12.000. Statyba bus pradėta dar ši pavasari.

— Ši trečiad., 8 v.r., laikomos žmonos užprašytos Mišios už a.a. Ant. Mičiūna, o 9 val. — M. Zymantienės užprašytos už a.a. Oną Tamošauskienę; ši penktad., 9 v.r., Mišios už a.a. Julijos vėle (Mišias užprašė A. M. Švelniai; ponai ir jos šeimai, mirus sesutei Julijai, reikiama nuoširdžių užuojautų); ši šeštad., 8 v.r., — Mišios už Alg. Slanšio ir Kazimiero vėles; užprašė Algirdo tėveliai; 9 v.r., žmonos užprašytos Mišios už a.a. Ant. Laurinavičių, jo mirties I-jų metinių proga.

JAU PRIIMAME

Vėlykų šventėms užsakymus

KALAKUTŲ, ANCIŲ, VIŠČIUKŲ IR KITŲ MAISTO GAMINIŲ! Kviečiame mielus klientus atsilankyti į LIETUVIŲ MEGIAMIAUSIĄ LIETUVIŠKĄ KRAUTUVĘ, KUR RASITE DIDŽIAUSIĄ PASIRINKIMĄ VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ MAISTO GAMINIŲ, KAIP SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ MĖSŲ, JAUNŲ PARSIUKŲ, LIET. SŪRIŲ, GAVENIAI PRITAIKYTO MAISTO, SILKIŲ, UNGURIŲ IR KT. NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS.

PARKSIDE MEAT MARKET

Sav. Edvardas ir Irena Punkriai

335 RONCESVALLES AVE. — TORONTO — TEL. LE 5-1258

KULTŪRINIAI FILMAI

BALANDŽIO 4 D., SEKMADIENI, 4 V. P. P.
SV. JONO KR. PARAPIJOS SALEJE "DAINA"
RENGIA FILMŲ POPIETĘ

Bus rodoma:

Venecija, Jeruzalė, Australijos laukinių gyvenimas ir paskutinieji S. Amerikos buivolai.
Po to kavutė su pyragaičiais.
Kviečiame atsilankyti su šeimomis.
Įėjimas — laisva auka.

"Dainos" valdyba

SVEIKINIMAS

Dail. V. PAZUKAITĖ, Sibiro taigose iškentėjusi 10 tremties metų, po ilgų rūpestių atvyko pas savo seserį Torontan. Džiaugiamės ir linkim naujai ateivai šiame kontinente ištvėrmės, sveikatos, laimingo įsikūrimo.

Panevėžiečiai:

Juozapas, Marcelė ir Danguolė Zalatoriai

Baigti suivimo kursai. K.L.K.

Moterų Dr-jos, Prisikėlimo par. skyr. surengti suivimo kursai buvo baigti kovo 23 d. Kursai vyko nuo praėjusių m. spalio mėn. Liet. Vaikų Namuose. Kursų lektorės: S. Derviniene, M. Statulevičienė ir M. Tamulaitienė. Kursų baigimo proga buvo suaukta kursančių darbų paroda. Kaikuriuos kursantės buvo apsiėdžiusios pačių suauktų drabužių ir juos pademonstravo viešniais. Kursų lektorėms buvo įteiktos dovanos, o seselėms už naudojimąsi jų patalpomis sk. v-bos pirm. įteikė \$50. Kartu su suivimo kursų užbaigimu buvo suauktas ir visuot. skyr. narių susirinkimas su p. Irenos Karišienės įdomia paskaita apie grožį ir eleganciją moterų apsiėdime. Skyr. v-bos pirmininkė A. Kuolienė pranešė apie gerai pavykusį skyr. ruošą užgavėnių balių, davusį \$350 pelno; kvietė narys prisidėti prie Vėlykinių ligonių lankymo, prie rekolekcijų užbaigimo proga numatomos agapės paruošimo ir kit. Buvo pasivašinta skyr. narių keptais pyragais ir kava. Moterų susirinkimo gražus būrys — apie 80. Atrodė, kad organizacijų susirinkimai būtų verta daryti šioadienį vakarais. Tada daugiau laiko liktų savaitgalių ir šventadienių parengimams, minėjimams ir pan.

Juozas Belickas, nors gimęs Kanadoje 1912 m., gražiai kalba lietuviškai, domisi lietuvių gyvenimu ir yra "T.Z." skaitytojas. Lietuviškojo mokyklų nėra buvęs, nes tada jos nebuvo. Jis yra dalyvavęs Sv. Jono Kr. par. steigimo, jos bažnyčios įrengimo ir paraprijame gyvenime. Kartą buvo pavojus netekti tos bažnyčios, tai lietuvių delegacija ėjo pas vyskupą. Delegacijai dalyvavo ir J. Belickas. Tais laikais vėlykų paraprijos jaunimo klubas "St. John's Youth Club", kuriam vadovavo J. Murauskas. Tai buvo klebonaujant kun. McGinney. Klubas buvęs gana veiklus: ruošė davė įvairius parengimus, ėjo žaisti kėgliais ir pan. Dabar J. Belickas dirba pramonėje. Anksčiau vienoje įmonėje jis buvo darbininkų unijos pirmininku. Jo dukterė Joana yra išteikėjusi už Romo Vaštoko. Abu jau baigia studijas Niujorke daktaro laipsniam gauti. (Žiūr. Kultūrinėje veikloje).

Eugenija (buvusi Vitartaitė) ir Stasys Vaštokai susilaukė pirmagimio sūnaus Edmundo — Petro kovo 24 d. Western ligoninėje. Tėvai džiaugiasi, o bičiuliai sveikina.

"Karklupėnuose", Alb. Baranauko premijuotas romanas, jau gautas Sv. Jono Kr. par. knygynė.

"Palik ašaras Maskvoje" turime lietuvių ir anglų kalbomis. Knygynė rasite įvairių liet. plokštelių, sveikinimo kortelių, maldaknygių, vėliavėlių, knygų vaikams ir paauguliams. Knygyno vedėjas

ISNUOMOJAMI 3 kambariai ir virtuvė II-me augstė; pageidaujami suaugusieji. Tel. LE 5-6739

JAU GALIMA GAUTI

naujų Vėlykinių sveikinimo atviručių

Visos po 10 ct.
Užsakymus siųsti:
B-vė "ZIBURIAI",
941 Dundas St. W. Toronto 3, Ont

Taip pat galima gauti visuose paraprijų kioskuose ir lietuvių parduotuvėse.

Naujai išrinkta KLB Toronto apylinkės valdyba pasiskirstė pareigoms: pirm. Augustinas Kuolas, vicepirm. ir ryšininkas su kanadiečiais kun. Petras Ažubalis, sek. Juozas Dvilaitis, įdėtininkas inž. Petras Lelis, solidarumo įnašų vadovas Kostas Kregždė, Kultūros Fondo vad. ir ryšininkas su jaunimu stud. Gediminas Beresnevičius, parengimų vadovas Juozas Karasiejus. Pirmame valdybos posėdyje aptarta programa Motinos Dienos minėjimui, kuris įvyks sekmadienį, gegužės 9 d., Prisikėlimo par. salėje.

Toronto lietuvių Caritas posėdis — ši sekmadienį, balandžio 4 d., po 11 v. pamaldų, Sv. Jono Kr. par. klebonijoje. Bus aptartas priešvėlykinių ligonių lankymas.

Staiga mirė J. K. Michalski, turėjęs dokumentų tvarkymo įstaigą ir daug pasitarėvė lietuvių įvairiais dokumentų tvarkymo reikalais.

Moksliečių priešvėlykinius susikaupimus praėjo gražioje nuotakioje. Dalyvavo 21 mergaitė. Ši šeštadienį, balandžio 3d., 2.30 v. p.p., 7 ir 8 skv. mergaitėms — susitelkimas pas seses, 57 Sylvan Ave. Praves kun. dr. F. Juzevičius. Kviečiame visos to amžiaus torontieškes.

Vincentas Vaitiekūnas, apie kurį buvo rašyta "T.Z." 11 nr., dirba filmavimo srityje Toronte. Kovo 28 d. CBC televizijos programoj "This Hour Has Seven Days" buvo rodomas kronikinis filmas apie spaustuvinių streiką Toronte "Strike! Men Against Computers". Tai V. Vaitiekūno paruoštas filmas.

Išsamiai paskaitą apie Simaną Daukantą skaitė kovo 27 d. prof. J. Jakštis iš Klevelando. Akademikų Dr-jos pirm. archit. A. Banelis pakviestas, paskaitininkai pristatė Stp. Kairys, suminėdamas jo istorinius darbus. Prof. J. Jakštis supažindino klausytojus su S. Daukanto veikalais, jų kilmę, reikšmę patirtojimui ir mokslui. Klausytojai išgirdo nevieną dar negirdėtą epizodą iš S. Daukanto darbo. Diskusijose dalyvavo: dr. M. Anyas, J. Karka, L. Salna, J. Matulionis, A. Banelis. Po oficialių diskusijų vyko jausmų pokalbiai istorinėje m. m. vašinantis kava. Sekančią dieną, sekmadienį, lydimas archit. A. Banelio, svečias aplankė "T.Z." redakciją.

PADEKA

A. a. mano tėveliui mirus Lietuvoje, visiems, pareiškiusiems užuojautą man ir mano šeimai raštu, žodžiu ir užpasiusiems sv. Mišias, nuoširdžiausiu būdu padėka —

Adolfas ir Genė Sagevičiai

RETA PROGA! Wasagose pardavus verslą "NIDA" Oakview Beach ketvirtą gatvę, savaitgaliais išparduodamas visas inventarus: šaldytuvai, lovos, stalai, įvairios krosnys ir kiti įvairūs daiktai. Skambinti P. Dambrauskui RO 9-6198.

NEW HIGH PARK GARAGE
Visų rūšių automobilių taksymas: viršutinių ir vidaus dalių. Dažymas ir specializ. žyvių.
VED. VYTAUTAS STOKAS
119 Fermanagh Ave. Prie Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ont.

LEO GOODMAN
B.A., C.A.
CHARTERED ACCOUNTANT
Toronto
BA 2-1742 HU 9-2454

KLB Toronto apyl. tarybos posėdis

įvyko kovo 28 d. Sv. Jono Kr. par. salėje. Dalyvavo 12 rinktųjų tarybos narių, apie 10 organizacijų atstovų ir apie 10 svečių. Savo metiniame veiklos pranešime apyl. valdybos pirm. inž. E. Čuplinską suminėjo šios atliktus darbus: Motinos Dienos minėjimą, Karosaitės ir Puodžiūno baletų koncertą, lietuvių skyrų Kanados parodoje, Vasario 16 minėjimą ir rūpinimąsi jaunimo kongreso komisijos sudarymu. Išd. inž. P. Lelys pranešė, kad pajamų turėtą \$1.030. Išlaidų svarbesnės pozicijos: dalyvavimas parodoje, nuostolis iš Vasario 16 minėjimo. Bendruomenės parama šeštad. mokyklai, "Varpo" chorui, taut. šokių grupei, nušimtis krašto valdybai ir kt. Diskusijose dėl valdybos pranešimo pirmiausia pasisakyta, kad Tautos Fondas turėtų padengti Vasario 16 minėjimo nuostolį, nes jis tame minėjime surinko didoką sumą. Toliau buvo nutarta sudaryti studijinę komisiją Toronto apylinkės veiklai išsiskutuoti ir padaryti rekomendacijas sekančiam susirinkimui. Nusistatyta pravesi naujos apylinkės tarybos rinkimus š. m. rudenį. Šios tarybos kadencija baigiasi gegužės m., tačiau tuo metu apylinkės tarybos rinkimus daryti nėra patogus, nes gegužės 2 d. vykdomi kr. tarybos rinkimai. Pratešus tarybos kadenciją iki rudens, senoji apylinkės valdyba buvo prašoma palikti ir eiti pareigas iki naujųjų rinkimų. Deja, pakartotinai pasitarę apylinkės valdybos nariai savo atsisakymą palaikė, tad teko rinkti naują valdybą. Į ją pagal balsų daugumą išrinkti: kun. kleb. P. Ažubalis, J. Karasiejus, stud. G. Beresnevičius, inž. P. Lelis, Aug. Kuolas, J. Dvilaitis ir K. Kregždė. I revizijos komisiją: T. Banelis, K. Manglicis ir A. Statulevičius.

Klausimuose — sumanymuose iškelta idėja dėl Bendruomenės pareigūnų atlyginimo (tiesioginių išlaidų), dėl lietuvių dalyvavimo angliškojoje veikloje, "Varpo" choras, šeštad. mokyklos ir eilės kitų reikalų.

Posėdžiui labai vykusiai pirmininkavo A. Kuolas, sekretoriavo J. Andriulis R.

"T.Z." aukotojai: po \$10: Hamiltono apyl. Šalpos Fondas, K. L.B. Vankuverio apyl. valdyba; rėmėjo prenumeratą \$10 atsiuntė A. Paulauskas; \$5: Z. Sodonis, po \$2: A. Eliošius, H. Sakalauskas, V. Diršė; po \$1: E. Macerinskas, J. Brajus, J. Butkevičius, G. Verbylienė. Keletas aukotojų prašė jų pavardžių neskelbti. Visiems nuoširdi padėka.

Vėlykų švenčių proga įprastą sveikinti bičiulius, klientus, narius ir t.t. Tai galima padaryti per "T.Z". Maloniai kviečiame atsiųsti sveikinimų tekstus iki balandžio 7 d.

PADEKA

Nuoširdžiausią padėką reikiame už surengtą staigmeną (baby shower) ir už brangias dovanas visoms rengėjoms: p. p. A. Ažubalienei, S. Jurevičienei, J. Kamaitienei, Hamilt., M. Knukšienei, P. Melnikienei, B. Prakienei, S. Simonaitienei; prisidėjusioms: p. p. V. Aleknavičienei, M. Dauksienei, D. Bajoriui, A. Birgei, V. Balaišienei, A. Gaidelienei, M. Genčienei, Judentienei, H. Jurcevičienei, E. Kšionienei, A. Pečiulytei, A. Pilipavičienei, K. Poškienei, J. Pukienė, A. Riekičienei, I. Staškevičiutei, B. Staniulienėi, A. Skilandžiūnienei, G. Vaitkienei, V. Vaitkienei.

Jūsų parodytas nuoširdumas visuomet pasiliks mūsų atmintyje —

O. ir V. Marcinkevičiai

Vasario 16 gimnazijai pasiūstą \$120. Tai 107 rėmėjų būrelio įnašas už š. m. pirmą pusmetį. Imokėjo po \$12: kun. P. Ažubalis, kun. B. Pacevičius (London), J. Bėrsėnas (Mt. Brydges), A. Diržys, J. Dragasius, A. Dūda, A. Kantvydas, T. Valius ir Pr. Kryliavičius (Mercury Lodge, Kewick) už dvejus metus \$24. Būrelio įnašas už antrą pusmetį numatomas pasiūsti liepos mėn. Todėl likę būrelio nariai prašomi savo įnašus iki to laiko man atsiųsti. Būrelio įnašų surinkimas eina sklandžiai, kai nariai prisiduria savo įnašus paštu už visus metus iškarto. Tokiu būdu šis būrelis pastoviai laikosi.

P. Lelis

107 būr. vadovas

Parduodami nauji TAUTINIAI DRABUŽIAI; dydis — 14-16 nr. Telef. 769-8448.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFFICIALIAI PRIPAZINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinus leidimus. Ir jau galima pradėti važinėti pirmą pamoką su standartine ar automatine mašina.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst) TEL. LE 2-3656

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Kovo 24 palaidotas Kazimieras Raižys 75 m. a. Jis čia neturėjo jokių giminių, gyveno Outremonte.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — balandžio 2. Mišios rytą 7.30 ir vakare 8 val. Išpažintųjų bus klausoma iš vakaro nuo 7 v.

— Rekolekcijų tvarka: balandžio 4 d., sekmadienį vakare po 5 v. Mišiu, bus įžanginis rekolekcijų pamokslas. Kiekvienos dienos vakare 8 v. pamokslas, o po jo Mišios. Išpažintųjų bus klausoma kiekvieną vakarą rekolekcijų metu. Balandžio 10 d. 8 v. rekolekcijų užbaig. Rekolekcijų vedėjas — Tėvas Rafaelis Sakalys — pranciškonas.

— Artinasi Margučių vakarinė ir chorų koncertas balandžio 24. Bilietus galima gauti tik pas platintojus, o jų nebėra daug, tad pasiskubinkite rezervuoti bilietą iš anksto. Taip pat bus premijuojami gražiausi margučiai; paruoskite margučius su gražiais raštais.

— Kas gali, prašome paaugoti vakarienių margučius; malonėkite pranešti p. Milienėi arba klebonijai.

— Po sunkios kaulų vėžio ligos Notre Dame ligoninėje kovo 28 mirė Juozas Zukas iš St. John. Neturėjo jokių giminių. Palaidotas kovo 31.

— Parapijai aukėjo po \$100: S. Andrews, J. Laimikis; \$54 A. Ruffo; po \$50: F. Kalinauskas, S. Stankūnas; \$44 P. Šukys; \$40 St. Mekšrūnas; \$32 J. Simanavičius; po \$30: J. Kalakauskas, K. Rašytinis; \$25 A. Sadauskas; po \$24: P. Bernotas, B. Papanarelis; po \$20: J. Tumas, V. Chenier, J. Tubis, V. Koškus, M. Nagilas, V. Slekis, J. Norris, P. Petrauskas, Ch. Papuraitis; po \$17: J. Oscila, S. Zemlickienė; po \$15: J. Stukas, R. Tetmajeris, V. Bubelis, A. Sakalas; po \$14: J. Asipavičius, J. Malcius, H. Jagelevičius; po \$10: V. Lukauskas, J. Savulienė, J. Russell, K. McDonald, J. Adomaitytė; \$5 W. Landauskas. J. G.

Lituanistinis seminaras kovo 28 d. gildveno idealizmo krize. Du nariai pateikė argumentus už ir prieš. Dalyviai aktyviai dalyvavo diskusijose, reikšdami savo nuomones. Apie tai bus parašyta plačiau kitame "T.Z" nr. Sekantį seminarą posėdis — balandžio 11 d. Bus nagrinėjama jaunimo būklė Lietuvoje.

TORONTO

Verslininkų susirinkimas - arbatėlė — balandžio 4, sekmadienį, 3.30 v. p. p. Liet. Namų did. salė. Darbotvarkė: valdybos pranešimas, namų savin. sekcijos reikalai, notaro A. Liudžiaus paskaita "Praturtėjimo pagrindai", susirinkimo filmavimas, įvairūs reikalai.

Nariai ir prijauciantieji kviečiami gausiai atsilankyti.

Dr. Juozas Kaškelis,

s-gos pirm.

Ryšium su Lietuvos okupacijų 25 m. sukakties minėjimu Vilniuje liepos 21 d., išsivijos raudonieji rengia tai datai ekskursijas. Dalyvavimas tokiose grupėse, šiuo metu, reikštų prisidėjimą prie okupanto tikslų. Net ir paskiri asmenys, turį galimybę vykti okupuotą Lietuvon negrupinių būdu, turėtų pasirinkti laiką, nesusiųsi su okupacinio išsilikimo. "T.Z" apie tai buvo rašyta jau anksčiau. "T.Z" minėtų ekskursijų anapilto neskatina.

Ateitininkų vasaros stovykla š. m. liepos 25 — rugpjūčio 8 d. Stovyklautojų amžius: 12-18 m.

Swansea Recreation Centre buvo surengta mėgėjų tapybos paroda, kurioje buvo matyti darbai poniu: Graž. Balsienės, S. Pacevičienės, G. Valiūnienės.

"T.Z" aukotojai. — Po \$5: L. Bilkštys, A. Gužauskas; po \$2: A. Butvydas, O. Dabkienė, S. Žalpienė, V. Adomonis, A. Lukas, dr. D. Jasaitis, J. Astrauskas, A. Aukštakalnis, R. Matukaitė, J. Gaivėlis, A. Batrūnas; po \$1: V. Mikšys, A. Kanapka, B. Grajauskas, J. Davėnas, J. Balsys, H. Velius, G. Daugėla, A. Jonynas, T. Apanavičius, K. Skrinškas. Visiems nuoširdi padėka.

Aušros Vartų par. žinios

1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Balandžio 3 — 11 d. savaitėje prasidėda paraprijos misijos. Jas ves kun. A. Spurgis, marioanas iš Čikagos.

— Misijų tvarka: Bal. 4 d., Kančios sekmadienį, vakar. pamaldų nebus, tik pamokslai per 10 ir 11 val. Mišias. Pirm. iki penktadienio imtinai vakarinės pamaldos 7.30 v. v., rytas — 9 v. Seštadienį — vakarinės pamaldos 7 v. v. Sekmadienį — misijų užbaig. ir G. Rož. Dr-jos kavutė.

Per vakarines misijų pamaldas, norėdami supažindinti su lietuvių k. vartojimu per Mišias, laikysime pamaldas lietuvių k. ten, kur leidžiama sava kalba vartoti.

— Bazaras įvyksta ši šeštadienį ir sekmadienį. Seštadienį pradėdame po pietų. Bazaras svarbus. Šį pavasarį reikia išmokėti apie 5 tūkst. skolas su procentais. Kol kas dar tiek neturime. Visi žino, kad paraprija yra centras viso mūsų gyvenimo. Belieka šią mintį praktiškai vykdyti.

Dar mažiausiai 100 loterijos knygūčių turėtų grįžti. Beliko vie na savaitė. Prašome taip pat paaugoti ir fantų.

1964 metų šalpos vėjus, pravesas metų gale laiškas, davė \$30. Aukėjo: J. Jurgutis \$10; P. Yakšys, J. Kibirkštis, D. Jurkus ir P. Kizerskis po \$5. Aukuojiems nuoširdus aciu.

Talkinant apie parapijų klebonams buvo surasti, daugiausia ligoninėse, vieniši tautiečiai — 6 asmenys ir pradėta sisteminga jų šalpa.

Jonas Varnaitis, 585 Darling St., 65 m. apakęs, neįgirdęs; buvo nugalėtas į ligoninę operacijai. Jam ypač reikėjo drabužių ir apavų. Jam M. Mačiukas pasiūvė eilutę; išmokėta \$50. Toliau seks kitos sušėlęjų pavarės. Nevėlu ir dabar atsiųsti Jūsų auką šalpai. Prašome pranešti apie įvargą patekusius tautiečius.

Petras Adamonis,

Šalpos Komiteto atstovas

Stovyklavietės metraštinė ruošia dal. R. Bukauskas. Knyga su fundatorių bei rėmėjų vardais bus išstatyta AV par. salėje. Rėmėjų vardai bus įrašomi paramos pasizadėjimų gavimo eile.

Stovyklavietės statybos vėjus vyksta pilnu tempu. Stovyklavietės valdybos pasiūlytas lėšų teikimo būdas — išdėstyti mokiūmus iki 5 m. — randa visuotini pritarimą. Atsišaukimai vėjus reikalui su pastatų podojektu ir kita informacija jau išsiuntinėti visiems lietuviams. Kas gali, savo pasizadėjimus prašomi siųsti paštu. Vėjus reikalais yra skubus. Jeigu jis nepasisėktų iki balandžio mėn. galo, tai stovyklavietės valdybai tektų statybos dalį atidėti kitimėms metams. Tačiau reikia tikėtis, kad tokia didelė kolonija kaip Montrealis bus pajėgi sudėti \$8.500, ypač kai mokiūmai išdėstomi 5 m.

Stovyklavietės loterijos bilietų pardavinėjimas vyksta kartu su vėjumi. Loterijai savo kūrinius davė dailininkai: D. A. Aneliūnaitė, B. Abromonis, P. Baltuonis, J. Blaudžiūnas, R. Bukauskas, V. Daniliauskas, V. Remeika, O. Šablauksienė, A. Zubienė, A. Vazalinskis ir G. Vazalinskis. 3-ju bilietų knygutė kainuoja tik \$1.00.

PADEKA

Nuaidėjęs religinio koncerto garsums, radusiems labai nuoširdų priėmimą Montrealio lietuvių kolonijoje, norime tati nuoširdų aciu visiems prie šio parengimo prisidėjusiems.

Pirmiausia mūsų gili padėka muzikams: kun. B. Jurksui, p-lei J. Liustikaitei ir p. S. Kairiui. Programa buvo įvairi ir įdomi, kūrinių išpildymas pasigėrėtinas.

Nuoširdi padėka: Aušros Vartų paraprijos klebonui T. K. Pečiui, SJ, už leidimą naudotis patalpomis ir T. J. Vaisniui, SJ, už tarpininkavimą šį koncertą ruošiant; brangiai rėmėjų valdybai, davusiam pinigų. O. Otienės, patyrušiai daug rūpėsiu, tačiau taip skėminę ir sklandžiai parengimo darbus atlikusiai; pon